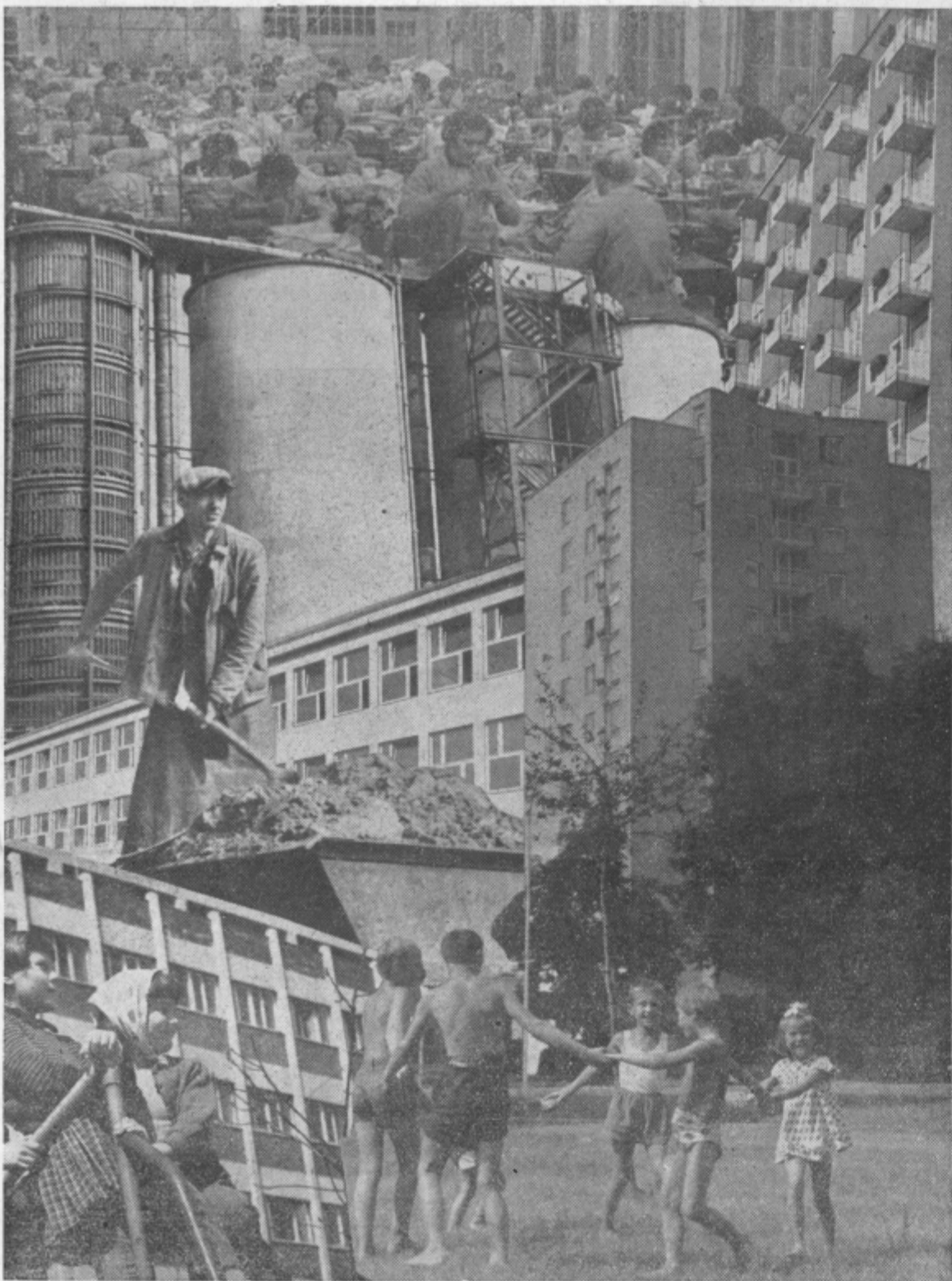

CELJSKI tednik

Ob velikem prazniku

Socialistična zveza vseljovski parlament

Dvajset let je minilo od dne, ko je bila ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda. Bila je ustanovljena v najusodnejšem času, kar jih pozna slovenska zgodovina, v času, ko se je stara jugoslovanska državna tvorba sesula pod prvim udarcem tujih fašističnih napadalcev, ko je bila slovenska zemlja docela razkosana in so osvoboditelji njeno ljudstvo zapisali poginu. Osvobodilna fronta slovenskega naroda je zrasla iz dotlej doseženih rezultatov dolgoletnega boja Komunistične partije Slovenije za enotnost delavskega razreda, za strnitev vseh resnično demokratičnih sil v slovenskem političnem in kulturnem življenju, za enakopravnost slovenskega naroda v krogu jugoslovanskih narodov, za učinkovito obrambo pred pretečo fašistično agresijo in za enotnost naprednih, antifašističnih sil vsega sveta.

za čas od 27. aprila do 7. maja
Do 29. aprila nestalno vreme s pogostimi padavinami. Nato za dva do tri dni izboljšanje vreme na z močnimi razjasnitvami Od 2. ali 3. maja dalje zopet nestalno vreme s pogostimi padavinami (povečini krajevne plohe).

skega naroda, se je Osvobodilna fronta oblikovala v široko organizacijo osenarodne ustaje, v enotno množično politično tvorbo posev novoga kova, ki je izključevala preživele oblike nekdanjih strankarskih kombinacij in koalicijske. Cilji osvobodilnega boja, ki jih je vodstvo Osvobodilne fronte proklamiralo takoj ob njihovi ustanovitvi, se niso omejevali zgolj na osvoboditev izpod jarma tujih fašističnih okupatorjev, marveč so od vsega začetka merili na globoke revolucionarne spremembe v naši družbeni stvarnosti. Zmagoviti zaključek velike vojne proti fašističnim okupatorjem je pomenil hkrati tudi zmago slovenskega in vsega jugoslovanskega ljudstva nad izdajajsko domačo reakcijo, krivo najhujših zločinov. Na vsem ozemlju Jugoslavije je oblast prešla v roke delovnega ljudstva. Osvobodilna fronta slovenskega naroda je uresničila cilje, ki si jih je postavila ob svojem začetku 1941. leta. V osvobodjeni domovini je kot sestavni del enotne ljudske fronte Jugoslavije usmerila vse svoje napore za utrditev ljudske oblasti, za obnovo narodnega gospodarstva in za njegov razvoj na novih, socialističnih temeljih.

Ustrezno novi stopnji, novi vsebini in ciljem v razvoju naše družbene stvarnosti, je Ljudska fronta Jugoslavije prerasla v Socialistično zvezo delovnega ljudstva Jugosla-

vije. S tem je hkrati Osvobodilna fronta na Slovenskem nadaljevala svojo slavno pot v Socialistični zvezi delovnega ljudstva Slovenije.

Stopamo v novo obdobje našega družbenega razvoja, ki ga je napovedal peti kongres SZDL Jugoslavije in ki ga odpirajo daljnosežni ukrepi teh dni, usmerjeni k poglobljanju našega sistema družbenega upravljanja. Tretji petletni načrt 1961-1965 predvideva nagel dvig naše industrijske in kmetijske proizvodnje. Razmah proizvodnih sil, ki naj se kaže v vedno višji življenjski ravni, pomenja uresničevanje vedno bolj vsestranskega človeka, ki živi po načinu urejanja odnosov v produkciji prerašča podedovano razdvojenost med delavci ročnega in umskega dela.

Začetek novega obdobja, ko so zamislili in oblike naše socialistične družbe deloma že uresničene, deloma pa še odprte možnosti za njen bodoči razvoj, terja nove napore naših delovnih ljudi. Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije bo tudi v tem obdobju izražala in povezovala težnje slovenskega naroda, bo vsestranski parlament, ki bo usovarjalne napore vseh naših delovnih ljudi povezoval v skladno celoto.

(Iz proglašena Izvršnega odbora Glavnega odbora SZDL Slovenije ob 20-letnici ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije.)

Vse žrtve, vsi napori in ustvarjalno delo dvajsetih let, vse je bilo namenjeno človeku v težnji, da bi ljudje lahko lepše in boljše živeli in da bi bili med seboj resnično ljudje. Zato je razumljivo, da smo zlasti vsa leta po osvoboditvi ob praznikih ustanovitve Osvobodilne fronte in praznikih delovnega ljudstva kritično in z radostjo ocenjevali prehojeno pot in si v trdni volji in želji po boljšem, zastavljali nove naloge.

Letos pa so ti prazniki za vse nas še posebej pomembni. Dvajset let poteka, odkar je v odločilnih in najtežjih dneh KP Slovenije v nezlomljivi in enotni povezanosti s KP Jugoslavije in z vsemi jugoslovanskimi narodi s svojimi doslednimi in edino pravičnimi stališči, programom in akcijami pozvala k odločnemu boju za nacionalno in socialno osvoboditev delavskega razreda in najširše ljudske množice na Slovenskem.

Težka, neenaka, a toliko bolj uspešna ilegalna borba pod vodstvom KPJ v predaprilski Jugoslaviji s protiljudskimi režimi, proti izkoriščanju, zatiranju, korupciji, sistemu krivic in terorja, bedi in brezperspektivnosti, kar so taki režimi nujno nosili s seboj, je utrdil ugled in vlogo Partije v srcih in zavesti vseh delovnih ljudi. Le tako je bilo možno v usodnih aprilskih dneh leta 1941, ko so protiljudski in izkoriščevalski režimi pripeljali staro Jugoslavijo do razsula in prepustili ljudi na nemilost tujemu in domačemu fašizmu, kljub vojaški moči in nezaslišanim divjaštvom združenih sovražnikov delovnih ljudi, začeti težko in odgovorno borbo za življenje, ki naj bi bilo lepše in človeka vredno, ter za svobodo, ki naj bi bila resnična in čim bolj popolna. V borbi pa se je nenehno utrjevala moč in enotnost jugoslovanskih narodov, enotnost vseh delovnih ljudi, ki je zajamčila in omogo-

čila dokončno zmago. Z njo pa so bili dani še pogoji za to, da bi si lahko uredili življenje, kot ga naši ljudje želijo in zaslužijo.

Ob dediščini in pogojih, ki smo jih ob osvoboditvi imeli, pa to ni bilo niti lahko niti enostavno. Bili smo ena najbolj zaostalih dežel v Evropi, hkrati pa smo v borbi proti fašizmu plačali tudi najtežji krvni davek. Največ, kar smo imeli, so bili predani, borbeni in zavedni ljudje, ki so s srcem in delom sledili smernicam Partije, v katerih so videli svoje želje in lastne interese, za katere so se popre desetletja zaman borili.

Na vse to, zlasti še na uspehe zadnjih let, pa smo lahko samo ponosni. Kljub izrednim uspehom v socialistični izgradnji na vseh področjih je še dosti težav. Pri vsakdanjem delu in življenju jih občutimo vsak po svoje, srečujemo se z njimi v ožjih in širših skupnostih. Toda v poglabljanju socialistične demokracije — v doslednem uveljavljanju delavskega in družbenega upravljanja, v osvoboditvi dela, v vedno bolj aktivnem odločanju in prizadevanju vsakega posameznika za še hitrejši vsestranski napredki — je rešitev naših poglavitnih skupnih problemov in s tem tudi težav delovnih ljudi kot posameznikov. Doslej smo vedno vse možnosti, ki smo jih imeli, zelo uspešno in smotrno uveljavili. Nadaljnja demokracija, vedno večja in uspešnejša vloga vsakega posameznika pa je jamstvo, da bo v prihodnje še boljše.

Ko pa si ob prazniku dela želimo drug drugemu, vsi vsem, vse najboljše, se zavedamo, da bomo ob uveljavljanju pravic in čim bolj izpolnjevanju dolžnosti, največ tega, kar si želimo, tudi dosegli. Bolj kot kdaj koli smo kovači in tvorci vsak svoje in vsi usode vseh. S tem si postajamo še bližji, resnično človeški drug do drugega.

Z OBČNEGA ZBORA GOSTINSKE ZBORNICE ZA CELJSKI OKRAJ

Vse sile za še hitrejši razvoj

USPEL OBČNI ZBOR GOSTINSKE ZBORNICE ZA CELJSKI OKRAJ — V OSPREDJU SO BILI PROBLEMI VZGOJE KADROV — SODELOVANJE MED KOMUNAMI IN GOSTINSKIMI PODJETJI JE POGOJ ZA HITREJŠI RAZVOJ TE GOSPODARSKE PANOG — POSEBNO POZORNOST BO POTREBNO POSVETITI ZDRAVILSKEMU IN INOZEMSKEMU TURIZMU — JASNA ORIENTACIJA: USPEHI POSAMEZNIH KOLEKTIVOV BODO ODVISNI OD PRIZADEVANJA ČLANOV KOLEKTIVA.

Pred dnevi je bil v Celju občni zbor Trgovinske zbornice za celjski okraj, ki so se ga razen delegatov udeležili tudi številni gostje — med njimi tajnik Republike trgovinske zbornice tov. Brumen in predsednik republiškega odbora gostinskih delavcev tov. Sraker.

O nekaterih najbolj perečih problemih je najprej govoril predsednik Okrajne gostinske zbornice za celjski okraj tov. Zmago Likar. Za njim so poročali še ostali poročevalci, nakar se je razvila živahna razprava. Takoj se je izkazalo, da je bila ugotovitev tov. Likarja, da so problemi vzgoje kadrov za potrebe gostinstva in problemi nadaljnega razvoja gostinstva, se pravi nadaljnjih nalog in obnove bistveni problemi, ki tarejo kolektive gostinskih podjetij.

Delegati so posebej poudarili, da si razvoj sodobne gostinske mreže ne moremo zamisliti brez pravilne in kvalitetno ter količinsko zadostne vzgoje mladih kadrov za gostinstvo dejavnost. To pa hkrati ne pomeni, da je razvoj gostinstva v celjskem okraju odvisen zgolj od sistema šolanja in vzgoje kadrov, temveč tudi od de-

lovnih pogojev. A nasploh od stanja in uspešnega poslovanja gostinskih podjetij. Kajti gotovo je, da bodo najboljši kadri še naprej od-

hajali v one panoge gospodarstva, kjer imajo lahko ugodnejše delovne pogoje in kjer so tudi sistemi nagrajevanja spodbudnejši. Zato so se udeleženci občnega zbora zavzemali za to, da bi kolektivi in tudi bodoči upravni odbor in razne komisije Gostinske zbornice posvetili še več pozornosti problemu življenjskih in delovnih pogojev gostinskih delavcev.

Odšla je mladinska brigada

V sredo dopoldne je iz Celja odpotovala na avtocesto prva štajerska celjska mladinska brigada »XIV. divizija«. Brigado sestavlja okoli 110 mladincev in mladink iz gospodarskih organizacij in vasi, ki so prišli predvsem iz Sošanja, Zalca in Celja. Naselili se bodo v naselju pri Grdelici, kjer bodo ostali dva meseca.

Druga mladinska delovna brigada bo srednješolska in bo odšla na avtocesto julija, tretja avgusta, četrta, ki bo spet delavske kmečke, pa bo ostala na delovišču ves september in oktober. Vse tri brigade bodo odpotovale v Makedonijo.

Pozdravljen, ZOPET DOMA

Po več kot dvomesečnem potovanju po afriških deželah se je predsednik republike tov. Tito s spremstvom vrnil v domovino. V sredo se je v puljskem pristanišču zbralo več deset tisoč ljudi, ki so prišli pozdraviti tovariša Tita. Med njimi so bili tovariši Edvard Kardelj, dr. Vladimir Bakarič, Anka Berus, Jakov Blažević, Ivan Krajačič, Koča Popovič in drugi.

Ko je tov. Tito s spremstvom prispel do slavnostne tribune, ga je več kot štiridesettisočglava množica pozdravila z vzkliki: »Heraj Tito!« in »Tito-ljudstvo!« Najprej je predsednik Sabora Hrvatske dr. Bakarič zaželel Titu dobrodoščilo. Zatem pa je spregovoril še predsednik Tito, ki se je zahvalil za prisrčen sprejem, nato pa je izročil še pozdrave vsem jugoslovanskim narodom, ki so jih poslali narodi vseh afriških držav, ki jih je obiskal. Pri tem je dejal, da jugoslovanski narodi uživajo pri vseh afriških narodih zelo velike simpatije.

Obvestilo

Našim naročnikom in bralcem sporočamo, da bo vsled prvomajskih praznikov naš list izšel šele v petek, 12. maja.

Uredništvo

Delo sveta za notranjo politiko

Ustanovljen je Zdravstveni dom Celje z nalogo okrajnega zdravstvenega centra

V torek dopoldne je bila pod vodstvom predsednika RIKA JERMANA skupna seja obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora Celje. Na začetku zasedanja je o delu in problemih sveta za notranje zadeve poročal njegov predsednik JOŽE MAROLT. Obširno poročilo je zajelo delo sveta kot družbene organe. Zlasti nazorno pa so bila prikazana posamezna vprašanja, ki jih je svet obravnaval in ukrepi, ki jih je podvzegal. Hvalježno je ugotovitev, da se je svet

prj svojem delu močno naslanjal na politične organizacije in druge družbene činitele; sicer pa je največjo prednost dajal preventivnim ukrepom.

Kakor obširno poročilo, tako je tudi razprava izrekla priznanje za delo, ki sta ga opravila svet in oddelek za notranje zadeve. Korak naprej je napravljen na področju družbenega upravljanja. Na osnovi razprave in poročila so odborniki obeh zborov sprejeli nekatere pomembne zaključke. Tako so priporočili, da naj bi organi delavskega samoupravljanja posvetili večjo skrb tako imenovanim notranji službi. Pri tem ne gre za novo službo, temveč edinole za splošno skrb vseh proizvajalcev do pravega gospodarjenja in upravljanja z družbeno imovino. Razen tega so predlagali, da naj bi gospodarske organizacije sprejele in v praksi uveljavile pravilnice o tajnosti gospodarskih in ostalih podatkov. Ko pa so obravnavali požarno varnostno službo, so med drugimi menili, da naj bi se poklicna gasilska četa v Celju preobnavala v smislu samostojnega zavoda. Med sklepi naletoj tudi na priporočilo, da naj bi vsaj v večjih krajih poskrbeli za kolesarnice in parkirne prostore. Povečanje prometa pa narekuje čim prejšnjo ureditev kolesarske steze zlasti na odseku med Šempetrom in Vojnikom. Na osnovi

razprave so sprejeli tudi priporočilo o prenosu nekaterih poslov Oddelka za notranje zadeve pri Okrajnem ljudskem odboru na ustrezne organe pri občinah. In končno — sprejeli so še predlog o preimenovanju sveta za notranje in splošne zadeve v svet za notranjo politiko.

V nadaljevanju zasedanja je predsednik sveta za zdravstvo dr. MARJAN BELE seznanil odbornike z glavnimi značilnostmi novega zakona o organizaciji zdravstvene službe. V tej zvezi so sprejeli sklep o združitvi Okrajnega higienskiga zavoda in Zdravstvenega doma v Celju v enoten zavod pod imenom Zdravstveni dom Celje, ki bo opravljal naloge okrajnega zdravstvenega centra. Okrajni ljudski odbor pa je priporočil tudi občinskimi ljudskimi odborom, da sprejmejo podobne odločitve o imenovanju občinskih zdravstvenih centrov. V vseh teh primerih ne gre za ustanavljanje nadrejenih organov, temveč edinole za uveljavljanje strokovnih organov zdravstvene službe, ki bodo proučevali zdravstveno stanje na določenem območju, koordinirali delo med zdravstvenimi zavodi, jim dajali strokovno pomoč in podobno.

Veliko vnetih

Sedela sva v zadnji vrsti tepe koncertne dvorane Zdraviliškega doma v Rog. Slatini. Medtem, ko so na oder prihajali mladi pevci in navduševali hvaležne poslušalce, se je tu na koncu dvorane razpletel kratak razgovor.

— Pogledajte, je dejal znani pevovodja mladinskega zbora s prve osnovne šole tov. Kores, napredek od lanskega leta je očiten. Kultura glasu je dosti boljša. Skoda, da se to vzgojno delo z mladimi pevci neha v šoli. Zunaj na terenu ni tako avtoritativne organizacije, ki bi lahko v takšni meri, kot lahko to stori šola, združila tolikšno število pevcev v zbor. Prosvetna društva pa tudi nimajo denarja. Sicer, denar res ni vse, toda, društva le nimajo takšne finančne pomoči, da bi zmogla obsežnejše načrte...

Po tem je utihnil. Dvorana je zaploskala. Tudi midva.

— Znova je nastal premor.

— Mladinski pevski festival že sedaj kaže pozitivne sledove, je nadaljeval tov. Kores. Mimo ostalega spodbuja pevovodje, da se vzgajajo in učijo. Te prireditve pa tudi ohranjajo našo prelepo pesem. Če je bilo treba še lani in prejšnja leta nekatere pevovodje navduševati za delo z mladinskim zborom, to zdaj ni več potreba. Mladinski pevski festival ima zdaj že veliko vnetih pristašev...

ZAKON JE TU

Kaj pa občinski ljudski odbori?

Z OBČNEGA ZBORA ZVEZE NARAVNIH ZDRAVILIŠČ SLOVENIJE

Značilnost lanskoletnega prizadevanja se kaže v izdelavi skupnega prospekta naravnih zdravilišč Slovenije ter v zakonu o naravnih zdravilnih sredstvih, je med drugim dejal v svojem poročilu predsednik Zveze naravnih zdravilišč Slovenije dr. RUDOLF LESKOVAR na rednem letnem obnem zboru, ki je bil v soboto dopoldne v Laškem.

Kakor prospekt, ki je prav go-

tovo lep izraz skupnih prizadevanj in stremeljenj delovnih kolektivov naravnih zdravilišč Slovenije, tako pomeni tudi zakon važen prispevek, zlasti še, ker je točno določil vlogo in mesto naravnih zdravilišč pri nas. Da je Ljudska skupščina Slovenije, kot prva v državi sprejela tak zakon, je imela veliko zaslug Zveze naravnih zdravilišč Slovenije, predvsem pa njen tajnik prof. LUDVIK REBEUSEK, za kar so mu na zboru izrekli zaslužno priznanje.

Ko pa je dr. Leskovar govoril o delu in nalogah naravnih zdravilišč je poudaril, da imajo naša zdravilišča odlične naravne pogoje, nimajo pa ostalih, kot naprav, objektov in podobno.

Izredno zanimiva so bila tudi izvajanja zastopnika republiškega sveta za zdravstvo, ki je ugotovil, da je bil zakon o naravnih zdraviliščih sicer sprejet, da pa so občinski ljudski odbori doslej še vse premalo napravili za uveljavitev njegovih najvažnejših določil. Res je, da ni minil niti mesec, odkar je zakon začel veljati, toda navzlic temu bi lahko več napravili pri razglavitvi naravnih zdravilnih sredstev, pri določevanju zaščitnih zdravilskih območij, pri imenovanju zdravilskih krajev, pri delu zdravilških svetov v okviru občinskih ljudskih odborov, pri sprejemanju zdravilških redov, ki naj bi med drugim uredili tudi odnose med zdravstvom, gostinstvom in turizmom in podobno. Skraćka, novi zakon odpira nešteto pomembnih nalog, ki jih bodo morali v prvi vrsti rešiti občinski ljudski odbori.

—mb

Mi gremo naprej...

— Moža ni doma. Na seji je v Celju.
— In kdaj se vrne?
— Ne vem, kdaj bodo končali. Morda kmalu po kosilu. Toda ob petih ima spet sestanek. Teško je z njegovim časom...

Takšno je bilo moje prvo srečanje

Ivan Čokl

S Čoklovima v Libojah. Spet sem sedel na kolo in se odpeljal. Po klancu navzdol proti Petrovcam je šlo hitreje, kot navzgor proti vasi, ki je v zadnjih letih močno spremenila svoje lice.

Popoldne sem imel srečo. Kmalu po kosilu sem se spet oglašil in ga našel doma. Čeprav sem mu pruil segel v roko, mi njegov obraz ni bil neznan. Ze nešteto krat sem ga srečal na različnih konferencah v Zalcu, pa tudi na sejah Okrajnega ljudskega odbora v Celju. Tovariš Ivan Čokl je občinski in okrajni odbornik hkrati pa predsednik krajevnega odbora v Libojah, da o drugih dolžnostih in funkcijah sploh ne govorim.

— Vesel sem, da ste prišli, mi je dejal v pozdrav. Tu smo v zadnjih letih vendarle nekaj naredili. Zato menim, da je prav, če se to zapiše. Pa ne zaradi mene, temveč zaradi ljudi, ki so pomagali pri vseh akcijah in tako pripomogli, da bomo že letos odprli novo šolo in še marsikaj drugega.

Za hip je utihnil. Zdelo se mi je, kakor da je z mislijo segel daleč nazaj.

— Naj vam povem najprej zgodbo o libojski šoli. Po izročilu bi jo morali zgraditi že pred sedemdesetimi leti. Ze takrat so govorili o njeni potrebi. Toda, samo govorili. Po osvoboditvi se je že prvi krajevni odbor zavzemal za njeno gradnjo. Stara je namreč skrajno neprimerna, morda celo najslabša ne samo v občini, temveč tudi v okraju. Vendar dije kot do opeke niso prišli. Pred sedmimi ali osmimi leti se je spet sestal gradbeni odbor, ki je pripravil tudi načrte, ki pa so bili zavrženi. Predvidevali so namreč preveč razkošno poslopje. Tako je šlo po vodi šest sto tisoč dinarjev. Zaradi načrtov namreč. Od 1954 pa do 1958 leta je odbor spal. Pred tremi leti pa se je spet postavil na noge. Za

njegovega predsednika so izbrali mene. Ko pa smo spomladi 1959 leta na zboru volivcev sprejeli sklep o krajevnem samoprispeku v višini desetih ur prostovoljnega dela, oziroma o plačilu 500 dinarjev za tistega, ki bi ne prišel na delo, se je začelo zares. Najprej smo s prostovoljnimi delom zgradili most in tako premagali Bistrico. Zdad nam je bil dostop na teren, na katerem smo se odločili postaviti šolo, dosti lažji. Samo pri gradnji mostu smo opravili okoli 1200 prostovoljnih ur. V zimi od 1959 na 1960 smo obiskali 88 gozdnih posestnikov in se z njimi pogovorili o njihovem prispeku v lesu. To delo ni bilo lahko. Veliko truda smo vložili tudi za spravo letos. Jeseni 1960. leta smo že imeli pred šolo 85 kubikov lesa, ki ga je prevezlo žalsko podjetje »Gradnja«. Vzposredno s tem je seveda tešla gradnja nove šole. Zbirali so se prostovoljci, zraven tega pa so se močno potrudili tudi delavci »Gradnje«. Januarja letos je bila nova šola že pod streho. Samo doslej smo opravili pri njeni gradnji nad dva tisoč prostovoljnih ur.

Zdad urejemo okolico šole, reguliramo bregove Bistrice. In če bo Občinski ljudski odbor v Zalcu držal besedo in nam prispeval objubljen sredstva, potem bomo novo šolo odprli preoga septembra letos. Upamo da bo ta načrt uresničen, saj nas je ljudski odbor in predvsem še njegov predsednik Tone Delak podprl pri savi v tej akciji, ampak tudi pri drugih delih. Je pač tako, da je takšno

mo preoga maja odprli tudi lep in sodobno urejen obrat družbene prehrane. Lepo poslopje je preurejena stara garaža. V njem bo gostišče, nadalje mesnica, prodajalna kruha mlika, sadja in zelenjave. Vsi ti prostori bodo imeli moderno opremo, kot hladilnike in podobno. Upravo nad obratom družbene prehrane bo imela keramična industrija. Njeni delavci bodo odslej imeli zagotovljen tople obrok.

V teku so tudi regulacijska dela Bistrice. Sicer pa imamo v načrtu celotno regulacijo tega potoka, ki pogostokrat prestopa bregove in nam povzroča škodo.

Vse kaže, da bomo letos izboljšali še javno razsvetljavo in dobili vsaj deset novih luči.

Pripovedoval je in se razovel, da ga je bilo užitek poslušati.

— Kako pa je z načrti za prihodnje obdobje? Jih imate?

— O, seveda! Ze jeseni bomo ustanovili odbor za gradnjo vodovoda. Ta nam je tako potreben kot otrokom nova šola. Vodnjaki so slabi. V sušnih mesecih pa ostanemo popolnoma brez vode. V programu je gradnja vodovoda po dveh inercialah. Po drugi naj bi naš vodovod priključili na savinjskega. Nam je vseeno, kateri načrt bo osvojen. Glavno je le to, da dobimo dobro pitno vodo.

Nadalje predvidevamo, da bo novo naselje nad keramično tovarno dobilo v naslednjih letih še šest novih blokov. Tam je zdaj že pet novih hiš. Teško delo nas kača tudi

Motiv iz Liboj — most in nova šola

pomoč dosti laže izglasovati v primerih, kjer tudi ljudje s prostovoljnimi deli ali prispevki sodelujejo pri reševanju perečih problemov. Zaenkrat drugače pač ne gre. Denarja za vse je premalo. Zato ga dobi tisti, ki je sam pripravljen prispevati k skupni stvari. Tako je tudi prav.

Vendar z otvoritvijo nove šole problem šolstva še ne bo rešen. V načrtu je gradnja telovadnice. Nasproti šole pa bo stal tudi štiristanovaljski blok za učitelje. Pred tem pa bo začelo služiti svojemu namenu tudi novo športno igrišče, ki bo prav tako na levem bregu Bistrice, nasproti šole.

Spet je nastal premor. Zdad sem pogovor zasakal na delo krajevnega odbora.

— Dobro delamo. Posebnih težav res ni, ker se vsi člani zavedajo odgovornosti in zato tudi polnoštevilno prihajajo na seje. Verjemite, da je zaradi tega lepo delati. Sicer pa smo pri nas zanimanje za delo krajevnega odbora prenesli tudi na ostale. Naj omenim samo udeležence prostovoljnih delovnih akcij. Velika aktivnost in širše sodelovanje državljanov pri reševanju skupnih nalog pa se vidi tudi v delu tako imenovanih režijskih odborov za elektrifikacijo. Z uspehom smo zaključili elektrifikacijo Brnice in Solčnega hriba. Zdad pa je na vrsti že Zagreben. Preoga maja letos bo tu zasvetila električno luč v 35 hišah. Tudi pri teh delih so se izkazali domačini, saj so opravili nad tri tisoč prostovoljnih ur, razen tega pa prispevali vse drogeve. In končno, k uspehi akciji elektrifikacije Zagrebena sta pripomogla še ljudski odbor ter podjetje Elektro ki je prispevalo del svojih sredstev.

To pa ni vse, je hitel pripovedovati. S pomočjo občine, keramične industrije ter rudnika v Libojah bo

—mb

pri modernizaciji ceste Petrovč-Liboje. Mimo tega bi radi zgradili še okoli dva kilometra ceste od rudnika do Košnice. Z ureditvijo tega odseka bi si skrajšali pot do Celja za okoli pet kilometrov. V načrtu pa imamo še ureditev nekaterih servisnih obratov. V Libojah nimamo niti brivca, niti krojača. Radi bi imeli tudi mizarja, žene pa palnico. Tudi to bomo skušali doseči. Dela je še veliko. Vendar upam, da ga bomo zmogli. Sprva je šlo težko. Našlo se je veliko »Tomažev«, ki so samo zmajevali z glavami in se smejali. Niso verjeli, da bo šlo. Zdad pa, ko se skoraj pred oči spremnja podoba našega kraja, je stvar drugačna. Zanimanje za delo je večje. Ljudje vidijo, da napor niso zaman. Skoda, da do tega spoznanja še niso prišli vsi... Morda bodo pozneje. Sicer pa, mi' bomo delali in skušali uresničiti načrte, ki smo si jih zadali...

M. Božič

Komorni zbor v Zagrebu

Na povabilo Saveza muzičkih društava Hrvatske bo celjski komorni zbor imel 6. maja koncert v Zagrebu. Nastopil bo na odru doma JLA in sicer dvakrat — dopoldne in zvečer. Pel bo pesmi tujih in domačih, klasičnih in sodobnih mojstrov vokalne glasbe. Medtem, ko je popoldanski program tako imenovana 'lažja' žanra, je večerni izrazito koncertni.

Kljub temu, da ima zbor v svojem seznamu 63 domačih in tujih krajev, kjer je že nastopil med njimi še ni Zagreba. Zato se zbor resno pripravlja, da bo tudi v tem glasbenem in kulturnem središču opravičil svoj sloves.

POGLED na svetu

Stojimo pred rezultati majhne, zelo majhne invazije na Kubo. Brez ozira na to, ali se bo nadaljevala ali ne, so ti rezultati za ves svet zelo pomembni. Prišlo je do recidivne vojne grožnje, ki sta jo pred vsem svetom izrekla prva moča obeh blokov. Hruščev je obtožil ZDA, da aktivno podpirajo kubanske emigrante in se s svojimi ljudmi udeležujejo invazije, in vprašal, ali je to združljivo z uradno izjavo, da si žele izboljšanja v odnosih s SZ. Najsi ZDA ne delajo utvar: SZ bo nudila Kubo vsa potrebna (ne možna!) pomoč za obrambo. Odgovorili bomo s polno mero, v skladu s tem, kako bodo drugi zaostrovali položaj. Ne delajte takih ukrepov, ki bi lahko vrgli ves svet v novo vojno katastrofo. Ni še prepozno, čas je, da se jih ukrepi ustavijo.

Kennedy je izpovedal svoj konfektor, za marsikoga osupljiv: »Trdno sem sklenil storiti vse za nadaljnje žitljenje in za nadaljnji uspeh našega sistema, ne glede na ceno in ne oziraje se na nevarnost.« — Kennedyjeva izjava je v primeri s Hruščevjevo zelo hysterična, ali vsaj preračunano hysterična zaradi nadaljevanja ameriške politike od Falta na leta 1946 dalje, politike preračunane nevarnosti na robu vojne. Prava zaprav torej nič novega za svet, tako izjavo je dal že leta 1921 Hoover, ko se je zaobljubil pred vsem svetom, da bo spravil komunizem s sveta. A je vendarle presenetljivo, kajti danes pomeni vojna grožnja vse kaj drugega kot leta 1921 ali leta 1941. Kennedy računava za vojno, sodeč po tekmovanju v oborožitvi, ki jo je nedvomno sprožil. 54 % ameriškega državnega proračuna bo šlo za nuklearno in klasično oborožitev. V tem je popolnoma zmagal Pentagon po besedah generala Smitha, da so najgotovejši pridobitve tiste z orožjem. Tudi izjava njegovoga ministra Roberta Kennedyja kaže, da so ZDA vedno pripravljene z orožjem uveljavljati svojo voljo, najprej vsaj na zahodni polobli. Ameriški zakon o neutralnosti dovoljuje organizirati vojaške odprave proti deželi, s katero ZDA ne žive v miru. ZDA nimajo nič proti temu, če se skubanski robdoljublji bore za svobodo (potem ni čudno, če podpirajo ostanke četnikov in fašističnih kolaborantov).

V zadnjem tednu na DOMOVINI

- Petek, 21. aprila
V ZAGREBU se je po tridnevnem delu končala konferenca žensk Jugoslavije.
- Sobota, 22. aprila
V LJUBLJANI je bil občni zbor Odvetniške zbornice Slovenije, na katerem so med drugim poudarili potrebo po hitrejšem razvoju službe pravne pomoči.
- Nedelja, 23. aprila
NA BLEDU se je začel znanstveni sestanek Jugoslovenskega društva za zgodovino medicine, farmacije in veterinarsstva. Spritno obletnice vsake, so bili vsi referati prvega dneva zasedanja posvečeni razvoju sanitetne službe v NOB.
- Ponedeljek, 24. aprila
V LJUBLJANI je bil tretji plenum CK ZK Slovenije, na katerem je o aktualnih idejnih političnih nalogah Zveze komunistov Slovenije poročal Janez Vipotnik.
- Torek, 25. aprila
NA SEJI Izvršnega sveta LR Slovenije so obravnavali poročilo o delu ljudskega sveta za minulo leto. Razen tega so sklenili predložiti na zasedanju Ljudske skupščine več zakonskih predlogov.
- Sreda, 26. aprila
V POČASTITEV 20-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte je glavni odbor SZDL Slovenije priredil slovesno politično zborovanje, na katerem je o dvajsetletnici Osvobodilne fronte govoril sekretar CK ZKS Miha Marinko.

Neregulirana Bistrica v Libojah. Zdad nov obrat družbene prehrane

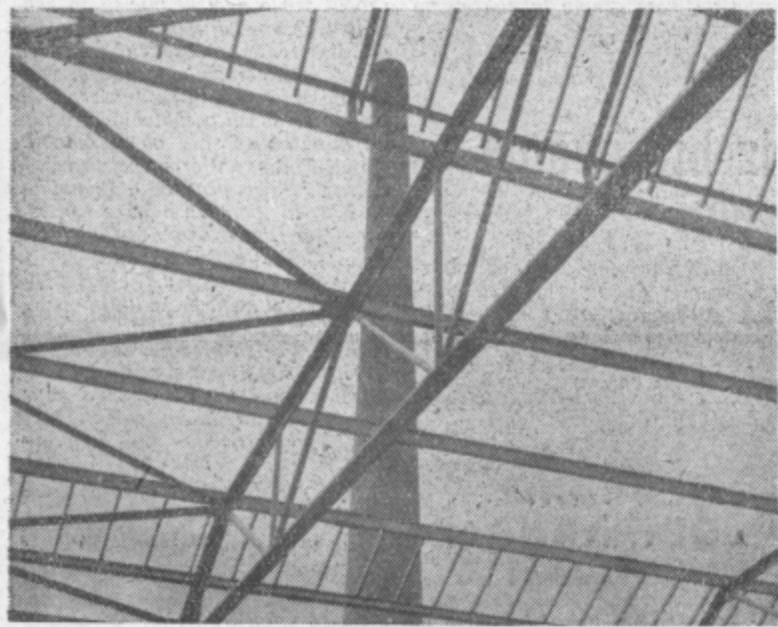
Vsak je enako pomemben

Jože Bevc: Značilno za preteklo in sedanje obdobje dela sindikalnih organizacij je, da so se približale kolektivom, da so v glavnem začele živeti s problemi kolektiva in s tem usmerile svojo pozornost

Franc Belak — »Emajlirka«

na probleme proizvodnje, produktivnosti in gospodarjenja. Tako so osebnosti zapeljivi odinjeni na rob dogodkov. Druga bistvena značilnost je, da sindikalne organizacije vse bolj intenzivno iščejo najustreznejše oblike, kako bi k

upravljanju pritegnili čim širši krog proizvajalcev — skratka ves kolektiv. Istočasno pa se trudijo, da bi s pravilno in neusljudno vzgojno dejavnostjo usposobili kar največ proizvajalcev za funkcije v organih samoupravljanja.

dr. Jože Četina — »Bolnišnica«

Dr. Jože Četina: Mala ilustracija k besedam tov. Bevca. Pri nas smo v preteklem obdobju odločno prešli iz drobnega sindikalnega dela k problemu upravljanja z

bolnišnico. Pri tem je bila ena velikih preizkušenj sindikalne organizacije priprava na volitve samoupravnih organov. Sa je šlo za prelcnično, ker je vodstvo ustanove odslej zaupano kolektivno.

Erih Polanc: Tudi pri nas živo občutimo potrebo in zahtevo članov kolektiva po osnovni izobrazbi za upravljanje podjetja. Ker gre za manjše podjetje pa nimamo možnosti, da bi ustanovili lasten izobraževalni center.

Istočasno pa menim, da bo v naslednjem obdobju posebna naloga sindikalnih organizacij, da bodo tudi res poskrbele, da bodo na razne tečaje in seminarje šli ljudje, ki so posebne izobrazbe potrebni in ki si jo želijo, ne pa morda oni, ki jih trenutno podjetje najlažje lahko pogreša.

Dr. Jože Četina: Pri nas je vprašanje izobraževanja še posebno težavno. Otežuje ga zelo različen delovni čas članov kolektiva, posebne naloge in na kraju tudi dokaj različna izobrazba. Vendar si skušamo pomagati z izbiro primernege časa in s tem, da delo prilagajamo strokovnosti. Težava pa je, da imamo samo v naši ustanovi preko 300 zaposlenih, ki se vozijo v Celje.

Erih Polanc: Vprašanje razbistlosti je tudi pri nas enaka težava. Deloviša so v Vitanju, Medlogu, Pečovniku in drugod. Skušamo pa si pomagati z ločenimi sestanki in predavanji.

Jože Bevc: Vprašanje izpopolnjevanja neposrednih proizvajalcev za funkcije v organih družbenega upravljanja s seminarji ima res tu in tam karakteristične slabosti. Te pa izvirajo od tod, ker

Dr. Jože Četina: Tudi v bolnišnici opazamo veliko zanimanje za probleme ustanove. Ta skok smo zlasti opazili po spremembi sistema delitve osebnih dohodkov — to je, ko smo prešli od uradniškega sistema nagrajevanja po odločbah na nagrajevanje po delovnem mestu in točkovnem sistemu. Ker bo vrednost točke vsak mesec drugačna, se je kot nujna posledica pojavilo zanimanje članov kolektiva za one elemente, ki povzročajo nižje oziroma višje vrednotenje točke. To pa so notranje rezerve, ki jih bomo le-tako lahko do kraja izrabili.

Erih Polanc: Tudi pri nas pomeni uvajanje ekonomskih enot in zaslužek po delu in uspehu preobrat v odnosu do dela, strojev in nasploh v miselnosti proizvajalcev.

POSAMEZNIK JE LE ČLEN VERIGE, ČE EN ČLEN VERIGE ODPOVE JE NAVADNO VSA VERIGA SLABA!

Franc Belak: To je bila ena od osnovnih nalog novega stimulativnejšega nagrajevanja. Če ne bi proizvajalce spoznali s tem bi lahko tudi izpustili besedo »spodbudnejše« — bila bi namreč le nova oblika nagrajevanja. V ekonomskih enotah zato vedo in vsak delavec ve, koliko morajo narediti. Sedaj se tako več ne zanimajo samo za svojo normo. Zanima jih tudi skupen uspeh ekonomske enote. To pa zato, ker natančno vedo, da je od tega odvisen tak ali višji osebni dohodek posameznikov.

Erih Polanc: Za nas so zelo koristne izkušnje iz podjetij, kjer že imajo vpeljan sistem delitve dohodka po ekonomskih enotah. Menim pa, da bomo moralj zlasti pri tem veliko delati, če hočemo, da bo sleherni proizvajalec vedel, od česa je njegov zaslužek odvisen.

Franc Belak: Iz izkušenj lahko povem, da ni bistveno samo to, da diavci vedo, od česa so odvisni osebni dohodki. Najbolj stimulativno je nagrajevanje, če vsak proizvajalec za vsak dan ve, koliko mora narediti in če vsi vedo najprej svoje in naloge enote. Pri tem pa mora odigrati pomembno vlogo sindikalna organizacija v ekonomskih enotah. Zato tudi čuti-mo, kako so bili sindikalni odbori in kako so potrebni tam, kjer jih še niso ustanovili.

Dr. Jože Četina: V naši ustanovi pomeni napredek že stimuliranje delovnega mesta. Menim pa, da bo tudi v zdravstvu potrebno preiti na stimuliranje delovnega uspeha posameznika.

BOLJŠE DELO, VEČJI DOHODKI — OSNOVA ZA ŽIVAHNO DEJAVNOST

Franc Belak: Sindikalno življenje v kolektivu je zavrelo šele, ko smo prebrdili osnovno, ko so ljudje spoznali, da boljše delo pomeni tudi boljši zaslužek. Sedaj ljudje že sami zahtevajo sestanke, kjer se naj obravnava javno najbolj pereča vprašanja.

Jože Bevc: S tem se popolnoma strinjam. Menim pa, da bodo politične organizacije in uprave morale zaposlenim, ki delajo v organih samoupravljanja, nuditi več pomoči. In sicer v tem smislu, da jim bodo omogočili, da se spoznajo s problemi, s težavami in uspehi podjetja ali ustanove. Omogočiti jim morajo, da bodo imeli podatke, ki jim bodo pomagali pri oceni situacije v kolektivu, in sicer ne glede za katero področje dela gre.

VEDETI MORAMO — ZAKAJ? IN KAKO?

Jože Bevc: Z vsemi sindikalnimi podružnicami smo priredili razgovore o vprašanju, kako zainteresirati člane kolektiva za probleme upravljanja. Večje sindikalne podružnice so na tem področju veliko napravile.

Franc Belak: Pri nas smo si odločno zastavili vprašanje, kako bi pritegnili vse člane — do zadnjega? Kaj kmalu smo ugotovili, da bomo nalogo najuspešneje rešili preko ekonomskih enot in sindikalnih odborov v enotah. Rezultati niso izostali, toda najboljše so bili tam, kjer so člani kolektiva imeli tudi določene pravice in naloge.

Erih Polanc — »Plinarna«

Dr. Jože Četina: Mi skušamo informirati ljudi po delovnih grupah in oddelkih, kjer dobimo na kraju zaključeno podobo o mnenju kolektiva o posameznih problemih. Perspektiva za še živahnejše in še bolj konstruktivno delovanje kolektiva pa je v tem, da do zadnjega člana prepričamo, da v naši ureditvi, niti v ustanovah niti v podjetjih ni več komandantov in onih, ki bi jih naj poslušali. **GRE ZA TO, DA ODPRAVIMO DO KRAJA POJEM »MI IN VI«.**

Jože Bevc: Zadnje obdobje je v tem pogledu bilo dokaj uspešno. Ljudje v veliki večini že povedo tisto kar mislijo, kar želijo in v čemer vidijo napredek svojega podjetja. Drugi važen uspeh je v ugotovitvi, da vse bolj izginja razloček med intelektualnim in fizičnim delom, med uslužbencem in delavcem. Ta ugotovitev je ob praznovanju prvega maja še toliko bolj spodbudna, ker praznik dela praznujejo vsi naši delovni ljudje, kolikor bolj pa bodo te razlike izginile, toliko bolj bodo uresničeni smotri naše revolucije.

ZA PRVOMAJSKO ŠTEVILKO SMO PRIPRAVILI RAZGOVOR Z NEKATERIMI PREDSEDNIKI SINDIKALNIH PODRUŽNIC. HOTELI SMO ZVEDETI KAR NAJVEČ O SPREMEMBAH NOTRANJNH ODNOSOV V ZVEZI Z GOSPODARSKIMI SPREMEMBAMI PRI NAS. RAZGOVORA SO SE UDELEŽILI: JOŽE BEVC, TAJNIK OBC, SS, DR. JOŽE ČETINA IZ CELJSKE BOLNIŠNICE, ERIH POLANC IZ PLINARNE IN FRANC BELAK IZ EMAJLIRKE.

ŠTEVILNI OBISK

Razstavo »Okupatorjevi zapori in taborišča« v Celju, ki je bila v sredo zaprta, je obiskalo v devetih dneh okoli 18.000 ljudi. Razveseljivo je, da si je poleg odraslih ogledalo to razstavo preko 9000 mladih ljudi skoraj iz vseh šol celjskega okraja.

1. MAJ V ZNAMENJU VELIKE GOSPODARSKE ZMAGE

SLAVNOSTNA OTVORITEV nove šoštanjske termoelektrarne

Industrija v celjskem okraju se bori z osnovno težavo — z obnovo zastarelih strojnih naprav. V to odločilno bitko so se vključila vsa velika podjetja — Zelezarna, Emajlirka, Cinkarna, vse tekstilne tovarne in tudi manjše industrijske gospodarske organizacije. Jasno je namreč, da v novih gospodarskih pogojih odločajo v veliko večji meri kot doslej tudi dobri stroji, večajo možnosti za zniževanje stroškov in podobno. Na tem področju je industrija v celjskem bazenu naredila skokovit korak v zadnjem obdobju. Povsod gradljo, preurejajo, montirajo — povsod tudi o teh vprašanih kolektivni in organi samoupravljanja najbolj živo razpravljajo.

Istočasno pa smo zabeležili tik pred prvomajskimi prazniki novo veliko zmago. — Nova Termoelektrarna v Šoštanju je dokončno zgrajena. O tehničnih podatkih nove elektrarne smo že pisali, zato nas ob prazniku mnogih bolj veseli moralni in gospodarski učinek te zmage, tega velikega dogodka v Saleški dolini.

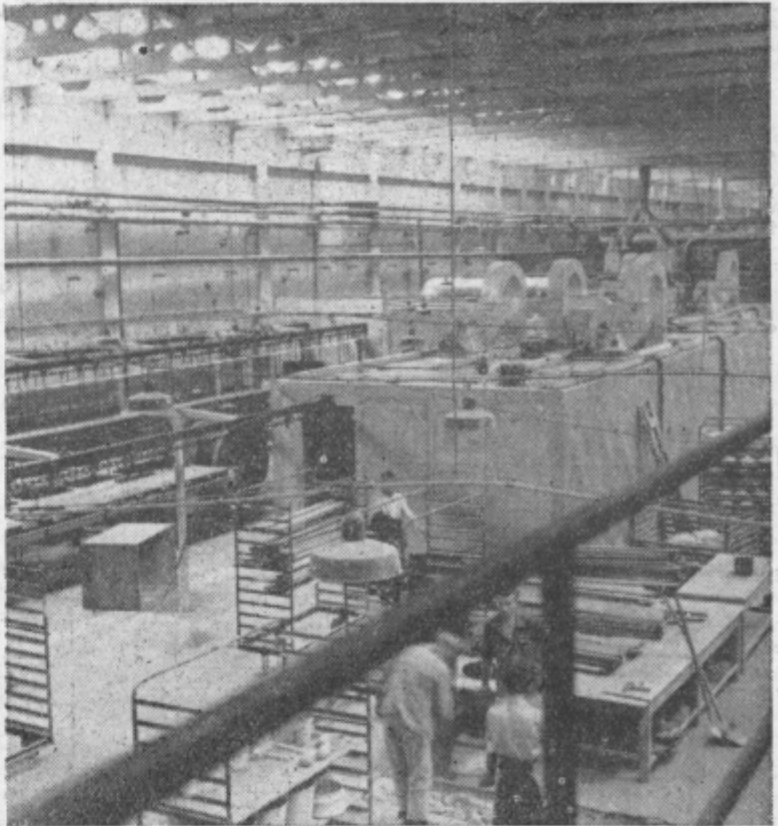
VOLITVE NOVIH ZADRUŽNIH SVETOV SENTJURSKA ZADRUGA PRVA

Pred zaključkom redakcije smo prejeli uradne dokončne rezultate o volitvah novih zadružnih svetov, ki so bile preteklo nedeljo po vsem celjskem okraju. Skupaj je v okraju volilo 14 tisoč 333 članov kmetijskih združ ali 96,18 odstotkov. Najboljše rezultate so dosegli v šentjurski občini v kmetijski zadrugi »Bodočnost«, kjer je volilo 98,94 volivcev.

REDNA SKUPŠČINA BIVŠIH BORCEV ZA CELJSKI OKRAJ

Danes se je zbralo v dvorani Narodnega doma v Celju nad 200 delegatov in gostov na redni skupščini organizacije Zveze borcev NOV za okraj Celje. Danes se je zbralo v dvorani Narodnega doma v Celju nad 200 delegatov in gostov na redni skupščini organizacije Zveze borcev NOV za okraj Celje. Danes se je zbralo v dvorani Narodnega doma v Celju nad 200 delegatov in gostov na redni skupščini organizacije Zveze borcev NOV za okraj Celje.

'POVEST O TOVARNI'
PRVI CELJSKI DOMAČI FILM O ŽIVLJENJU V TOVARNI

Pod tem naslovom so člani foto-kroška društva Ljudske tehnike Tovarne emajlirane posode izdelali barvni film na 16 milimetrskem traku. Dolžina

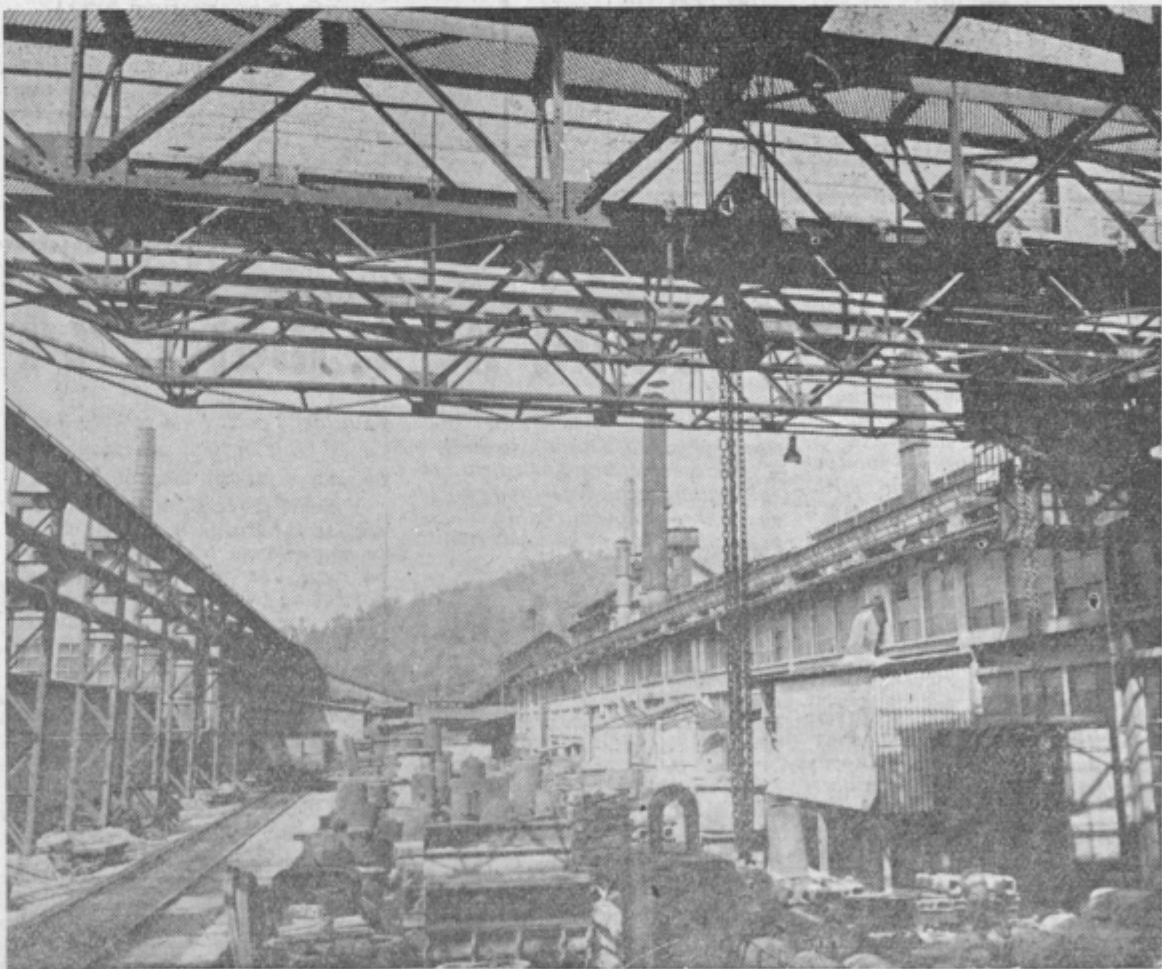
filma je 600 m, ki traja 35 minut. Posnetih je bilo 166 kadrov. Film je naročila Tovarna emajlirane posode z namenom, da prikaže življenje in delo članov delovnega kolektiva.

Ce upoštevamo, da so film izdelovali v težkih pogojih — s primitivno snemalno napravo, brez sodobnih tehničnih pripomočkov ter v temnici brez odgovarjajoče tehnične opreme za razvijanje filma in še vrsto drugih nešečnosti — so člani svojo nalogo odlično opravili. Oceniti ga je treba kot delo amaterjev, ki so se brez izkušnje lotili naloge in jo speljali do konca.

Scenarij je napisal tov. Vlado Smeh, ki je vodil tudi režijo. Svoje naloge se je lotil z uvo restnostjo in veliko onemo. Snemalec filma je bil tov. Franc Peršak. Kot izkušenemu fotoamaterju je uspelo na traku ohraniti lepe naravne barve, kar usekakor ni bilo lahko izvedljivo. Organizator in vodja filma je bil tov. Drago Dolžan, ki je skrbel za celoten potek dela. Tov. Valentin David pa je imel na skrbi razsvetljavo, seveda s primitivnimi pripomočki. Tekst je z občutkom prebral član Slovenskega ljudskega gledališča v Celju tov. Jeršin.

Režiser filma »Povest o tovarni« tov. Vlado Smeh nam je povedal, da pripravlja nov scenarij za 15-minutni film »O značilnih neizgovorih v Tovarni emajlirane posode«.

Film so v okviru prvomajskih praznikov prvič javno prikazali pred upravnim poslopjem Tovarne emajlirane posode v soboto zvečer.

SEMINAR OBČINSKEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV MOZIRJE

Člani občinskega komiteja Zveze komunistov Mozirje so se pred dnevi zbrali v Logarski dolini na dvo-dnevni seminarji, ki so se ga udeležili tudi novozvoljeni sekretarji osnovnih organizacij Zveze komunistov mozirške občine.

Po uvodnem referatu, ki ga je po-dal sekretar občinskega komiteja ZKS tov. Franjo Pakj, so člani ko-miteja in sekretarji osnovnih orga-nizacij ZKS živahno razpravljali o nalogah članov Zveze komunistov, o nepravilnostih, ki jih pri delu opa-žajo, o vlogi članov Zveze komuni-

stov v delavskem in družbenem upravljanju, komunalnem sistemu, o idejnem delu ZK, sprejemanju novih članov in delu z njimi, kaznovalnimi in kadrovski politiki itd.

Poudarili so, da morajo komunisti v organizacijah in društvi skrbeti, da se izvajajo napredna stališča, toda vse to naj delajo komunisti le s smotno politiko prepričevanja. Avtoritete Zveze komunistov kot poli-tične organizacije v ta namen ne bi smeli izrabljati.

Na seminarju so ugotovili, da bo morala Občinski komitej Zveze komu-

nistov in osnovne organizacije ZKS bolj kot doslej analizirati položaj v gospodarskih organizacijah, pa tu-di na terenu in ugotoviti, kakšno je tam delo osnovnih organizacij.

Dvodnevni seminar za člane občinskega komiteja Zveze komunistov in sekretarje osnovnih organizacij ZKS je v glavnem dosegel svoj na-men. Razprava je bila preprosta in konkretna, tako da bo seminar res koristno napotilo pri delu občinskega komiteja Zveze komunistov in osnovnih organizacij Zveze komuni-stov v naslednjem razdobju.

TEDEN POČITNIŠKE ZVEZE V VELENJU

V tednu Počitniške zveze so ime-le vse družine v Velenju delovne sestanke. Razpravljali so o delu, predvsem pa o prireditvah v poča-stitvev praznovanja 20. obletnice vstaje. Tako bodo družine sode-lovali v proslavi 4. julija na Graški go-ri in 8. oktobra na okrajni proslavi v Soštanju. Ustanovili bodo brigado mladincev, ki bo sodelovala pri gra-dnji ceste Soštanj-Velenje. Družine bodo letos letovale v Vignju, Makarski in drugih krajih na-sega Jadrana.

V tednu Počitniške zveze so okus-no uredili izložbeno okno, v katerem so prikazali delo Počitniške zveze. Uvod v praznovanje 20. obletnice revolucije je bilo gostovanje članov Feriálnega saveza iz Siska, zaključek tedna pa nastop mešanega pev-skega zbora »Vladimira Majdera« iz Siska.

Počitniška zveza v Velenju je ta-ko znova potrdila, da po svoji ak-tivnosti skorajda nima vrstnika v okraju, pri tem pa gre v največji meri za sluga požrtvovalnemu pred-sedniku občinskega odbora PZ Gustlu Tanjšku.

SVET BREZ SOVRAŠTVA V MESTINJU

Pred vrati je okrajna dramska re-vija, ki bo 7. in 8. maja v Rogoški Slatini. Po vsem celjskem okraju so se pripravljale dramske družine, da si utro pot na revijo. Na Smarskem sta to storila kozjanska in mestinjska. Nihče se ne ve, če sta v močni konkurenci uspeli, priznati pa mora-mo, da je nedejčki nastop Mestinj-čank v »Svetu brez sovraštva« bil lep dogodek. V režiji gospodinje Za-ložnikove so na skromnem odru prepričljivo prikazali ozračje v žen-skem preiskovalnem zaporu. DPD »Svoboda« Mestinje so osnovali še le lani, zato je ta nastop zares uspeh. Le tako naprej!

1. maj bo pisal nav čias...

Ze tretji dan gre h kraju, kar se pomikajo utrujene sence internirank skozi naseleja po cestah puste nemške pokrajine. Nihče ne ve cilja, potti se vlečejo v neskončnost... Za njimi je grmenje topov, streljanje in ogenj sovjetske armade, ki dirja gori in 8. oktobra na okrajni proslavi v Soštanju. Ustanovili bodo brigado mladincev, ki bo sodelovala pri gra-dnji ceste Soštanj-Velenje. Družine bodo letos letovale v Vignju, Makarski in drugih krajih na-sega Jadrana.

Do krvi ožuljene noge zahtevajo počitka.

Preplašeni obrazi nemških civili-stov, ki zapuščajo domove in beže pred prihajajočo sovjetsko pestjo, umikajoča se nemška vojska in in-terniranci preplavljajo ceste...

Pesci morajo pogosto čakati, da peljejo naprej kamioni, ki so polni vojakov.

Internirancev ni mogoče več nad-zorovati. »V tem orvežu si lahko vsaj malo odpočijemo za hišo, ki stoji tu ob cesti,« je predlagala naj-starejša žena, doma tam iz Priekije. Nekaj internirank se utrga od kole-ne in posede za hišo. Oprezno se ozirajo v okna in okoli hiše, da ne bi kdo preprečil njihov postanek.

Hiša je zapra in brez življenja. Oči so bolno opazovale tujo po-krajino, ki kljub pomladi ni dihala v prebujanju in nikjer ni bilo videti novega razcvetja. »Ali ni danes zad-nji dan v aprilu?« je vprašala Lojz-ka. Da, zadnji aprilski dan, toda kaže, da tu narava trmoglavo zapira vase svojo rast.

In jutri bo že 1. maj!... Ob tej ugotovitvi so vse za hip utihnile.

»Vsako zimo sem upala, da bom pomlad doma,« je otožno nadalje-vala Lojzka. »Pa smo še tu, in nihče ne ve, kam gremo in kakšen bo konec naše poti...«

V tem je žareč zubelj pordečil ne-bo za njimi. Ob groznem trušču je

zletel v zrak most, preko katerega so šle še pred dnevi. Zaprle so oči in se v bojazni, da bo ogenj objel še njih, stisnile druga k drugi.

Po cesti pa so se valile množice naprej, vse je bežalo, hitelo, le in-ternirankam ni bilo iti.

»Kako bi nam bilo pri srcu, ako bi se preko noči zgodilo, da bi jutri Sovjetom čestitali za prvi maj,« je pol v šali dejala Zmaga. Toda to so bile le želje in sanje...

Nenadoma je za zapuščenim do-mom obstal avto. Internirankam je zastal dih, strelje so se v drvarnico. Pred očmi se je odvijal nepozaben prizor. Iz avtomobila so bliskoma skočili štiri nemški oficirji in ženska, oblečena v nemško sanitetno uniformo. Kotor obsedeni so začeli metati iz avtomobila tornistre, zem-ljevide, dnevnike in še konserve. Za tem so se začeli preoblačiti in v pi-lilih minutah so stali ob avtomobilu civilni ljudje, uniforme pa so ležale v travi, daleč proč od avtomobila.

»Kaj to pomeni?« so se nemo vprašale. Bistvo oko nemškega ofi-cirja jih je odkrilo. »Zdaj je po nas, ne kažimo strahu,« je zašepeta-la še ena od njih in že jih je pozval glas v nemščini, naj pridejo iz dr-varnice. Vse so gledale, kdaj bo kdo od njih segel po samokres. Toda ostali so bili zaposleni še z zape-njanjem in vezanjem oblek. Oficir pa je stal mirno in čakal, da pride-jo.

»Kaj delate tu?« je vprašal dokaj mirno.

»Počivamo!« se je glasil odgovor. »Videle ste, da smo se preoblekli, ali ne?«

Molče so prihrdile.

»Da boste vedele, vojske bo že dan-es ali jutri konec. Vrnile se boste domov. Mi hitimo.«

Avto je ob kupu odvrženih stvari bliskovito odpeljal naprej.

Solzne so objemale druga drugo in začele pregledovati odmetane stvari.

Macca je najprej segla po zemlje-vidih in dnevnikih. Iz razgrnjenega zemljevida, na katerem je bila z rdečo barvo označena pot bežeče nemške vojske, je ugotovila, da so Sovjeti zelo blizu. V enem izmed dnevnikov so bila natančna dnevna poročila, iz katerih je bilo razvidno da je poslednje poročilo bilo pisano ob 10. uri 30. aprila leta 1945.

V sreči se je nasmejala in ga po-kazala tovariščem. Spoznale so, da bo v 1. maj in bodoče dneve prinašal nov čas in da bodo dogodke poslej pisale druge roke...

Prvomajska križanka

VODORAVNO:

1. čuvár meja; 8. slovenski narodni heroj, znana pod psevdonimom »Slo-venka«, ustrelena 15. 8. 1942 v Kos. Mitrovici; 16. kubanski državnik; 17. al-žirski državnik; 18. narodno osvobodilna borba - kratica; 19. afriška država; 20. pripovedna pesem; 21. vendar, ampak; 22. znana slov. mesečna revija; 27. skan-dinavsko moško ime; 29. različna so-glasnika; 30. vrsta listavca; 32. izumitelj; 34. akrobatski skoki; 35. poljski delav-vec; 36. Ludolfovo število; 37. žensko ime (Dušana), pomanjševalnica; 38. igralna karta; 40. jok srbohr.; 41. kratica za spremer; 42. nevarna bolezen; 43. kazalni zaimek; 45. ako; 47. nasprotno od »nepravilno«; 49. srbsko moško ime; 50. dvorana, hrvatsko; 52. veznik; 53. predsednik Zveznega zbora Zvezne ljudske skupštine, (dr. Mladen); 55. mesto v Turčiji; 56. dalmatinski narečni iz-rek; 57. odkrit; 58. psevdonim org. sek-retaža CK ZK Slovenije; 59. narodni od-bor; 61. kazalni zaimek; 63. hladi jed; 65. vzklík; 67. poročila, javljati; 71. ozi-ralni zaimek; 72. zbranosť; 75. kraj blizu Celja, znan iz časa NOB; 76. urim 86; 79. arabski žrebec; 80. nesreča; 82. fatarski poglavar; 85. tukaj; 84. veliko pristanišče ob Crnem morju; 85. morskí velikan; 87. psevdonim prvega pred-sednika slovenske vlade; 88. izraz smeha; 90. grška črka; 91. plava; 95. sestavni del pokrivala; 94. začetniki slov. pesnika; 95. enojki; 97. afriški državnik, nasled-nik heroja Lumumbe; 99. družbeni raz-

red, stan; 101. upa; 102. moten, nečist; 103. prva, tretja in peta črka trga pred Postojna; 105. znan predvojni celjski atlet; 106. plavo, angleško - fonetično; 107. pralno sredstvo; 108. gradbeni ele-ment; 110. ali, srbohrvatsko; 111. raz-lična samoglasnika; 112. jugoslovanski košarkarski reprezentant; 113. nepokreten 115. deseta in peta črka abecede; 116. znan slovenski pevec narodne glasbe; 117. ime in prvi zlog zelo znane filmske igralk; 119. pripadniki vojaške edincije; 120. vražno sredstvo.

NAVPIČNO:

1. španski borec, znan pod imenom »Gosenec«; 2. nasilen tat; 3. enaka samo-glasnika; 5. vrsta cigarete; 6. narodni heroj, sekretar OK KPS za Celje, umrla v koncentracijskem taborišču 5. 11. 1945; 7. nemški predlog; 9. osebni zaimek; 10. knjigovodski izraz; 11. afriški državnik; 13. predlog; 14. kozmetično sredstvo; 15. narodni heroj, sekretar pokrajinskega komiteja za štajersko, ustrejen v Mari-boru 12. 12. 1941; 21. mesto v Kosmetu; 22. glagol »biti«; 23. zapreka; 24. med prvimi v Sloveniji požgana vas, popolno-na uničena pa je bila 21. 9. 1941; 25. del poti; 26. Centralni odbor, kratica; 28. ve-liko mariborsko podjetje, kratica; 31. nočni lokal; 32. nikalnica; 33. jugoslo-vanski državnik, začetnici; 34. enaki so-glasniki; 36. ravnokar; 39. narodni he-roj, komandant Savinjskega bataljona.

padel 7. 11. 1942 na Dobrovljah; 41. svo-boden, neoviran; 44. muslimansko moško ime; 46. žensko ime; 47. italijanska ko-munistična partija - fonetično; 48. iz-vir; 50. zabavljača; 51. turški mogotec; 52. grški bog gozdov; 54. večletni slo-venski rekorder v skoku ob palici; 55. orožje drvarja, množ.; 60. jugoslovanski šahovski mojster; 62. oprezen; 64. moško ime; 66. konjeniki; 68. ploskovina mera; 69. središče vrtenja; 70. televizija, kratica; 71. vrsta blaga; 72. znano zbirno taborišče med vojno, nedaleč od Zidane-ga mosta; 73. kratica sosednje države; 74. drobiti; 76. bivši jugoslovanski nogo-metni reprezentant; 77. isto kakor pod 73 navpično; 78. alžirski borec za svo-bodo; 81. žuželka; 82. znan avstrijski sportni klub, začetnici; 85. domača žival; 86. hodiča; 89. potopisa, letopisa; 91. ju-generator; 94. deli opreme; 96. gredo, sr-goslovanski šahovski mojster; 98. motor, bohrvatsko; 97. izraz, ki ga pogosto upo-rabljam v kreditni službi; 98. nasprotno od »pasivne«; 100. smučí; 102. ruski šahovski veleomojster; 104. jugoslovanski državni reprezentant v kegljanju (Slo-venec); 107. začamba, množ.; 108. črka v začetku abecede 109. negovanje, dvojina; 112. vprašalni prislov; 114. osebni za-imek; 116. kemični znak za kripton; 118. Ratna mornarica, začetnici.

Zaradi lažje rešitve vstavi: pod 78 nav-pično v tretje polje črko D v predzad-nje pa črko L.

1	2	3	4	5	6	7				9	10	11	12	13	14	15
16			17							18					19	
20		21			22	23	24	25	26		27			28		29
30		31			32					33			34			34a
35					36					38	39					40
					41								43			44
45	46				47			48			49					50
53								54								55
56																58
																59
																64
																65
																67
72	73															76
79																82
																83
																84
8	89															92
95																98
																99
101																103
106																109
111																115
																116
																117
																118
119																120

Idejno politično izobraževanje v Laškem

Program izobraževalne komisije pri občinskem odboru Socialistične zveze delovnega ljudstva v Laškem lepo izvajajo. Ugotavljajo, da se je program zelo približal potrebam in željam poslušalcev, zato je bil na seminarjih, tečajih in na poštdno-znanstvenih predavanjih obisk zelo velik.

Doslej so uspešno izvedli štiri te-čaje za organe delavskega samo-upravljanja, seminar za predsedni-ke in tajnike krajevni organizacij SZDL, seminar za člane občinskega komiteja ZKS in tri seminarje za mlade komuniste. Komisija za iz-obraževanje je skrbelala tudi za 14-dnevna poštdnoznanstvena preda-vanja. Laščani so pokazali izredno zanimanje za zunanjepolitične pro-bleme in gospodarski razvoj FLRJ. Komisija za izobraževanje zato me-ni, da bodo predavanja nadaljevali tudi v poletnih mesecih.

Tudi večerna politična šola je pred-dnevni zaključila predavanja. Ob za-ključku so slušatelji šole odgovar-jali na vprašanja in pokazali se je, da so več deli vsi slušatelji oboga-tili svoje znanje.

NEZAPOSLENOST ŽENA

Na zavodu za zaposlovanje delavcev v Slov. Konjicah je prijavi-ljenih še nad 150 žena, kar je pre-cej visoka številka. Prošnje za za-poslitev v kolektivnih to število še posvečujejo, ker vse prošnje niso prijavljene pri zavodu za zaposlo-vanje.

Komisija bo v bodoče program iz-obraževalne komisije se bolj približala željam poslušalcev zato bo izvedla anketo o njihovih interesih. Pri se-stavljanju programa za naslednje sezono bodo upoštevala tudi dose-danje izkušnje in predloge, ki jih posredovali komisiji tečajniki.

IZREDNO OBISKANA PREDAVANJA

V Velenju, Soštanju in Smartnem ob Paki je Zavod za zaposlovanje delovne sile Velenje že organiziral predavanja o poklicnem usmerjanju mladine. Obisk v vseh treh krajih je bil izredno lep. Najbolj je bil v Soštanj, kjer se je v bivši kino dvorani zbralo nad 200 staršev in mladincev. Po dobro pripravljenem pre-davanju so jim povsod vrteli še fil-me o poklicnem usmerjanju. Veliko zanimanje staršev in mladine tod kaže na potrebo, da bo najnujno treba o tem govoriti še več. V Velenju pri-pravljajo na solah še praktične ogle-de podjetij in njih delo. Vse z na-menom, da bi se mladi ljudje čim bolj odločili za poklic.

Ta teden so predavanja s filmi v štirih večjih krajih mozirske občine: v Ljubnem, Mozirju, Gornjem gra-du in Rečici ob Savinji. Predvide-vajo, da bo tudi v tej občini zanim-anje za poklicno usmerjanje prav ta-ko kot v soštanjski občini.

Na predvečer 1. maja 1944 sem prišel iz Moravškega na Gorenj-skem s tovarišem Samotom, Felik-som in Tonetom ter z dvema kurir-ema na Štajersko.

Preko Mrzlice in Gozdnika smo šli mimo Mozirja, čez Savinjo do ku-riške javeke na Gorici pri Smartnem v Rožni dolini. Tisto noč je po-vošod pokalo in gorelo. Blizu Liboj smo se dobili z Rudjem Čičenkom-Vrankarjem, ki je s tovariši prišel iz uspešne akcije. Minirali so elek-trični daljnovid.

V čast delovnemu prazniku 1. ma-ju so partizani tisto noč, kjer so le mogli, vrtili razne akcije in kurili kresove. Zdaj se mi, da je bil to znak za splošen upor in začetek številnih akcij proti Nemcem, ki so sledile na Štajerskem po prihodu XIV. divizije.

Tista noč se mi je zdela zelo lepa, goste zvezde so migljale na jasnem nebu. Povsod je pokalo, od Velenja in Soštanja smo slisali močno reg-ljanje strojin, pokañje pušk in pra-šketañje bomb. Enote XIV. divizije

so napadle Nemce in zanetile velik kres.

Ob robu gozda je kurir Zvenh dal rahel dogovorjen znak in dobil ta-koj odgovor. Kurirja Tone in Zinko sta že čakala. Skrita sta bila ob ro-bu smrekovega gozda. Ko sta spo-znala Zvenka, sta predvidno prišla bliže. Veseli, da smo srečno prešli Savinjo in cesto, smo si stisnili ro-ke in se pozdravili. Drug drugemu smo se predstavili s partizanskimi imeni. Tisti trenutek nisem vedel kdo sta kurirja, pa tudi ona nista poznala mene... Tema, partizanska imena in tri leta, odkar smo bili zadnjič skupaj, so bili vzrok, da se nisimo takoj spoznali. Zato pa smo bili vsi trije tembolj prijeto prese-nečeni in veseli, ko smo ugotovili, da smo nekdanji sošolci in prijate-lji. Zlasti smo bili veseli, da smo se dobili vsi na isti poti v borbi za skupne cilje.

Skoraj se je že začelo daniti, ko smo končali s pripovedovanjem. Drug drugemu smo povedali, kaj nas je privedlo do tega, da smo se

Spomini na 1. maj 1944

odločili in odšli v partizane. Tova-rišem, ki so bili z menoj, so bili kra-ji, kamor smo bili namenjeni, po-polnoma neznani. Naš cilj je bil Lipa na Frankolovem. Tu je bilo že nekaj aktivistov in kurirska stanica.

Partizani so se do tedaj v glav-nem v teh krajih izogibali večjih akcij. Ljudje so bili zelo dobri in so partizane podpirali s hrano in z vsem, kar so potrebovali. Vendar pri tem ni moglo dožeti ostati. Treba je bilo začeti tudi v teh predelih z raz-ličnimi akcijami.

1. maj smo prebili kar v gozdu. Dan je bil zelo lep, dišalo je po sve-žem zelenju in cvetju. Nekaj hrane smo imeli seboj. Zinko in Tone ni-sta hotela, da bi se pokazali okoli-škim kmetom, ker sta se bala, da bi kdo izdal njuno pot na javko. Sele v mraku smo krenili iz gozda mimo

Smartnega proti Novi cerkvi—Strm-ecu. Te kraje in ljudi sem poznal, za-to sem se počutil kakor doma.

V Socki ob cesti, ki pelje v Vita-nje, sem naročil tovarišem, da so se umaknili na travnik, kakih 50 m od ceste. Jaz pa sem zelo oprezno potrkal na okno moje sorodnice. Ko sem ji povedal kdo sem, je globoko vzdihnila od presenečenja in od-prla. Zanimalo me je, kje so Nemci. Povedala mi je, da prihajajo vsak dan po cesti močno oboroženi, iz ce-ste pa ponoči običajno ne gredo. Za-nimal sem se tudi, če imajo gasilci uniforme. Povedala mi je, da jih imajo nekateri kar doma. Ko sem zvedel, kateri so gasilci v Socki, in dobil še druge informacije, sem se poslovil. Tovariši so me nestrpno čakali. Takoj smo naredili kratak načrt za akcijo.

Štirje so ostali na straži, dva pa sva šla v hišo gasilca ter mu pove-

dala, da mora oddati nemško uni-formo slovenski partizanski vojski. Obiskala sva tudi druge gasilce. Ne-kateri so bili zelo presenečeni in pre-plašeni. Upril pa se ni nihče. Hčer-ka starejšega gasilca me je spozna-la. Vsa solzna je z dvignjenimi ro-kami prosila, naj nikar ne vzamemo očetu uniforme. Prepričana je bila da ga bodo Nemci ponovno zapri-či če bo dal partizanom obleko. Vsa družina je od strahu, boječ se re-prezalij Nemcev, jokala in prosila da ne bi odzeli uniforme. Sele po-tem, ko sem jim obrazložil, da smo nekaterim že odzeli obleke in bi bi-lo Nemcem še bolj sumljivo, če tega tudi pri njih ne bi napravili, so mi pokazali, kje je spravljena obleka.

Dekleta iz te hiše so bile pozneje dobre mladinke, sin pa hraber parti-zan. Povsod, kamor smo prišli, smo poleg ostalega povedali namen našega boja in ljudi pridobivali za sodelovanje. V neki hiši v Socki je bila gospodinja zelo vesela našega prihoda. Spoznala me je in vpraša-la, če smo lačni. Prinesla nam je mesa, kruha in vina. Obljubila nam

je, da bo pomagala s hrano in z vsem, kar bo le mogla, samo da bi čimprej izgnali okupatorja. Tedaj smo imeli že nekaj gasilskih uni-form. Ko pa smo ji povedali, da se oskrbujemo s oblekami, ki jih zaple-nimo Nemcem, je takoj poklicala moža, ki je še spal, in mu rekla, naj tudi on prinese svojo uniformo.

Danilo se je že, ko smo odhajali iz Socke in Trnovca proti Lipi. Vsi smo težko nosili, obloženi smo bili z novimi gasilskimi uniformami in s hrano, ki smo jo dobili pri ljudeh.

Naša prva akcija v tem kraju je dobro uspela in je imela dokajšen politični pomen. Tej akciji so sledile še druge bolj drzne in bolj uspešne.

V naše vrste so ustopili domači fantje in številni ljudi, ki so z nami sodelovali se je vedno bolj širilo. Ze v začetku meseca maja 1944 se je pokazala potreba, da smo v Lipi na Frankolovem organizirali komando mesta Celja, ustanovili mobilizacijsko skupino in gospodarski odsek. V Jezercih pri Smartnem v Rožni dolini pa smo postavili novo kurir-sko stanico.

Lipe

PRVI MAJ NA VASI OB DVAJSET LETNICI REVOLUCIJE

Praznovanje prvega maja je bilo pri nas že vsa leta živa manifestacija enotnosti vseh delovnih ljudi, manifestacija uspehov in vselej prepričljivo, ljudsko slavlje po končani zmagi delovnih ljudi. Letos slavimo prvi maj natanko po dvajsetih letih, ko so delavci in kmetje v Jugoslaviji zagrabili za puške, ko so odločno rekli ne! in ko so bili tudi za boljše bodočnost pripravljeno umreti.

Jugoslovanski narod in delavci iz vseh panog gospodarstva slavijo letos enako tudi kmečki delavci, združniki in naša vas nasploh. Hkrati pa so s proslavo prvega maja časovno bile povezane tudi volitve v nove zadržne organe v nove zadržne svete. Zadnje volitve v zadržne svete, ki so politično zajele vsa naša vasi in ki so bile tesno povezane tudi s pripravami na proučevanje prvega maja, so pokazale moč in vero ljudi na vasi v pravilnost politike v kmetijstvu.

Te besede so zelo razveselile. Res je, da ne pozna vseh problemov razvoja kmetijstva v celjskem okraju, saj jih v nekaj dneh ni mogel. Čutil pa sem, da je navdušen nad uspehi, ki so jih združniki in kmetijska gospodarstva v celjskem okraju v preteklem obdobju zaznamovala. Navdušen sem bil tudi sam. Kajti navadno je tako, da človek, ki s temi stvarmi živi, ki na tem področju — četudi posredno — dela, ne vidi tistih velikih in bistvenih sprememb. Njemu se staro polagoma odmika, vidi včeraj in ne danes.

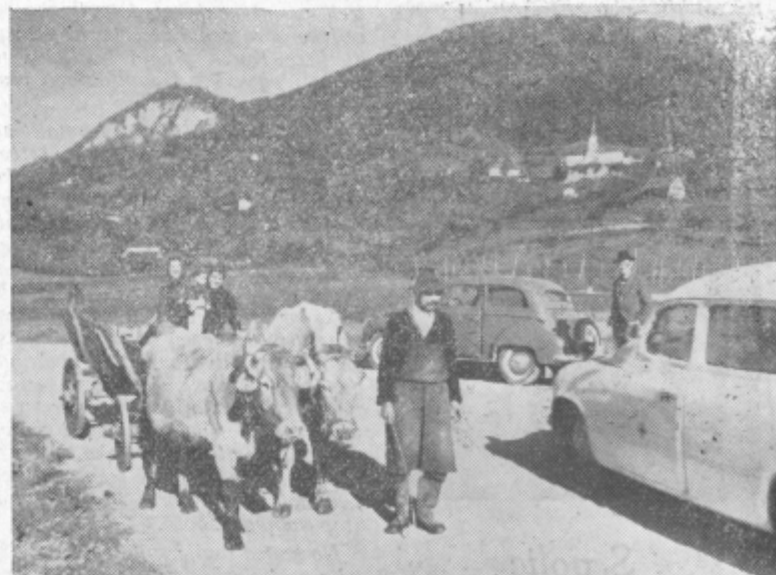
In če si zares ogledamo samo bežno obdobje pred dvajsetimi leti, lahko z lahka ugotovimo, da tedaj ni bilo nikjer nikogar, ki bi skrbel za kmetovalce na Kozjanskem in v drugih za iskalce profitov manj pomembnih področjih. Danes so tude že zrasle plantaže — sadne, kjer pa za te ni bilo pogojev so zgradili jagodičeve plantaže, živinorej pa je v teh predelih zabeležila skokovit napredek.

Tudi na vasi drugačno življenje

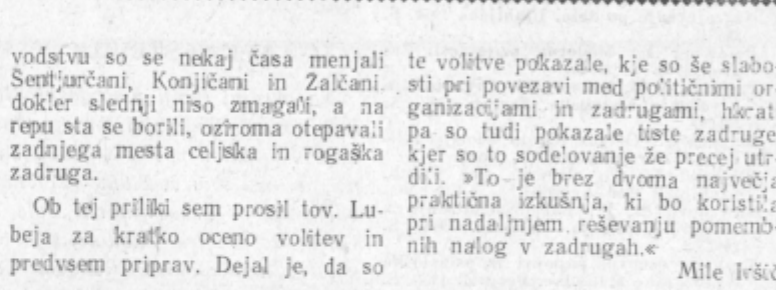
V zadnjem obdobju so kmetijske zadruge in tudi kmetijska gospodarstva posvetila veliko pozornost izgradnji objektov, ki služijo za razvedrilo članom zadruga, otrokom in družbenemu življenju na vasi. Tako so zrasla nova športna igrišča, okraj pa je dobesedno posejan s kulturnimi domovi zadruga. Če pregledamo kartoteko televizijskih lastnikov, lahko z lahka ugotovimo, da imajo kmetijske zadruge največ televizijskih klubov in družabnih prostorov s televizorji. Tudi na vasi polagoma izrinjajo nove samopostrežne trgovine stare klasične »štacune« in podobno.

Veliko in menda najpomembnejšo vlogo pri tem so odigrale kmetijske zadruge in družbena posvetila v tesnem sodelovanju s krajevnimi odbori in organizacijami Socialistične zveze. Zanimiva je tudi ugotovitev, da so najlepše uspehe dosegli tam, kjer je to sodelovanje najpristnejše. Zato se nam ob prazniku dela vsiljuje zaključek, da bodo to sodelovanje morali utrditi v vseh krajih, seveda pa vsekakor tam, kjer hočejo korakati »vstric« s časom, ki nam ob določenih naporih prinaša samo napredek.

'Voleki' žalostno gledajo

Nekaj so bili voli na naših cestah, pri delu v kmetijstvu in sploh na kmetijah pomembni. Danes jih le še poredkoma srečamo, ko se okorno izmikajo avtomobilom in traktorjem. Njihove mežikajoče oči pričajo, da se tudi sami zavedajo, da je njihov čas minil, da jih je čas in napredno kmetovanje odrinilo na skrajni rob dogodkov. Le še kak nakupovalec živine in referent za živinorej si jih z zadovoljstvom ogleduje, če so primerno zaliti, če bo pač od njih »prima« meso. Tako je tudi prav. Voli so namreč že izgubili tekmo s kmetijsko mehanizacijo.

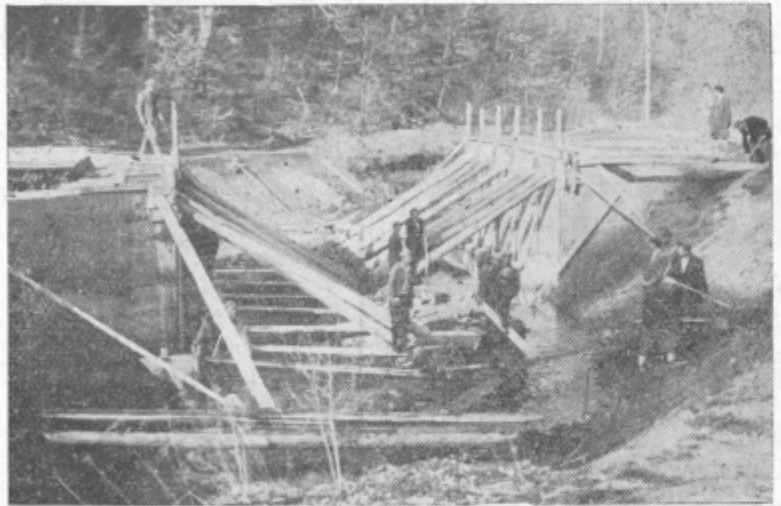

NOVE CESTE povezujejo nove kraje

Nove kmetijske in gozdarske ceste, ki jih v celjskem okraju gradijo kmetijske organizacije s pomočjo okrajne zadržne zveze. Telefoni so nenehno brneli, prihajali so vedno novi in popolnejši rezultati. »Mlinček« je sproti izračunaval stanje na terenu po sprejetih rezultatih. V vodstvu so se nekaj časa menjali Sentjarcani, Konjičani in Zalcani, dokler slednji niso zmagači, a na repu sta se borili, oziroma otepavali zadnjega mesta celjska in rogaška zadruge.

Ob tej priliki sem prosil tov. Lubega za kratko oceno volitev in predvsem priprav. Dejal je, da so

tali v dolino spravljati pridečke v koših, tam kjer so vsako stvar morali z nositi domov na hrbtih, tam okraja, povezujejo domala že vse zdaj vozijo avtomobili, kamioni in druga motorna vozila.

V preteklem obdobju so kmetijske gospodarstvene organizacije in kmetijske zadruge posvetile veliko pozornost investicijski izgradnji najrazličnejših objektov, ki služijo neposredno koristim kmetijstva. Te številke gredo dejansko v milijarde. Novi program investicij kmetijskih zadruga za nadaljnji napredek kmetijstva in kmetijskih gospodarstev za jačanje socialističnega sektorja kmetijstva predvideva enak tempo investicijske izgradnje s posebnim poudarkom na rentabilnosti investicij.

Na sliki: Izgradnja mostu, ki bo omogočil prihod kmetijskih strojev, ki so na obdelovalnih površinah najučinkovitejši in najhitrejši, tudi v krajih, kjer doslej zaradi vode niso mogli.

POMENEK

V nedeljo je bilo klavno vreme. Volišče šmarške zadruga je bilo vablivo pripravljeno. Združniki so volili v klubskem prostoru, ki je že sam po sebi zelo lepo urejen z alposovim pohištvom, televizijskim sprejemnikom. Za ta dan pa so prostor še posebej lepo uredili: prikazali so zadržno proizvodnjo, vrsta napisov je opozarjala na pomembnost dogodka. Kljub kislastemu vremenu so volitve zaključili v glavnem že v dopoldanskem času.

Nedvomno članka združni svet, ki šteje 40 članov, precej na'og. Največ naporov bo potrebno v sadjarsko-živilinorejsko proizvodnjo, ker prav na tej temelji prihodnost zadruga. Trenutno imajo še dosti murskega goveda, tržišče pa zahteva simendolsko pasmo, zato bodo morali še hitreje pretapati pasmi. V prašičerji nameravajo pospešiti

Letos v Spitaliču res niso bili prvi, vendar so prav v tem kraju letos posvetili volitvam veliko morda — največ pozornosti. Po volitvah so priredili ob proslavi krajevnega praznika ljudsko slavlje, na katerem so sodelovale vse krajevne organizacije.

Ze zunanji videz volišč je kazal, da so se tod pripravili na volitve. Ko sem vprašal, kdo je poskrbel za okrasitev volišč, so mi povsod enako odgovorili — mladina, mladi zadržniki. Volišča so bila bogato okrašena z zelenjem, večinoma so

V ŠMARJU

proizvodnjo švedskih bekonov. Sadržarstvo letos obilo obeta. Sadržarji ne bodo smeli zamemariti početnega škropljenja, sicer sadje ne bo kakovostno, da bi ustrezalo višjim tržnim cenam. Ni dovolj, da jablane čudovito cveto, kmetovalec mora spremiti rast in drevje negovati. Nekaterim bo morda škoda dinarja, češ saj letos bo tako obrodilo, če le mraza ne bo; toda vsak vložen dinar za škropljenje se bo letos še posebej visoko obrestoval. Na 13 ha črna ribeza je prav tako obilo obetov. To je donosna kultura in bodo še letos zasadi 20 ha, za kar so najboljši pogoji na Stadki gorj in okoli Žibike.

»Večkrat smo tarnali, da nam primanjkuje strokovnih kadrov. To smo občutili vsi,« je poudaril tovariš Sket, ko je razagal načrte, po katerih namerava stopati šmarška zadruge. »Zdaj smo si nekoliko opomogli. Iz srednjih kmetijskih šol smo dobili pet tehnikov, ki bodo lahko pomagali z nasveti in praktičnim delom. Veliko pa nam lahko pomagajo sami kmetovalci, člani zadržnega sveta, ki imajo mnogo izkušenj. S skupnimi močmi bomo previdno in razumno gospodarili.

z lahkoto sprejeli tiho geslo o tekmovanju, ki se je hitro razširilo po vsem okraju.

V Zalcu sem se za nekaj časa »oddahnil«. Tu je bil predsednik volišča Drago Antloga, člani pa Anica Pavline in Jakob Kunc. Ko sem jih poboral, kakó je kaj pri njih, so rekli, da so zadovoljni. Res prvi ne bodo, toda to tudi ni neuspeh, saj tudi zadnji ne bomo! Hkrati pa mi je tov. Antloga dejal: »Menim, da je največkrat iz statističnih podatkov, ki jih lahko to ali ono iz objektivnih vzrokov pokvari, ne moremo ugotoviti pravega razpoloženja volivcev. Zdi se mi, da smo pri nas kljub temu, da po rezultatih nismo najboljši, vendar zabeležili velik političen uspeh s tem, da smo večino združnikov živo zainteresirali za volitve. Ljudje nenehno pri-

OD OKRAŠENEGA DO OKRAŠENEGA VOLIŠČA

postavili tudi mlaje, le v večjih krajih so iz razumljivih razlogov posvetili več pozornosti notranji ureditvi volišč.

Mimogrede sem zvedel tudi za veselo, živahno in tudi zelo pohvalno dogodivščino. Tako so v Savinjski zadržni prišli k enemu volišču trije hkrati voliti. Vsi trije pa so imeli nogo v mavcu, nesreča je hotela, da so si jih zlomili ali nalomili. Zabavljajči so eden drugega, vseeno pa

veliko prednost in možnost za uspeh le tisti, kjer so se na volitve temeljito pripravili, kjer volitve niso bile zgolj zadeva upravnega aparata zadržne, temveč vseh političnih organizacij v občini in vse komune. Prvi rezultati in tudi končni to zgovorno potrjujejo. Enako je bilo tudi v poslovnih okoliših. Tami, kjer so o raznih problemih, težavah, napredku in uspehu zadruga in o njenem nadaljnjem razvoju prej temeljito razpravljali, ni bilo težav. Tam so

hajajo, sprašujejo kako potekajo volitve, kdo se ni volil in podobno. Škratka dosegli smo to, da ljudje dejansko občutijo, da volijo samoupravne organe svoje zadruga!»

Tudi v okrajnem štabu za izvedbo volitev je bilo v nedeljo kot v panju. Tu so bili tudi vsi uslužbenci Okrajne zadržne zveze. Telefoni so nenehno brneli, prihajali so vedno novi in popolnejši rezultati. »Mlinček« je sproti izračunaval stanje na terenu po sprejetih rezultatih. V

Mladina poje ...

Rogaška Slatina, v nedeljo, 23. aprila.

V zdravilišču se ni veliko gostov; navzlic temu pa so bila polna med lepimi parki in okoli urelecev polna živahnih sprehajalcev. Ta dan se je v Rogaško Slatino že dopoldne pripeljalo nad tisoč mladih ljudi-clanov najboljših mladinskih pevskih zborov iz vseh občin celjskega okraja, razen iz moziške. Čudno, da si v tem prelepem planinskem svetu pesem ne more utreti poti med mladimi ljudmi.

Na programu je bila revija mladinskih pevskih zborov celjskega okraja.

Ceprav je bilo hladno, je prijetno razpoloženje naenkrat prevzelo naš največji zdraviliški kraj. Prinesli so ga mladi ljudje, prinesla ga je pesem ...

Po dopoldanskih vajah je šlo popoldne zares. Koncertna dvorana Zdraviliškega doma je bila prepolna poslušalcev in občudovalcev. Navdušenja ni hotelo biti konca; trajalo pa je vse od tedaj, ko so na oder prikorakali mladi in mali pevci iz Zibike pod vodstvom Zinke Drobnetove in ko je uspelo revijo zaključiti rutinirani mešani mladinski zbor Svobode celjske gimnazije pod umetniškim vodstvom prof. Egona Kuneja.

Mali pevci iz Zibike niso mogli skriti šmarskega poudarka, zato pa so zapeli lepo, da so na mah osvojili srca vseh. To je bil tudi primeren uvod v prireditev. Mladinskemu zboru iz Laškega pod vodstvom Julija Gorčiča se je poznalo, da že dlje časa dela pod skrbno dirigentovo roko. Zlasti lepo so laški otroci zapeli Miheličevu »Kje jemlješ moč«.

Kakor proca dva, tako sta se tudi naslednja zbra (zbor iz Zreč pod vodstvom Vilme Ceglar in zbor iz Kozjega, ki ga vodi Franc Bizjak) predstavila z mladimi solistoma. Na sploh je treba reči, da smo to pot slišali več posameznih lepih in polnih glasov. Glavna moč mladinskega zbora iz Griž pod taktirko Janca Megliča je bila prav gotovo v prvih glasovih. Sentjurski zbor pod vodstvom Vere Rozmanove je požel val navdušenja s pesmijo »Konjuh planinome«. Solistični vložek je imel pri tem levji delež. Kakor lani, tako je tudi letos nastopil mladinski zbor iz Soštanja pod vodstvom Pavla Bukovca. In spet smo slišali nežen glas mlade solistke, ki je tu in tam dobila oporo v altu. Z lepim, a hkrati težkim repertoarjem treh pesmi se je predstavil zbor s celjske prve osnovne šole, ki ga vodi Jože Kores. Svojo kvaliteto je najboljši potrdil s Hauptfeldovo pesmijo »Zaba i komarici«.

Ko so mladi pevci že stali na odru, se je prednje postavilo četvero dirigentov: Jože Kores, Zinka Drobne, Pavel Bukovac in Franc Bizjak. V dvorani so glasovi utihnili. Spregovoril pa je tovariš Kores in se v imenu svojih tovarišev zahvalil profesorici Zlati Prodanovi, ki je vsem štirim vcepila na celjskem učiteljsku ljubezen do petja in glasbe. Spet je dvorano zajel val navdušenja in ploskanja. In ko je to. Prodanova prišla k odru, kjer so se ji vsi štirje nekdanji učenci znova zahvalili in ji stisnili roko, je sprejel še šopek, ki ga je trenutek pred tem dobil tov. Kores za uspešni nastop svojega zbora.

Do konca revije so bili na vrsti še trije celjski zbori. Najprej so se na odru zorstili dijaki in dijakinje celjskega učiteljskega pod vodstvom Borisa Ferlinca. Ko so zapeli Tajtevčeve »Makedonske pesmi«, ploskanje ni hotelo prenehati. Potem se je predstavil še Prešernov zbor, ki ga vodi Jurče Vreže. Svoj program je končal z mogočno Gobčevo revolucionarno pesmijo. Končno so prišli do »besede« še gimnazijci. Ko so zapeli Gobčevu »Knapovsko suito« je moral ustati tudi komponist. Priznanka za uspešno delo so mu izrekli tako mladi pevci in pevke, kot tudi nekaj hvaležnih poslušalcev v dvorani.

NEKAJ ŠTEVILK

Na okrajni reviji v Rogaški Slatini je nastopilo enajst zborov s točno 864 mladimi pevci. Najmanjši članov je imel zbor iz Zibike (27), največ pa zbor prve osnovne šole iz Celja (100). Med skladatelji je bil najštevilneje zastopan Radovan Gobec, saj so zbori zapeli kar deset njegovih pesmi.

S polie Študijske knjižnice

Cornu A.: Karl Marx in Friedrich Engels. I-II. Zagreb 1958-1960. S. 18605. Cerne B.: Hidraulika. Zagreb 1959. S. 20557. Desić W. D.: Metode naučne organizacije rada. 2. izd. Beograd 1960. S. 20523. Friedl F.: Školska radionica. Zagreb 1959. S. 20541. Herak J.: Izvodenje nastavke kemije. I. Zagreb 1957. S. 20530. Kardelj E.: Problemi naše socialistične graditve. I-IV. Ljubljana 1959-1960. S. 20626. Landau L. D. & E. Lifšič: Statistiška fizika. Beograd 1960. S. 20522. Marx K. & F. Engels: Werke. II-VII. Berlin 1959-1960. S. 20554. Nagrajevanje po delu. Ljubljana 1960. S. 20651. Peratoner E.: Moderna umjetnost. Zagreb 1960. S. 20624. Pusić E. & M. Zvonarević: Organizacija i vodenje sastanaka. Zagreb 1957. S. 20626. Reinach S.: Orfeus. Opšta istorija religija. I. Sarajevo 1958. S. 20621. Schnabel E.: Po sledovi Ane Frank. Ljubljana 1960. S. 20567. Stevanović B. P.: Eksperimentisanje u oblasti vaspitanja. Beograd 1958. S. 205732. Troj F.: osnovni pojmovi iz psihološke i pedagoške statistike. Beograd 1958. S. 205735. Ulaga D. & M. Jeločnik: Smučanje. Ljubljana 1960. S. 20572.

ZAPIS Z OKRAJNE REVIE MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV V ROGASKI SLATINI

PO SKLEPU STROKOVNE KOMISIJE

bodo na zaključnem festivalu, maja meseca v Celju, nastopili štirje celjski zbori. In sicer v A skupini zbor I. osnovne šole ter Prešernov mladinski zbor s tretje osnovne šole. V B skupini pa oba mešana mladinska zbora Svobode in to z učiteljskega ter gimnazije.

Osrednja točka zadnje seje okrajne sveta za kulturo pod predsedstvom tovariša Tineta Orla je bila izdaja Celjskega zbornika 1961.

Celjski zbornik 1961

Vse dosedanje izdaje CZ so bile v vseh kulturno-političnih krogih deležne priznanja kot trajna dokumentacija kulturnih, prosvetnih in strokovnih prizadevanj na celjskem področju. Zato se je svet izrekel za njegovo nadaljnje izhajanje.

Medtem je namreč redakcija zbornika prejela že lepo zbirko najraznovrstnejših člankov in razprav. Izmed njih bodo uvrščeni na uvodno mesto članki in razprave z narodnoosvobodilno tematiko. Njih avtorji so Stane Terčak, Vlado Habjan, Jurček, Roš in Lešnik.

Natečaj ZA KULTURNI DEL CELJSKEGA CITYJA

Menimo, da je potrebno osvetliti nekatere nejasnosti v članku »Zanimiva pobuda in predlog«, objavljena v Celjskem tedniku 7. aprila 1961. Kakor pisec članka pravilno ugotavlja, je Občinski ljudski odbor Celje pred kratkim ali točneje 15. marca 1961 razpisal javni natečaj za izdelavo idejnih osnutkov za objekte v kulturnem delu novega mestnega središča v Celju. S 15. junijem poteka rok za oddajo osnutkov, tako da si bodo že letos v juliju Celjani lahko ogledali na javni razstavi najboljše rešitve, ki jih bo izbrala strokovna žirija.

Programu za izdelavo idejnih osnutkov služi kot osnova urbanistična rešitev novega celjskega cityja po zamisli ing. arh. Branka Koomuta, v natečaju pa je razpisana idejna obdelava naslednjih večjih objektov v novem središču: večka dvorana za razne prireditve, Dom Svobod in Ljudske univerze, kinodvorana, glasbena šola, otroško vzgojni center in Moderna galerija. V programu natečaja so projektanti posebej opozorjeni le na to, da se mora ohraniti koncept trga v novem kulturnem središču po osvobodni urbanistični rešitvi SRCE, medtem ko lahko popojnoma svobodno razporedijo objekte in uredijo njihove medsebojne povezave, mase kulturnega dela centra pa organsko prilagodijo celoti ostalega dela.

Tako ni mogoče trditi, da je Občinski ljudski odbor Celje v osnovi zavrnil predlog o gradnji komunalnega središča, povezanega z gospodarsko dejavnostjo po načrtih dveh ljubljanskih arhitektov. Ta načrt je občinski ljudski odbor pregledal in mu prav tako kot pisec navedenega članka priznava določene prednosti pred drugimi rešitvami, zlasti glede na njegovo sorazmerno ceneno izvedbo.

Občinski ljudski odbor Celje se je kljub vsemu odločil za natečaj, ker ob postavljenih svoboščinah pri projektiranju upravičeno pričakuje od njega takih rešitev, ki naj bi bile za naše celjske razmere v vsakem pogledu najprimernejše. To je navsezadnje tudi pravi smisel vsakega natečaja, katerega stroški so v našem primeru neznatni v primerih s tistimi, ki si jih lahko prihranimo z njegovim pozitivnim izidom.

Občinski ljudski odbor Celje pričakuje, da bodo udeleženci natečaja opravičili naša pričakovanja ter nam bodo posredovali res v vsakem pogledu najracionalnejše rešitve.

V znamenju proslav 20. obletnice

Pred nedavnim je bil v Celju plenum Okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev, ki se ga je udeležil tudi predsednik Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije Branko Babič, poleg njega pa še sekretar OO SZDL Stane Sotlar. Na dnevnem redu so bila nekatera vprašanja v zvezi s praznovanjem 20. obletnice ljudske vstaje.

Kakor so poudarili je GO SZDL Jugoslavije izdelal podrobna navodila o praznovanju obletnice ljudske vstaje, ki so jih dostavili vsem občinskim svetom, dolžnost svetov pa bi bila, da bi se povezali z občinskimi odbori SZDL.

Okrajna proslava v počastitev obletnice bo 8. oktobra v Soštanju in na njej bodo sodelovali mladinski pevski zbori iz Soštanja, Zalca in Celja, verjetno pa tudi iz Laškega, medtem ko bo republiška proslava v Ljubljani na predvečer dneva vstaje, to je, 21. julija. Tu bo sodelovalo najmanj 400 odraslih pevcev iz okraja.

V razpravi so člani Okrajnega sveta poudarili potrebo po mobilizaciji vseh sil za čim dostojnejšo udeležbo na osrednji kakor okrajni proslavi, hkrati pa opozorili na to, da posamezna kulturno prosvetna društva naj ne bi svojih prireditev, ki

ne bodo vsebinsko prilagojene praznovanju obletnice vstaje, deklarirala za prireditve, posvečene praznovanju občeline.

Na republiški proslavi bo nastopilo okrog 2500 pevcev ter 250 godbenikov.

Na plenumu so v okviru praznovanja obletnice vstaje obravnavali tudi delo posameznih svetov. Tako bo svet za ljudske knjižnice skušal v tem smislu prirediti obisk partizanskih pisatelj, hkrati pa za zboljšanje dela knjižnic ustanoviti občinske svetove za ljudske knjižnice. Tudi svet za dramatično se zavzema, da bi posamezne družine v okviru praznovanja pripravile dela s primerno vsebino, razen tega pa je razpisal tudi natečaj za dramske tekste, ki bi obravnavali čas pred okupacijo, NOB in socialistično graditev. Natečaj bo zaključen 15. maja.

RAZSTAVA V POČASTITEV 1. MAJA

V okviru praznovanja 1. maja prireja likovna sekcija ZPD »France Prešeren« Celje in Okrajni svet Svobod in prosvetnih društev iz Kopra v mali unionski dvorani razstavo slik in plastike. Razstavo bodo odprli 28. aprila in bo odprta do 12. maja vsak dan od 9. do 18. ure.

Svet je priporočil tudi posebno izdajo Zmavčeve drame Rok in Lea ter Grobelnikovih Temeljev poslovne korespondence. Prvo naj bi veljalo za vzpodbudo sodobni dramski ustvarjalnosti, drugo pa kot pripomoček za oblikovno in vsebinsko primerno dopisovanje, ki konec koncev tudi služi kulturni neke družbe.

V zvezi z vprašanjem CZ je svet obravnaval tudi vprašanje celjske založbe. Da bi do tega zavzel pravilni odnos, je sklenil, da bo v začetku prihodnjega meseca sklical še posvet s predstavniki celjskega knjižničarstva in knjigotržva.

JAKI V ZAGREBU

Po samostojnih razstavah v Mariboru, Celju, Zagrebu, Varaždinu, Murski Soboti, Kranju, Kopru, Reki, Ljubljani, Karlsruhe, Reutlingenu in Parizu, bo Joža Horvat — Jaki od 1. do 10. maja razstavljal svoja dela v Mladinski galeriji v Zagrebu.

J. Horvat-Jaki: Čuvaji ključe

Svet je priporočil tudi posebno izdajo Zmavčeve drame Rok in Lea ter Grobelnikovih Temeljev poslovne korespondence. Prvo naj bi veljalo za vzpodbudo sodobni dramski ustvarjalnosti, drugo pa kot pripomoček za oblikovno in vsebinsko primerno dopisovanje, ki konec koncev tudi služi kulturni neke družbe.

V zvezi z vprašanjem CZ je svet obravnaval tudi vprašanje celjske založbe. Da bi do tega zavzel pravilni odnos, je sklenil, da bo v začetku prihodnjega meseca sklical še posvet s predstavniki celjskega knjižničarstva in knjigotržva.

JAKI V ZAGREBU

Po samostojnih razstavah v Mariboru, Celju, Zagrebu, Varaždinu, Murski Soboti, Kranju, Kopru, Reki, Ljubljani, Karlsruhe, Reutlingenu in Parizu, bo Joža Horvat — Jaki od 1. do 10. maja razstavljal svoja dela v Mladinski galeriji v Zagrebu.

FILMSKO GLEDALIŠČE

Na pobudo filmskega sosvetva, ki so ga pred nedavnim ustanovili pri Okrajnem svetu Svobod in prosvetnih društev Celje za novim šolskim letom dobilo tako imenovano filmsko gledališče, ki bo zamenjalo dosedanj mladinski kino Svobode. Zamisel je vsekakor vredna vse pozornosti, saj je njen namen predvsem v idejno vzgojnim posredovanju filma zlasti mladini, ali z drugimi besedami, v filmski vzgoji.

Mladinski kino Svobode namreč s svojo repertoarno politiko v glavnem ni izpolnjeval poslanstva v smislu predvajanja solidnih filmov, saj so bili na programu v veliki meri pravi filmi, za katere je sicer vladalo veliko zanimanje, ki pa vendarle navsezadnje niso bili niti kvalitetni niti moralno neoporečni. Zaradi tega je tudi došla razumljivo, če so se pojavljale najrazličnejše kritične pripombe.

Ce je že film eden izmed elementov sodobne kulturne ustvarjalnosti, čigar smoter je med drugim v približevanju (ali tudi odtujevanju) določene vrednoti gledalcu, tedaj je tu pridrček: odraslemu in zrelemu. To, kar med živimi organizmi šele nastaja, še ni odraslo in zrelo in zavojo tega tudi ne sposobno, da bi pojave okrog sebe sprejemalo in opredeljevalo po njihovi dejanski vrednosti. Potemtakem tudi ne vse tisto, kar sestavlja film. Ker pa filmska vzgoja mladine imenovanega kvalitetne filme, pri čemer si naj to kvaliteto išče sama, ampak je predvsem v tem, da jo doume, doumeti pa je torej največkrat ne more, bo filmsko gledališče gotovo najustreznejša oblika, ki bo premestila vrzel med platnom in publiko.

Gre za filmske predstave združene s kratkim predavanjem o predvajanem filmu, ki naj bi prikazalo vse njegove bistvene elemente od scenarija, režije, igralcev do izvedbe in luči objektivne presoje. Tako se bodo gledalci seznanili s filmom prej, preden ga bodo videli, kar jim bo omogočilo pravilno in vsestransko razumevanje. Ceprav bo filmski sosvet skrbel za izbrani filmski program, bodo vendarle predvajali tudi kak poprečni film, z namenom, da bodo gledalci lahko konkretno spoznali, zakaj je ta film poprečen in zakaj oni nadpoprečen.

Okrajni filmski svet bo nadalje poskrbel tudi za razvedrilo naših najmlajših državljano in bo v ta namen predvajal kakšne risanke, ki jih je sicer vedno manj. Razen tega bo že v začetku šolskega leta objavil repertoar za vse leto in razpisal abonma na učiteljsku, ekonomski srednji šoli, gimnaziji in vajenski šoli. Predstave bodo predvidoma vsakih štirinajst dni, ob nedeljah dopoldne, in to morda v okviru celjskega kinematografa, ki bi mu to gledališče približali, če ne bo kakih zadržkov.

Tako se obeta, da bodo tudi vprašanja filmske vzgoje mladi našla ustrezno rešitev, ki bo lahko v veliki meri prispevala k reševanju vzgojnih vprašanih sploh. dhr

Z uvajanjem Zakona o finansiranju šolstva postaja vedno bolj akutni problem razvoja ali celo obstanka strokovnih šol na področju naše komunne. Te šole v Celju niso pomembne samo za našo komunno, ampak so tudi vir kadrov za vse ostale komunne na področju našega okraja — nekatere so celo republiškega značaja.

Strokovno šolstvo je dokaj dobro razvito in popojnoma upravičeno svoj obstoj — postavlja se le vprašanje, kdo je koristnik kadrov, ki ga te šole izobražujejo in kdo bo še v bodoče zainteresiran za tako obliko izobraževanja. V celjski komunni deluje danes 13 srednjih strokovnih šol, ki dajejo kadre tako industriji, obrti kot ustanovam. Sistem šolanja pa ni, vsaj danes še ne tak, kakršnega si naše gospodarstvo želi, oziroma ne daje strokovnjaka z določnim profilom. Brez dvoma je, da stopimo pred radikalnimi spremembami, ki pa jih ne moremo prepuštili stihiji, ampak smo jih dolžni pravilno usmerjati in prilagajati zahtevam našega razvoja. Zakon o finan-

Problemi strokovnega šolstva

KAKSNA JE PERSPEKTIVA NASIH STROKOVNIH ŠOL?

stema. Strah pred uvajanjem novih oblik izobraževanja, bolj ekonomičnih in bolj racionalnih? O tem govorijo vendar Resolucija o izobraževanju v strokovnih kadrov. Centri, ki jih bomo skušali ustanovljati, bodo naleteli na veliko večje razumevanje in podporo pri tistih, ki smatrajo, da strokovno šolstvo danes ni takšno, kakršnega potrebujemo. Manjka nam smelost in morda tu in tam tudi premoš perspektivnosti. Ravno zakon o finansiranju daje gospodarskim organizacijam in ustanovam vlogo, o kateri je govorila Resolucija. Pooblastila, ki jih imajo podjetja, samostojne ustanove in zbornice, da osnujejo šole za takšne kadre, kakršni so jim potrebni, predstavlja enega od najvažnejših preobratov v politici šolanja in izobraževanja. To nam bo tudi omogočilo, da se čimprej rešimo deficitarnosti kadrov v nekaterih panogah. Šola se bo lahko svobodno veža na vse tiste družbene faktorje, ki bodo zainteresirani na njenem delu. Razume se, da bo za tako aktivnost šola dobila tudi odgovarjajoča materialna sredstva — vendar od tistega, ki bo za tako aktivnost neposredno zainteresiran. Sistem sam pa bo tudi stimuliral razvijanje metod izobraževalnega in vzgojnega dela in stimuliral tudi šole kot celoto, da se prilagodi novim oblikam dela.

Skupno finansiranje predstavlja v bodočem sistemu največjo novost in prepičan sem, da bo ta novost dala tudi rezultate, ki jih pričakujemo kljub temu, da tu in tam kdo zelo pesimistično ocenjuje ta korak. Skupno bomo finansirali tam, kjer bo za neko šolo zainteresiranih več

ustanoviteljev ali pa takrat, kadar šola zadovoljuje potrebe drugih politično teritorialnih enot. Prepičan sem, da bo ravno tu dana še ta možnost, da razvite komunne nudijo pomoč nerazvitim komunam. In ta sredstva ne bi bila skromna.

Dolžni smo, da stvar temeljito pretehtamo, da jo pretehtajo vsi tisti, ki so na rešitvi teh problemov zainteresirani in da odločno napravijo tudi ta korak, ki bo v razvoju našega strokovnega šolstva gotovo korak naprej in ne nazaj.

Kako si zamišljamo razvoj strokovnih šol v Celju? Potrebe po kadrih v trgovini, gostinstvu, obrti in industriji narekujejo, da bodo te šole tudi v naslednjih letih imele vedno vlogo pri šolanju kadrov. Vendar naj bi se oblike spreminjale in prilagajale potrebam gospodarstva. Da pa bi bilo izobraževanje čim bolj smotno in ekonomično, bo nujno, da preidemo na organizacijo izobraževalnih centrov, ki naj bi bili v naši komunni štirje. Center za izobraževanje kovinarjev, ki naj bi ga

ustanovila ali industrijska zbornica oziroma tista podjetja, ki so zainteresirana za take kadre. Trgovinski center za izobraževanje kadrov v trgovini že deluje in je najljepši dokaz, da je Trgovinska zbornica razumevala tako Resolucijo o izobraževanju strokovnih kadrov kot sistem, ki ga uvajamo. Kot tretji center naj bi deloval v sklopu Gostinske šole in izobraževal kadre za naše gostinstvo gostinski center. In kot zadnji izobraževalni center za ostale obrtne poklice, ki bi ga ustanovila Obrtna zbornica. Ako bodo zbornice pokazale interes in razumevanje za tako obliko in organizacijo izobraževanja kadrov in ako bodo same prevzele iniciativo, in tu je mišljeno predvsem ustanoviteljstvo, potem lahko računamo na pozitiven razvoj in na velike uspehe. Potrebna nam je temeljita analiza stanja, v katerem so naše srednje šole, analiza potreb po kadrih. Zelim si široko razpravo o vseh teh problemih, in pri jasnih stališčih, ki jih bomo na ta način dosegli, bo naše delo uspešno. Roman Boben

TOČNO OPOLDNE

Mlad, še čisto mlad je Debelakov Slavko iz Preboida zadel puško in šel v gozdove. Se sreča, da je bil krepke in zdrave rasti. Prožne mišice, bistra misel in priten nagon drznosti so mu pomagali, da se je široj po dolini proslavil kot eden zelo hrabrih borcev. Akcija tu, akcija tam, napadi, juriši. Kdo je ta, ki si privošči napad sredi belega dne? Partizan Venol! Kdo? No, Debelakov Slavko iz Preboida!

kot ta bojazen? Mati se boji za sina. Preveč je hraber, ta Venol, njen najstarejši sin. Zašči se ji, da sliši stopinje. Z dvorišča prihajajo. So to vojaki, ki vežbajo gori na travniku? Pogleda na uro. Točno dvanajst. V gostilni prek dvorišča južinjajo nemški žandarji. Smejejo se, pogo-

Slavko. Mlad partizan s svetlim orožjem v roki. Hotele je krikniti, a krik je ostal v grlu, zataknil se je nekje globoko v prsih. Kaj, le kaj se bo zdaj zgodilo? Se trenutek, potem stopinje, hitre in prožne. Venol ne nori, tam so žandarji! Ne, tudi tega ni izgovorila. Partizana sta planila v gostilno, počili so strelj in potem... Moral bi usekati rafal, dva, trije. Zataknilo se je. Prekleta smo!a. Da, tudi orožje je včasih odpovedalo. Umik, po nekrajši poti. Spet koraki, po kamnitom dvorišču in nato naprej, naprej v prostrane gozdove.

Napad ni uspel. Napad sredi belega dne. Ali je to mogoče? Je bilo to res, kar se je pred materinimi očmi v nekaj sekundah zgodilo? Resnica je, trpka resnica. Zdaj Nemci besni, razjarjeni so, vsak čas bodo podivjali. In kadar podivjajo zverine, je strašno.

»Torej zlo je bilo na d'ani. Aretacija. Tekala sem, brskala, iskala. Ničesar pametnega nisem našla. Naprej! Otroka sta se me oklenila, nato so nas odgnali v graščino. Stlačili so nas v mračno sobo z malimi okenci. Nato so prignali še moža. Vze! so ga z dela in vso pot do graščine so ga zasliševali in mu pretili. Potem je prišlo šestnajst policistov. Rozička je hodila naprej

Spet koraki. Veliko jih je. Nemci! Vsak čas bodo tu, v kuhinji, v sobi, vse, prav vse bodo prametali. Tu so. Takole pripoveduje Debelakova mama:

vanjajo se o najnovejših dogodkih. Tako kot vsak dan. Debelakova mama odpre vrata in stopi na lesen hodnik. Usta se sama odpro in roke se same prekrizajo. Na dvorišču sta dva partizana. Dva mlada fanta. Oba stiskata brzostrelke, stiskata zobe, gibi so hitri. Venol! Da, na dvorišču je bil njen sin

»Krasno! Grewa v kino?«
»Pravi! Kje pa se sestaneva?«
»Kaj?«
»Kaj?«

Vinko, ki so ga uklenili, je stopal za njo. Midva z možem sva šla zadaj. Gna! so nas po cesti, ki vodi po sredini Preboida. Nabralo se je kup radovednežev. Nekateri nemčurji so pljuvali na nas.

Celjski zapor. Zaprl so vsakega zase. Razdružili so nas, mi pa smo v duhu ostali ena družina. Rozičko so po nekaj dneh izpustili. Nas tri pa so obdržali. Tudi Vinka, trinajst let staroga fantiča. Hudo je bilo: zasliševanje, tepenje, preizkušnje. Bomo zdržali? Moramo! In kaj bo z Vinkom? Tudi on je molčal. Lepega dne mi prinesejo popisan listič. Nekaj stavkov o pomoči partizanom spodaj pa možev podpis. Vidš, tvo! mož je podpisal, da sta sina kot partizana sedemkrat prenočila. Podpiši se ti. To ti je rešitev. Rešila sebe, moža in otroka.

Gestapovec je zaškripal z zobmi, jaz pa se nisem prestrašila. To so samo pasti. Nastavlja mi jo, da bi se vanjo ujela. Ne bom se, za nobeno ceno. Tudi za ceno življenja ne. Tudi za tisto, kar je prišlo po zasliševanju, ne. Težko je prenašati muke. Klonili pa nismo. Tudi Vinko ne, pa čeprav mu je bilo le trinajst let.

Pri napadu na Stari pisker nisimo mogli uteči. Bili smo še vedno vsak zase in nisimo mogli vedeti, kaj se z drugimi godi. Potem smo romali v taborišče. Trnjeva je bila pot, na nrbtli so se ukale modrikaste liše, odlišni nemških pendrekov. A zmagali smo. Pomagala nam je moč molčanja in prenašanja bolečin. Utekli smo smrti. Venol, naš Slavko, je z brzostrelko in bombami pomagaj čistiti pot k svobodi. In ta je končno tudi prišla. Vrnili smo se živ in prvo svidenje vseh članov naše družine nam bo ostalo v trajnem spominu.

Ko ribe se drste, je dovoljen tak lov, ki ga nazorno kaže slika — namesto za vodo, naš ribič gre na krov, kjer riba nič se ne izmika. Sicer pa sploh med lovoma razlike ni — čakanje tam kot tu, da kdo kaj ulovi!

CIRIL DEBELJAK

Iz himalajskega

DNEVNIKA

23. 6. 1960.

Ob petih prispemo na postajo New Delhi. Peron poln opic v obeh izdajah. Tu je glavno izvozno skladišče teh živali za Ameriko, kjer dajo svojo kožo za Salzkovo cepivo. Rdeči kulji dirkajo z našo prtljago do taksija, okrog njih obvezen krog beračev in gobavcev, ki prosijo za bakšiš. Bolje da ostane trdega srca in ne daš ničesar, sicer dobiš na grbo cel

desetglavi naraščaj s poklici in zapostavitvijo, ki je pri nas namenjena beračem, služabništvu, in pobiranjem drobtin po smetiščih. V ozkih ulicah se gnete in preriva staro in mlado, opravlja rokodelstvo vseh strok, prodaja vse od hašiša do najmodernejšega rezkalnega stroja, ki je do polovice obvezen s sadjem, vijaki, copati, tobakom, urami in svetniškimi kutami. Nič ne ve, kako

Med prostim časom še ogled mesta

je prišel sem in tudi nihče ne vpraša, jasno je vsem, da je bil »organiziran«. Temu šundru daje pravi pečat kričanje tisočev, smeh opic, mukanje svetih krav, rikiše ter smrad in prah, na vse to pa 50° vročine. Kupili nisimo ničesar, zato pa so imeli glavno delo fotoaparati. Po kosilu obvezna ohladi-te v sobah, zvečer ponovno sprejem pri nekem predstavniku ambasade.

26. 6. 1960

Ob dveh ponoči so odšli Zoran, Marjan in Ales v Agro na ogled templjev in palač, ki predstavljajo staro indijsko kulturo in je to sveto mesto eno najdražjih kulturnih spomenikov, ne samo Indije ampak vsega starega sveta. Ostal sem doma, ker sem bolan. Staneta in Andreja pa »cigli« ne zanimajo. Jutri se pomaknemo v Bombay. Popoldne ogled živalskega vrta. Na lepo urejen, več kilometrov velikem prostoru najde vse živo v naravi, kar Indija premore. Zvečer pakiranje, delitev bakšiša brez česar si tu odhoda iz hotela sploh ne moreš zamisliti.

27. 6. 1960

Nabasali smo štiri taksije do vrha in se zložili z vso svojo ropotijo pred postajo Delhi. — Obvezni »saab, bakšiš« nas je spremljal na peron, kjer smo skriti pred vsiljivci v rezerviranem vagonu s klimatsko napravo in načeli tako ob pol osmih zjutraj zadnjo kopno etapo. Življenje na vlakmu smo uredili po svoje. Spanje do kosila, nato se prejšnje delo ponovi. Pokrajina po običajno dolgočasna, suha in rumena pustinja z nekaj kochami iz blata, kaktusi in osamljenim drevjem ter čredami svetih krav in bivolov.

roj. Taksi nas zapelje pred hotel »Jampath« v starem Delhiju, kjer nas čakata Stane in zdravnika. Prva pot v hotelu je seveda do kopalnice, druga k frizerju. Popoldne poletimo se perice in s tem je najnujnejše odpravljen. Ves dan se ne pokažemo na svetlo, v sobi je klimatska naprava, zunaj blizu 50° v senci. V sobo dobiš vse, kar potrebuješ. Delhi poznam, poleg tega sem suh, torej mi vzroka za turizem. Zvečer nas odpelje tajnik naše ambasade na pivno, nato večerja in ikopol pa je dan pri kraju. Največji napor je vse-kakor pisanje dnevnika.

24. 6. 1960

Klimatska naprava v sobah ter vseh ostalih prostorih hotela dela brez prestanka en dan in zbilja temperaturo na +28°, kar domačini ocenjujejo z oznako zelo hladno. Hrana je odlična, poglavito pa je, da ješ kolikor hočeš. Popoldne smo stikali po stojnicah in trgovinah za spominkiči. To je edina roba, ki ni uvožena je res sijajna in ročno delo. Skoraj najdragocenejša, kar ima Indija za tučja, so kašmirski šali, preproge, izdelki iz bronā in slonove kosti. Kašmirski šal doseže ceno 200 in več rupij. Volna zanj je predeña iz dlake neronenih ovc. Devet dni pred porodom zakoljejo ovco, nato pa ostrvižejo mladi zarod, ki še ni zagledal luč sveta. Tkanina je mehka in vanjo potem vkeje narodne ornamente, kar traja pri dragem šalu tudi celo leto. Zvečer slavnostna večerja — končala se je proti jutru.

25. 6. 1960

Vstali smo pomolnjeni in z debelimi glavami. Ob sedmih odšli s taksijem v najstarejši del mesta (Old-Old Delhi). Tu živni na nekaj kvadratnih kilometrih 2 milijona Indijcev, ki preživljajo sebe in

Jesih Jože: ZVESTOBA

Oba sta še mlada. Njej je ime Elizabeta, njemu pa Marko. »Pojutrišnjem popoldne pa nimam pouka!« mu je rekla, ko sta sedela na gostilniškem vrtu pod košatimi kostanjmi. »Krasno! Grewa v kino?« »Pravi! Kje pa se sestaneva?«

»Pred Pošto! Ob šestih, velja?« »Velja!« Potem sta se razšla. Naslednji dan je Marko dobil pismo. Lično belo pisemce. Kdo mu je pisal? Nihče drug kakor Betka. Odpri! je pismo, preletel pisanje in zmajal z glavo. Betka mu je pisala, da ne more v kino, ker gre mamica na konferenco, in mora zato paziti mlajšo sestricco Barbko.

Marku je bilo hudo. Ves načrt, ki ga je tako skrbno pripravil za naslednji dan, je šel po vodi.

No, in naslednji dan je Marko sklenil, da gre sam v kino. In to niti ne bi bilo kaj posebnega, če ne bi tri vrste pred seboj zagledal. Betko. Tada ne samo. Poleg nje je sedel mladenič v kavbojkah, v črni srcaji, vrat pa mu je zapirala črna kravata. Betka se mu je vseskozi zaljubljenost nasmihała.

»Mhm!« je grenko pomislil Marko. »Ako bi jaz nosil kavbojke, bi mi gotovo bila dekleta zvesta. Toda žalostno, prekleto žalostno je tole

DROBNE

SAMO ZA ZALJUBLJENCE?

V japonskih trgovinah bodo v kratkem pričeli prodajati posebne aparate, s katerimi bo moč ugotavljati laž. Aparat bo stal približno 15.000 dinarjev in bo po mnenju konstruktorja prišel prav posebno mladim dekletom, ki bodo tako lahko ugotavljale, kaj mislijo njihovi zarocenici.

GOLOBE SELIJO

Na francoski rivier, zlasti v okolici Nice, je vse polno globljih jat, ki delajo prebivalcem in turistom precejšnje preglavice. Ker oblasti niso dovolile, da bi globobe zastrelili ali postrelili, so jih omamili z nekim preparatom, ki so ga dali koruzi, in jih odselili okrog 250 kilometrov proti severu, v dolino reke Rodán.

TUREK ODKRIL AMERIKO

Polkovnik Sabri Tumer, član turškega generalnega štaba in profesor zemljepisa na višji vojaški šoli v Ankari, je izjavil, da so turški pomorščaki odkrili Ameriko pred Kolumbom. Svoje trditve utemeljuje predvsem z zemljepisnim atlasom znamenitega turškega pomorščaka Pirija, ki naj bi — kot odkriva to letnica — že leta 1510 zarisal v omenjeni atlas obrise ameriškega kontinenta.

PLAVAJOČA KNJIZNICA

Oblasti v Hirošimi na Japonskem so dale pobudo za gradnjo ladje, ki bi naj služila kot plavajoča knjižnica med številnimi japonskimi otoki. Poteg knjižnice z 2000 knjigami naj bi bil na ladji tudi kinoprojektor.

DVA TEDNA

po deželah severozahodne Evrope

6

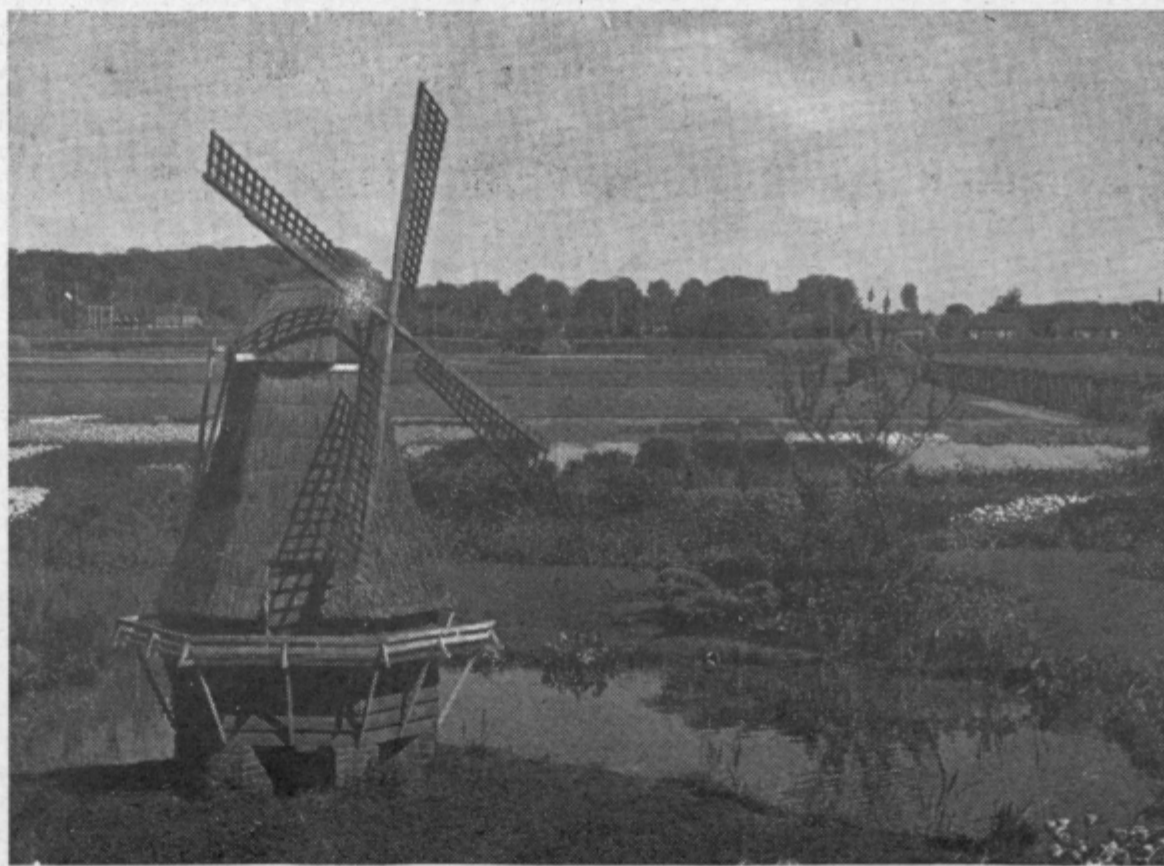
Do Rotterdamu je vse teklo, kot po loju. Takrat pa se je začelo zatikati. Najprej smo ugotovili, da za povratek nimamo vozovnice za pravo traso. Po dopovedovanju in razumljivem doplačilu smo zadevo le uredili. Začela se je pot proti domu. Ko smo se lepo, udobno namestili v vlak, smo se že videli v Münchenu, kjer je bilo treba prestopiti. Toda — račun brez krčmarja. Vse bi bilo v redu, če

kratno potovanje, čeprav je bilo posevno jasno, da moramo preko te države dvakrat. Vsekakor naša malomarnost, da nisimo doma dobro pregledali potnih listov. Torej, dobra šola za prihodnjič. Toda, kaj sedaj? No, in tedaj mi je prišlo prav moje trdno spanje na dansko-nemški meji, o čemer sem že pripovedoval. Moj potni list še ni bil žigosan, kajti — po odtisjenih žigih — se jaz še nisem bil vrnil na nemško ozemlje. Srečo smo imei, da smo naleteli na človeško mislečo uradno osebo, ki je nato žigosal le moj potni list, drugih dveh pa ne. Prav lepa hvala! In nas le niso poslali nazaj na Nizozemsko!

Pri tisočih kilometrih, ki smo jih prepotovali, je razumljivo, da smo prometne prilike dobobra spoznali. Med drugim smo ugotovili, da

INFORMACIJSKA SLUŽBA ZELO DOBRO UREJENA,

saj so uradi na vseh končnih in izhodiščnih postajah, kakor tudi na vseh postajah, kjer je treba

Nizozemska — dežela cvetja in mlinov na veter

prestopiti. Informacije, ki jih dajejo, so nadvse točne, večinoma pa lahko tudi pri teh uradih urdiš vse po-

trebno za rezervacije in podobno. Tudi v!judnost je bila povsod, kot je treba. Toda, ne hvali dneva pred

nočjo! V Münchenu smo morali še poslednjič v tak unad. Tam me je najprej odpravila uslužbenka, čes, mar ne vidim, da pravkar briše mizo (!), z drugo pa sva mimogre-

de končala, ker sem govoril o ekspreu, ki odpe!je okrog pol enajstih zvečer, ona pa me je, z Nemcem svojstvemo zasekljivo pedantnostjo odpravila, ker takrat ne vozi noben vlak, temveč le ob 22.28! Vgriznil sem se v jezik, a 3 ure pozneje je bila rezervacija spalnika le nared, le da pri tretji uslužbenki. Vsa sreča, da je bila tolikšna izbira.

Potovanje do Jugoslavije smo nato prespali. Z nemškimi in avstrijskimi obmejnimi organi se sploh videli nisimo več, naslednje jutro ob 6. uri pa so nas na Jesenicah zbudili. Obmejne formalnosti, vrtnjen smo dobili denar, ki smo ga ob odhodu deponirali, nato pa je bilo treba posvetiti vso pozornost domačim krajem. Ko smo se vrnili iz »daljnega« severa, smo v Jugoslaviji končno zopet videli sneg. Julijci in Karavanke so se blesčale v jutranjem soncu porajajočega se prerasnega dneva. Tako, prvi pozdrav domovini je bil dan, sedaj pa svež in naspan k sebi samemu. Toda, kaj je to? Ze zopet nobenega priključka za brivski aparat! Brž v sosednje vozove. To pa je že z zlodjem. V vsem Jugoslavija-ekspresu, ki vozi od Den Haaga do Istanbula oziroma Aten, v nobenem pu-manu umivalnih kabin, nik'ar nobene možnosti, da bi se človek oče!i, kot se spodobi.

To nam ni niti najmanj skvarilo dobre voje. Sicer nekoliko podobni Robinsonu po dveh dneh bivanja na otoku, smo do minute točno prispeli v Ljubljano, kjer smo se poslovili in odšli vsak na svoj dom z iskranim pričramjem — povsod je lepo, toda doma je najlepše. (Konec)

Milan Skof

Za male bralce

Dragi prijatelji!

Prišla je pomlad, toplo sonce je zasijalo, travniki in gozdovi vas vabijo. To je občutil tudi naš poštni nabiralnik, v katerem se je v teh dneh nabralo manj vaših pisem kot po navadi. Toda vseeno — vsem iskrena hvala. Najboljše prispevke o prvem maju so napisali ti-le vaši prijatelji: Milenko Strašek, Franc Kramer in Tatjana Praznik. Naslovi njihovih prispevkov so: Zgodba o maju, Prvi maj in Praznik miru. Nagrade po tisoč in pet sto dinarjev jim bomo poslali po pošti.

O čem nam boste pisali prihodnjice? Bi bili hudi, če bi želeli zvedeti kaj več o tem, kako ste preživeli prvomajске počitnice? Menda ne? No, torej! Prihodnjič nagradni prispevek (prva nagrada tisoč dinarjev in dve po pet sto) naj ima naslov »Prvomajске počitnice«. Zelimo vam, da bi bile zelo, zelo prijetne in da kljub temu ne bi pozabili na svojo rubriko.

PRAZNIK MIRU

Najlepši praznik — Prvi maj je pred nami. Ta delavski praznik je resnično maj, poln sonca in pomladanskega cvetja. Po vsej naši domovini bodo delavci praznovali svoj praznik. Na večer pred praznikom bodo po hribih zagoreli kresovi, dvignile se bodo zastave, jutraj bodo zadonele budnice in vsi se bomo združili v pohodu k istemu cilju — da naj bo ta praznik tudi praznik miru.

Na ta dan so se delavci pred več leti borili za osemurni delavnik, za boljše delovne pogoje in odtlej pomeni prvi maj praznik delavstva. Praznujemo ga po vsem svetu, ven-

dar ne tako kot pri nas. Naše praznovanje je veselo, odkrito, praznovanje v drugih državah pa še vedno pomeni borbo za pravice. V stari Jugoslaviji delavci niso smeli praznovati prvega maja. Toda v gumbuce so si zatakali rdečo nagelj, ki jih je spodbujal in jim olajal upanje, da bo prišel dan, ko bodo prvi maj svobodno praznovali.

In ta dan je prišel. Prvi maj praznujemo svobodno, z veseljem v srcih in toplo — zato, ker je Jugoslavija domovina delovnih ljudi.

Tatjana Praznik, Prebold 59

dar ne tako kot pri nas. Naše praznovanje je veselo, odkrito, praznovanje v drugih državah pa še vedno pomeni borbo za pravice. V stari Jugoslaviji delavci niso smeli praznovati prvega maja. Toda v gumbuce so si zatakali rdečo nagelj, ki jih je spodbujal in jim olajal upanje, da bo prišel dan, ko bodo prvi maj svobodno praznovali.

In ta dan je prišel. Prvi maj praznujemo svobodno, z veseljem v srcih in toplo — zato, ker je Jugoslavija domovina delovnih ljudi.

Tatjana Praznik, Prebold 59

SPOPAD V LIPOVCU

Naša trojka je dobila nalogo, da poizve, kje so v Lipovcu pomagali partizanom. To je bilo pri Kundihovih. Kundihova mama nam je pripovedovala.

»Nakega večera so potrkali partizani. Vprašali so, če imam kaj kruha. Na mizo sem prinesla sedem sveže pečeni hlebcev. Komandir se je veselo nasmejal. Drugi partizan je potegnil iz nahrbtnika steklenico. Tako so se krepčali. Naenkrat pa zavpije

stražar pred hišo: Nemci! Partizani so skočili kot blisk. Začelo je pokati, da se je hiša tresla. Vi, pionirji, tega sploh ne veste! Nikoli ne bom pozabila, tako me je bilo strah. K sreči nihče od partizanov ni bil ranjen, Nemci so bili pa vsi mrtvi. Partizani so jim potem odvzeli orožje in odšli v noč.

Zapisala pionirska trojka Marjan, Jože in Franci iz Lipovca, PO Šentvid pri Grobelnem

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

Franc Kramer, Medlog 51.

ŽENA · DOM · DRUŽINA

Začetek je vedno težak

ZAPOSELENE ŽENE KOT ENAKOPRAVNE UPRAVLJAVKE SO ŠE VEDNO PREVEČ ZAPOSELENE

Velika večina žena je zaposlenih. V krajih s primerno industrijo jih je v proizvodnji vključenih pač več, kakor v krajih, kjer je težka industrija, vse povsod pa se danes še pojavlja problem razbremenitve žena doma, delitve domačega dela in prenos tega dela na servisne delavnice, obrate družbene prehrane, otroške vrtice in šolske kuhinje. Kajti šele tedaj, ko bo pretežno rešen problem razbremenitve žena in mater, bomo res lahko govorili o enakopravnih upravljavkah. Saj se še vse prepogosto dogaja, da vestna in dobra delavka odkloni mesto med upravljavci, ker je po svoji službi preveč zaposlena doma, ali pa ji mesta sploh ne ponudijo, ker vedo, da že tako opravlja dve službi, prvo v tovarni, podjetju ali ustanovi, drugo pa doma, kjer mora kuhati, šivati, pospravljati, prati in čisto še streci številne člane družine. In žena, ki se je v svoji službi izkazala malone kot nepogrešljiva delavka, ki bi s svojim znanjem in vestnostjo lahko odlično sodelovala tudi pri upravljanju, doma tudi danes ne more iz vsakdanjega enoličnega dela, ki ga nihče ne vidi in ji ga nihče ne prizna.

Stanovanjske skupnosti vstopod ustanavljajo servisne delavnice, ki že opravijo marsikatero delo namesto gospodinje. Vendar

pa je tudi pri teh delavnicah sprva težko, saj se je marsikatera žena rajše lotila pranja in likanja doma, ker to delo ni bilo vestno opravljeno. Pralnice imajo že marsikje skoraj tradicijo, vsaj v primeri z drugim servisnimi delavnicami, in njihovo delo se je zlasti v zadnjem času izboljšalo, ne le v Celju, marveč tudi v drugih krajih, kjer pralnice že nekaj časa obratujejo. Seveda pa kakovost njihovega dela zavisi tudi od prostora, kjer je pralnica (in prav ta prostor je često neprimeren, premajhen), od prostora za sušenje in prostora, kjer čaka gospodinjo oprano in zlikano perilo. Vendar pa danes že lahko rečemo, da so servisne pralnice razbremenile vsaj pri tem, najtežjem gospodinj-skem delu, precejšnjo število žena in da je strank z vsakim dnem več, zlasti, ker se kakovost dela izboljšuje, saj se je izkazalo, da so stanovanjske skupnosti dobre skrbnice in upravljavke pralnice in likalnice.

Celjski zavod za pospeševanje gospodinjstva bo v pomoč zaposlenim gospodinjam v kratkem redno zaposlil nekoliko žena, ki bodo na željo gospodinj prihajale na domove opravljati težja gospodinj-ska dela. S tem bo brez dvoma ustreženo marsikateri gospodinjki ki bo bržkone sčasoma prenesla vsa težja dela na servisne

Igra in delo

Ko sem tisto jutro prišla v celjski mladinski dom Tončke Čečeve, me je sprejel tolikšen mir in tišina, da sem bila prav presenečena. Šele kasneje sem zvedela, da sem prišla prav v času učnega in v času, ko so bili mali predšolski gojenci na sprejehu. Zadal na vrtu sem srečala deklico s knjigo v roki, ki mi je pokazala pot do upravnice doma tovarišice EME KOZELJ. Dolg je bil njen pomenek — vsega ne morem napisati — in marsikaj sem zvedela o domu, gojencih, težavah uprave in še in še.

Zoga, sonce in igra se v prostem času povežeta z mladimi ljudmi

Najnovejše ime našega zavoda je — varstveno vzgojni zavod, mi je prikupen dom predstavila tovarišica Kozeljeva. »Nadusse želimo, da bi našim gojencem, ki jih je preko stule, nudili prijetno zavetje, ki bi jim lahko vsaj delno nadomestilo dom in starše. Toda starostni sestav naših obiskovalcev je tako pester, da je včasih težko storiti.«

Pri sprejemanju otrok v ustanovo se ravnamo predvsem po željah staršev. Tako prihajajo k nam že pred šesto uro jutraj, ostajajo do pol treh popoldne, se vključujejo v popoldansko izmeno in nekateri prihajajo le občasno. Imamo pet menjalnih in eno stalno popoldansko skupino. Poleg dela najdejo otroci v našem zavodu še razvedrilo, igre in interesne krožke.

V ustanovi imamo gojence iz vseh štirih celjskih osnovnih šol in iz 63 razredov. Verjemite, da to včasih delo otežkoča, še potrošila uprav-nica. Skupinskega učenja ne moremo ugotoviti, ker je le malo otrok iz istega razreda. Zato je najbolj priljubljena in uspešna individualna pomoč vzgojitelja, kljub temu, da otroci delajo povsem samostojno. Izredno lepo so se uveljavile skupinske skupnosti pionirjev za medsebojno pomoč pri učenju, za vzdrževanje reda v delovni sobi in garderobi itd. Tudi o uspehih in prekrških razpravljajo na skupinskih ali pionirskih sestankih.

Ker prihajajo k nam tudi učenci, ki teže sprejemajo učno snov, smo formirali učne krožke. Taki otroci se poleg seveda teže udejstvujejo v interesnih krožkih — za to ostane premalo časa. Razvedrilo v krožkih poskušamo nadomestiti s tem, da v učne krožke unašamo čim več nepri-siljenih oblik, iger in podobnega. Največ težav pri učencih je v tem,

ker jih starši vključijo v našo ustanovo ponavadi šele takrat, ko je njihov učni uspeh v šoli že zelo, zelo slab. To pa je na vsak način že precej pozno. Od nas včasih pričakujejo čudežev.

Drugače pa s starši tesno sodelujemo. Že tretje leto smo v okviru stanovanjske skupnosti formirali šolo za starše, kjer smo jih seznanjali o napakah pri vzgoji, o vplivu odnosov v družini na psihični razvoj otroka, mladinskem kriminalu itd. Kar mimogrede sem se seznanila z delom članov knjigovodskega kro-

ka, likovnega, šahovskega, fotokrož-ka in številnih drugih, ki delujejo v ustanovi. Kar do danes jih je. Pred odhodom mi je tovarišica Kozeljeva še potožila: »Zdal, ko nam je občinski ljudski odbor ukinil dotacije, smo v težkem položaju. Res je, da bi lahko brez pomisleka zvišali oskrbovalnino, saj je zelo nizka; toda od tega nas odvrača socialni sestav staršev naših gojencov. Med njimi je namreč mnogo takih, kjer je zaposlen samo oče ali mati, mnogo je samohranik, skratka ljudi z nizkimi mesečnimi prejemki. Včasih se mi zdi, da bi se pomoč za nas vendarle lahko in morala najti.«

Njenemu mnenju se pridružuje še marsikdo.

-ica

Pred malico še kratek pregled uspehov naših športnikov

Prvi znanilec

»VITAMINSKE SEZONE«

Celjski trg je v zadnjem času prav dobro preskrbljen s svežo zelenjavo in željne gospodinje prav rade segajo po njej. Mlad korenček in grah, špinača in berjavka so prvi znanilci »vitaminske sezone«. Zlasti za otroke, pripravimo vsak dan kakšno jed sveže zelenjave, korenček ali redkvice kar h kruhu. — V kratkem pa bo tudi paradiznik že rdeče barve in ga bomo lahko uporabljali v najrazličnejših oblikah, kot priljubljeno osvežilno jed.

Stara sem petnajst let...

»Očka in mamica se ne razumeta. Se za svoje težave ne najmeta časa, da bi jih skupaj paravnala, in doma se srečujemo kakor tuji. Nikogar nimam, ki bi mu lahko povedala kaj o sebi, da boste v eni naslednjih številkih morda spregovorili tudi o nas, mladih, ki se nimamo s kom posvetovati, čeprav stojimo na začetku življenja, o katerem vemo malo.

Stara sem petnajst let...

Pismo, ki od začetka do konca odkriva sliko življenja mlade deklice, prvošolke, ki vsa leta nosi s seboj grenko zavest, da se njeni roditelji ne razumejo, da jima je včasih otrok kar odveč, zaradi lastnih težav, da za otrokove težave sploh nimajo očij in da je petnajst let stara deklica

Pomlad, cvetje in mladost

PRED OBCINSKO KONFERENCJO ZVEZE KOMUNISTOV V CELJSKI OBCINI

Kumunisti in delavsko upravljanje

POGOVOR S SEKRETARJEM OBCINSKEGA KOMITEJA TONETOM SKOKOM O REZULTATIH ANKETE, KI OSVETLUJE DELO KOMUNISTOV V DELOVNIH KOLEKTIVIH

V celjski občini se že pripravljajo na občinsko konferenco Zveze komunistov, ki bo v začetku maja. Da bi občinski komitej ZKS dobil čim popolnejšo sliko o delu članov Zveze komunistov v gospodarskih organizacijah in njihovem vplivu na uspešno delovanje organov delavskega upravljanja, je nedavno razpisal anketo, ki jo je izpolnilo 30 sekretarjev osnovnih organizacij v podjetjih 27 predsednikov delavskih svetov in 22 predsednikov sindikalnih podružnic.

O rezultatih te ankete, ki bo koristno poslužila tudi za uspešno delo in zaključke občinske konference Zveze komunistov, je sekretar občinskega komiteja ZKS tov. Tone Skok povedal naslednje:

Čeprav je ta anketa nepopolna, nam vendar dokazuje, da nekatere tovarniške osnovne organizacije niso dosledno izpolnjevale nalog do problemov delavskega samoupravljanja v duhu smernic programa ZKJ.

Na konferencah osnovnih organizacij so komunisti marsikje razpravljali o vprašanih, ki spadajo posebej v pristojnost obratnih delavskih svetov, delavskega sveta, direktorjev ali posameznih sektorjev uprave. V podkrepitve tega naj navedem podatke iz ankete, iz katerih je razvidno, da so osnovne organizacije ne le predlagale kandidate za delavske in obratne delavske svete, temveč celo diktirale, kdo je po njihovem mnenju dovolj »zgrajen«, da lahko postane član delavskega sveta.

Jasno nam mora biti, da je sklepanje o kandidatni listi delavskega sveta stvar delavskega sveta, komunisti član delavskega sveta pa morajo brez občutka zamerljivosti odločno povedati, zakaj predlagajo tega ali onega v delavski svet.

Iz ankete smo tudi ugotovili, da osnovne organizacije niso posvečale dovolj pozornosti vlogi kolektivov kot temeljnega nosilca delavskega samoupravljanja. Se vedno namreč prevladuje mnenje, da zadostuje, če je kolektiv le na splošno obveščen o problematiki, ki jo obravnava delavski svet.

Taka praksa je škodljiva tudi za to, ker delavci na ta način še vedno pojmujejo proizvodne odnose skozi prizmo mezdnih odnosov in ne morejo dojeti, da je delavsko samoupravljanje resnična oblika neposredne demokracije. Med 79 anketirancev jih je 43 odgovorilo, da so kolektivi seznanjeni s problematiko, ki jo obravnava delavski svet, 18 anketirancev je mnenja, da so kolektivi le deloma seznanjeni s problematiko, medtem ko je 17 anketirancev izjavilo, da kolektivni sploh niso bili obveščeni o sklepih njihovih delavskih svetov.

Razumljivo je, da se vprašamo, kaj v teh kolektivih delajo osnovne organizacije Zveze komunistov in sindikalne podružnice ter kako si delavski sveti in uprave teh podjetij sploh zamišljajo demokratično delavsko upravljanje? Se boj? zaskrbljujoče je, kako bo v takih kolektivih deloval nov gospodarski sistem, ki nudi kolektivni še večje pristojnosti in odgovornosti.

Iz ankete smo nadalje ugotovili, da le ena tretjina članov Zveze komunistov pozna problematiko podjetja, ostali pa le delno. Zanimivo so tudi izjave anketirancev, kdo določa dnevne reče za zasedanja delavskih svetov. 24 anketirancev je odgovorilo, da sestavlja predloge dnevnih redov upravni odbor, v 11 primerih trojka, v 10 četorka volilnih gospodarskih in političnih funkcionarjev, v 8 primerih pa direktor in predsednik del. sveta.

Zmeraj, ko vidim na tleh ležati kosček kruha, se spomnim na svojo mladost. Bila je trpka in žalostna. Danes, ko imam desetkrat boljše pogoje za življenje, niti verjeti ne morem, da je bilo pred petindvajsetimi leti tako.

Oče in mati sta delala kot dničarja le v treh letnih časih: spomladi, poleti in jeseni. In ko je prišla zima? Takrat smo se stisnili za zapeček, gledali skozi zamrznjena okna in molčali. Le kdaj pa kdaj smo se oglasili otroci.

Mama, lačni smo!

Mati je pogledala očeta. Oče je zmršil čelo. Zatrepetale so mu kosčene ličnice.

Otroci hočejo kruha,« je rekla mati.

Molk. Umolknila sta starša, utihnilo smo otroci. V materinih očeh sem videl solze. Oče je šklepetal z zobmi. In večkrat je zarenčal.

Prekieta gospoda!

Zime smo se otroci zelo bali. Ne zaradi mraza, zaradi kruha. Pozimi smo bili desetkrat lačni. Jaz še nisem bil tako na slabem. Hvil sem v solo in zmeraj, ko je bil končan pouk, sem se vtihtotal v razred in

Zivahen pomenek: upravnik KZ Rog. Slatina Branko But (desno), predsednik sindikata KZ Jože Drofenik in sekretar obč. odbora SZDL France Kovačič (levo)

Jože Drofenik živahno razpravljala o volilnih pripravah s sekretarjem občinskega odbora SZDL Smarje Francem Kovačičem.

»Seveda, imeli smo čez deset predvolilnih sestankov po vaseh. Ljudje radi govorijo in to sproščeno: njihovi problemi so naši problemi: ljudje so vendar zadruga, zato mislimo skupaj. Seveda jim je potrebno določene stvari temeljito pojasnjevati, kot spremembe v gospodarskem sistemu, nove cene, perspektivni plan, kajti šele potem, ko naši kmetje

ZA KOŠČEK KRUKA.

doumejo, zakaj gre, potem zagrabijo in to žilavo!« je smeje poudaril upravnik Branko But. »Pri tem pa nam pomagajo prav krajevne organizacije SZDL, pri pojasnjevanju, menim, ker prav te so največkrat tiste tribune, če tako porečem, kjer dobe ljudje napotke, preko katerih člani svetujejo, izražajo svoja mnenja in dajejo predloge. Tako sodelovanje, to je osnova! Brez tega ne moremo več!»

»Kako nel! Sindikat je temeljito pretresel predloge in sodeloval v pripravah! Priznati moram, da se

nova organizacija, sindikalna, mislim, ni še povsem utrdila.« je rahlo pojasnil tovariš Drofenik. »Tu in tam se pojavljajo še ozke tendence lokalpatriotizma; toda prav z novim zadržanim svetom in skupnim delom bo to kmalu minilo.»

S 1. aprilom so prepustili združeno ekonomsko šmarskemu kmetijsko-gospodarstvu, ker je nesmiselno, da bi že tako razdrobljene družbene parcele delili še upravno. Morda je to samo prehodnega značaja, ker je zadruga navezadnje le no-

»Hvalale! Potem sem stekel na ulico. Na cesti sem še enkrat pogledal desetak gaz postavov in levo in tekel sem naravnost v pekarno.

»Tri bele štručke! Pek mi je dal tri podolgovate kosce kruha. In ko je videl, kako mi ob kruhu žare oči, me je vprašal.

»Fant, čigav si že ti?«

»Remukov, gospod mojster!»

»Na, tu imaš še pet kifelijcev. Saj vas je pet pri hiši, kajne?«

Menda je bil to najsrečnejši trenutek v mojem življenju. S štručkami in kifelijci sem tekel domov. Tam sta me obkrožila bratec in sestrica, prišla sta oče in mati. Tehtali smo štručke, tehtali kifeljce, nato je mati razrezala štručo in vsakemu dala kos.

»Pazite na drobtine!« nas je posvarila.

Vsi smo molčali, tiho smo mleli štručo, v želodcu je postajalo prijetno in naše oči so se pripravile v skromne sanje...

Lepa svečanost pri celjskem DIT

Pred dnevi je bila v klubskih prostorih Društva inženirjev in tehnikov okraja Celje pomembna slovesnost, na kateri so počastili 60-letnico univerzitetnega profesorja inž. Friderika Gerla.

Slavnostno sejo je začel predsednik DIT inž. Rihard Pompe, ki je poudaril jubilarne zasluge tako pri vzgoji mladih inženirjev, kot pri pomoči v društvenem delu in končno na polju znanosti in tehnike. V imenu okrajnega strokovnega društva inženirjev in tehnikov-kemikov pa je jubilara pozdravil njegov predsednik Vladimir Proharian, ki je med drugim orisal jubilarntovo življenjsko pot, njegove zasluge kot pobudnika za ustanovitev celjskega DIT itd.

V zahvalnem govoru je prof. inž. Gerl med drugim opozoril na glavne naloge Društva inženirjev in tehnikov v Celju. Tako je menil, da bi se moralo to društvo zavzeti za ustanovitev Znanstvenega zavoda za silikatno kemijo, nadaljje za ustanovitev kemičnega oddelka na Tehnični srednji šoli v Celju itd.

osnova kmetovanja

silec družbene kmetijske proizvodnje, vendar zaenkrat tako edino pravilno. Odslej se bo zadruga posvetila le skrbi za naprednejšo proizvodnjo in krepitvi, vezi med zasebnimi proizvajalci in združno.

»Cistih kmetov imamo zelo malo,« je povzel otvariš Branko. »V tem je tudi problem, ki ga v ostalih šmarskih združenjih ni v toliki meri. Imeli smo samo 30 ha lastnih zemljišč in zaenkrat večjih ponudb še ni bilo, čeprav bi nekdo morda to pričakoval. Ljudje so zaposleni v podjetjih in tako mimogrede delajo še doma; mnogo pa je tudi takih, ki jemljejo manjše parcele v najem in jih po delu obdelujejo, kot pravimo »polovine«. Prav zaradi tega pa je kmetijska proizvodnja močno razdrobljena in drobničarska, lahko bi dejali: vrtičkarska! Sicer pa bi kmetje hoteli, da jim opravljamo še več dela, kot pa je predvideno s pogodbami. Vidite: premo: delovne sile!

Opraviti bi morali vsa strojna dela, škropljenje, toda delovne sile za take sezone opravke ne dobiti.»

Vsekakor je to samo nekaj vprašanj, ki so najbolj očita in jih bo novi združeni svet moral odločno reševati. Proizvajalci v kmetijstvu so na zborih svoje povedali, pred združnim svetom pa je zdaj naloga, da dobro premisli, kako bo najboljšje reševal probleme in gospodariti, da gospodariti! Zavedati se moramo, da tudi zemlja potrebuje celega človeka, zato polovičarstvo kmetijsko proizvodnjo ni obeta dobrega. V industriji potrebujemo strokovnjake in kvalificirane delavce, toda tudi v kmetijstvu je enako. Kjer pa delovne sile močno primanjkuje, tam je težko govoriti o zapeljivosti dobre kvalificirane delovne sile. To vprašanje pa se močneje odpira predvsem šmarskemu kmetijsko-gospodarstvu.

Zanimivo pa je vendar še nekaj: prav v Rogški Slatini je zadnji dve leti delovala še edina kmetijsko-gospodarska šola na šmarskem. To je lepo, vendar je vprašanje, če to šolo ni vodila pot drugam, samo v kmetijstvo ne. Velikokrat se je dogajalo, da so se absolventi KGS zaposlovali v gostinstvu, v tovarni in drugod, samo v kmetijstvu ne.

Maj ob plamenu kresov

Prvi maj 1933. Na Mrzlici se zbirajo ljudje, tisoč ljudi, ves hrib jih je poln. Delavci iz Cinkarne, rudarji iz Zabukovca in Trbovelj si stiskajo roke. Danes je njihov dan. Vzeli so si ga in praznujejo ga ne glede na posledice. Tu in tam stoji v skupinah po dva in trije žandarji, ki z rahlo bojznijo v obeh opazujejo množico delavcev. Ne upajo hitro reagirati — preveč je teh ljudi, le tamburašem prepovedo igrati delavske pesmi. Le-ti res za nekaj časa utihnejo. Nato zadoni državna himna in žandarji morajo stati mirno, stati mirna ob godbi, ki jo igrajo delavci.

Mnogo jih je takrat praznovalo svoj praznik s stisnjeno pestjo in

končno obsodili — zaradi škode povzročene v državnih gozdovih! Medtem so se nad Pečovnikom zbirali ljudje. Če bi se zmenili za uro, bi ne mogli priti tako točno skupaj. Množice so spontano odhajale iz mesta, da bi praznovale svoj praznik. Od Pečovnika do Celjske koč se je vila kolona in potem od Celjske koč do Svetine. Zastav niso imeli — tudi tu je bilo mnogo orožnikov. Celjan Tratnik je zato odlomil veliko zeleno bukovo vejo in nanjo je Ivanka Rojnikova položila svojo rdečo jopico. »Zastavo« so nosili ves dan in mnogo jim je pomenila.

Naslednje jutro so Rojnikovo že iskali orožniki. Uspelo ji je, da jih

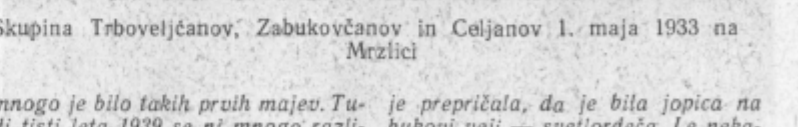
je prepričala, da je bila jopica na bukovi veji — svetlordeča. Le nekoliko dni pred tem so se zadovoljili s tem odgovorom.

Potem je nastopilo nekaj temnih pravih majev. Zastavo je marsikje zamenjala puška, praznovanje na Svetini, Celjski koči in Mrzlici pa mraz v Dachau. Zato pa je bilo toliko lepše prvega maja 1946. Prvi maj, ki so ga v Celju praznovali svobodno, veselo.

Zgodaj zjutraj so zadonele budnice. Ponekod so ljudi vabili na obna zvoki godbe, drugod prijetna pesem borcev in aktivistov.

Popoldne je bil v Celju prvomajski spoved z zastavami, pesmijo in smehom. Prvi svoboden prvi maj. Toda ne zadnji.

Danes je praznovanje prvega maja še lepše, še prijetnejše. Pomeni naj borbo za mir, za nove socialistične odnose — za novo, še boljše življenje.

Skupina Trbovelčanov, Zabukovčanov in Celjanov 1. maja 1933 na Mrzlici

mnoho je bilo takih pravih majev. Tu di tisti leta 1939 se ni mnogo razlikoval od drugih — množice ljudi, med njimi žandarji, naslednji dan zasliševanja...

Kres na Grmadi je ugasnil, moške so poptevali žerjavico in hoteli v dolino. Takrat so stopili iz teme orožniki in se ponudili, da jih pospremi. Spremsstvo se je spremenilo v aretacijo in moške, ki so zakurili kres na Grmadi, so še tisto noč našli prenočišče v žandarmeriji. Od tam so jih preselili v mestne policijske zapore — kjer so morali še prej sprazniti tri celice — jih zasliševali, po dveh dneh izpustili in

Prvi maj v mozirski občini

Delovni kolektiv mozirske občine se živahno pripravljajo na praznovanje 1. maja — praznika deča. Po vseh večjih kolektivih v občini bodo samostojne proslave, v drugih krajih pa bodo sindikalne podružnice organizirale proslave v sodelovanju s drugimi družbenimi organizacijami.

V Mozirju bo 29. aprila slavnostna seja Občinskega sindikatskega sveta in sprejem dolgoletnih sindikalnih aktivistov.

V počastitev delavskega praznika je Občinski sindikalni svet Mozirje v sodelovanju z Občinsko strelsko zvezo razpisal strelsko tekmovalanje zračno puško po vseh delovnih

kolektivih v občini. Računajo, da se bo tekmovaljanje udeležilo nad 500 članov delovnih kolektivov. Sedem najboljših strelcev bo nagradil občinski sindikalni svet Mozirje.

Sindikalne podružnice se pripravljajo tudi na centralno prvomajsko proslavo v Ljubljani, pripravljajo številne izlete v razne turistične kraje in kraje pomembne iz NOV. Po številnih hribih Zgornje Savinjske doline pa bodo na predvečer praznika zakurili kresove.

Ker bodo vsa praznovanja 1. maja posvečena 20. občincij vstaje jugoslovanskih narodov, so zato pravice letos še bolj živahne kot prejšnja leta.

Praznovanje 27. aprila

Na predvečer 27. aprila je bila v dvorani KZ Savinjska dolina svečana razširjena seja občinskega odbora SZDL v Zalcu. Svečani govor je imel predsednik občinskega odbora SZDL Ivan Kovač, ki je poudaril pomen praznika 27. aprila, govoril o uspehih po vojni in nakazal nekatere bodoče naloge. Po končanem govoru je sledil kratek kulturni program, v katerem so sodelovali recitatorji kluba študentov, m.š.anci osnovne šole Zalc ter pevski zbori iz Polzče in Zalca.

Za nove kadre

Skrb za vzgojo kadrov je ena največjih nalog občinskega ljudskega odbora Laško. Trenutno se šola, na višji upravni šoli v Skofljici-trije njihovi uslužbenci, naslednje šolsko leto pa se bo število teh slušateljev še povečalo.

Pred dnevi je bilo prvo občinsko strojepisno tekmovalanje, ki so se ga udeležili uslužbenci občine in podružnice komunalne banke Laško. Tekmovalje, ki ga je vodila tovarišica Pernatova, je bilo v redu pripravljeno. Zmagal sta Albina Hrastelj in Sonja Velež, ki se bosta udeležili tudi okrajnega strojepisnega tekmovaljanja.

Sodelovanje med sindikati na kulturno umetniškem področju

Sindikat SLG je na lastno pobudo organiziral v ponedeljek obisk delavcev Tovarne emaljirane posode pri dveh predstavah: Zakonskem vrtljaku in Pesniški duži. Obakrat navdušeno in hvaležno občinstvo. Znova se je pokazalo, da je zmotno stališče, češ da delavcev ne moremo dobiti v kulturni hram. Res je, da delavec po napornem delu ne išče oddiha tam, kjer si mora »prijoriti« vstop z individualnim pristopom. Organiziran obisk pa ga nekoliko angažira, razbremeni drobne, a nemara nevsedečne skrbi pri nabavi vstopnic, povrhu pa ga iztrga iz njegovega kolektiva. V prihodji sezoni bodo vsekakor morali sindikati celjskih tovarn misliti na to, da je celjsko gledališče predvsem last delavcev in da jim ne gre jemati kulturnih dobrin, če ni v vprašanju drugega ko neznanen trud z organizacijo obiska!

Občina Celje določila pavšalne obveznosti za obrt

Novi gospodarski predpisi so bili, glede na njihovo retroaktivno veljavnost nekoliko prepozno objavljani. To je pojav, ki ga ugotavljamo že vsa leta in je vedno znova sprožil zahtevo, da se vse spremembe in novitete objavijo pravočasno, vsekakor pa pred začetkom obdobja, za katero veljajo. Spriču izredne dajnosti novejših gospodarskih ukrepov je poznanost izdaje gospodarskih predpisov toliko kočljivejša.

Dokler niso znani splošni gospodarski predpisi, tudi občinski ljudski odbori in njihovi organi ne morejo izvajati ukrepov, ki jih morajo, oziroma ki jih lahko. Zato so tudi občini glede poznega dočisanja pavšalnih obveznosti do družbe v dokajšnji meri neumestni.

Sedaj, ko so v glavnem vsi predpisi za letošnje leto objavljeni, je celjska občina dosegla delo in že minuli teden določila družbenim obratom pavšalne obveznosti za letošnje leto. Za gospodarske organizacije je to pozno, vendar je celjska občina to opravila prva med vsemi občinami celjskega okraja.

Spremenjeni gospodarski predpisi namreč zahtevajo dinamiko v

ukrepanju, dinamično tudi v samem delu podjetij. Potrebno je doseči boljše ekonomske efekte z reorganizacijo dela, z iskanjem boljših tehnoloških postopkov, z racionalnejšim izkoriščanjem delovne sile, s štednjostjo, zlasti pa z novim, povsem spremenjenim sistemom nagravajanja delavcev. V pretežni večini obrtnih obratov jih torej čaka letos še težko in družbeno zelo odgovorno delo.

Priprave na teden mladosti

Občinski komiteji Ljudske mladine celjskega okraja so že pripravili programe za letošnje proslavljanje tedna mladosti. V Zalcu, Soštanju, Celju in Mozirju, kjer so ob dnevu mladosti razpisali tekmovanje med vsemi mladinskimi aktivni, bodo teden mladosti zaključili s podelitvijo nagrad najboljšim aktivom. Po vseh občinskih središčih pa bodo teden mladosti zaključili s slavnostnimi akademijami.

Prireditve ob letošnjem tednu mladosti naj bi bile res prireditve mladih ljudi. V tem času bodo v mladinskih aktivih pripravili športna tekmovanja, oddaje »Pokaži, kaj znaš«, shode na prostem, čimveč izletov, skratka, prijetnega kulturnega razvedrila. Se posebej slovesno bodo letos proslavili svoj dan vajencev. Dan bo v tednu mladosti in krajin komite Ljudske mladine pripravila osrednji zbor vajencev; pred praznikom pa bodo analizirali položaj vajencev v gospodarskih organizacijah in v privatnem sektorju.

Posebno letošnjo proslavljanja tedna mladosti bo tudi to, da se bo 125 mladincev in mladink celjskega okraja — med njimi bodo tudi brigadirji in brigadirke — udeležilo parade mladosti v Ljubljani.

Dolžan Franjo

Celje, Lihartova 6

Kleparstvo, oblaščeno koncesionirani vodovodni instalater

CESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM IN SVOJIM

ODJEMALCEM K PRAZNIKU DELA 1. MAJA

Vsemu delovnemu ljudstvu in poslovnim prijateljem želi masge uspehov ob 1. maja

VELENŠEK MIHAEL

ELEKTROINSTALATERSTVO CELJE

Mariborska 48 — Telefon 25-66

Izvršujemo vse vrste elektroinstalacij v mestu in na delu, kakor tudi popravila kuhalnikov, likalnikov in drugo na domu in v delavnici.

ZA CENEJŠA NAROČILA SE TUDI V BODOČE PRIPOROČAM!

GRADIS: GRADBENO VODSTVO CELJE

sprejme v delovno razmerje:

gradbenega inženirja

z najmanj 5-letno operativno prakso in s pooblastilom za izvajanje,

več gradbenih tehnikov več gradbenih delovodij

Plača po pravilniku o razdeljevanju osebnih dohodkov.

UDOBNO STANOVANJE vseljivo maja 1961.

Ponudbe s kratkim opisom dosedanjega dela pošljite komisiji za delovna razmerja pri gradbenem vodstvu GRADIS: Celje ulica XIV. div. 8.

Razpisna komisija pri Okrajnem zavodu za socialno zavarovanje v Celju razpisuje sledeča delovna mesta:

1 analitika

pogoj: dokončana višja ali srednja šola;

1 uslužbenca

z višjo šolo ali srednjo šolo za sklepanje pogodb z zdravstveno službo;

1 finančnega revizorja

s srednjo šolo;

2 likvidatorja pokojnin

s srednjo šolo;

1 referenta I. vrste

z visoko šolo za šefa upravno-administrativnega poslovanja zavoda.

Poleg proučnje, ki naj bo kolkovana z din 50 naj kandidat priloži še življenjepis in prepis zadnjega šolskega spričevala.

Rok za vlaganje prošnje do 7. maja 1961.

POMLAD

Pionirsko šahovsko tekmovanje

Pred dnevi je bilo v Sedražu nad Laškimi občinsko pionirsko šahovsko tekmovanje, ki se ga udeležilo 12 ekip z 48 udeleženci. Tekmovanje, ki ga je organiziral občinski odbor jugoslovanskih pionirskih iger v počastitev 20. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov je lepo uspel. Borba za osvojitve prvega mesta je bila precej huda, predvsem med eki-

pama osnovne šole Rimske Toplice in osnovne šole Laško. Po odigranem 9. kolu so se ekipe razvrstile tako: od 10 do 15 let starosti: 1. mesto ekipa iz osnovne šole Laško, 2. mesto ekipa iz osnovne šole Rimske Toplice in 3. mesto ekipa iz osnovne šole Janklošter. V starosti od 7 do 10 let je zmagala ekipa iz osnovne šole Sedraž. S tem sta si zmagovarni ekipi pridobili pravico sodelovanja na Okrajnem šahovskem prvenstvu.

Strelesko tekmovanje v Šempetru

V tekstilni tovarni Šempeter je bilo občinsko tekmovanje v streljanju med pionirskimi oddeli žalske občine, ki ga je organiziral občinski pionirski svet Zalec v sodelovanju z občinskim strelskim odborom. Na tekmovanju je sodelovalo 22 ekip po 5 članov. Tekmovanja so se udeležili skoraj vsi pionirski oddeli iz Savinjske doline razen Ponikve, Galičije in Večike Pirešice. Pionirji so pokazali veliko sposobnosti v streljanju, saj so dosegli prav lepe rezultate. Prvo mesto so med ekipami zasedli pionirji iz osnovne šole Zalec s 323 krogi, sledijo pionirji osnovne šole Vrnsko z 294 krogi in pionirji iz Tabora z 262 krogi.

LETOVALI BODO V MAKARSKI

Te dni bodo v Makarski pričeli urejati tabor Počitniške zveze za celjski okraj.

Doslej so člani počitniške zveze že nekaj let letovali v Medveji pri Lovranu, od tam pa so morali letos tabor preseeliti. Okrajni odbor počitniške zveze za Celju se je najprej odločil, da bi pripravili letos za svoje člane letovanje v Opatiji. Kasneje pa so ugotovili, da bi letovanje v tem luksuznem letovišču za mladino, ki je potrebna počitka in zdravega razvedrila, ne bilo primerno in odločili so se za srednji Jadran — za Makarsko.

OBJAVE IN OGLASI

OKRAJNI ODBOR ZVEZE SLEPIH V CELJU

priredi v NARODNEM DOMU v soboto, dne 6. maja 1961 ob 16. uri za šolsko mladino ter ob 19.30 za odrasle

AKADEMIJO

ki jo izvajajo gojenci zavoda za slepo mladino iz Ljubljane

Prosimo meščane mesta Celja, da se te naše AKADEMIJE udeležijo v čim večjem številu.

AKADEMIJA JE POSVEČENA 20 OBLETNICI VSTAJE SLOVENSKEGA NARODA

RAZNO

ISCEM gospodinjstvo pomočnico k tričlanski družini. Naslov v upravi lista. UPOKOJENCU nudim brezplačno na deželni glavni cesti tuki avtobusne postaje stanovanje in mali vrt. Ponudbe pod »Poštno« na upravo lista. ZA ŠTIRI MESECE rabimo primeren prostor (9 m²) za pisarno v Stanetovi ulici. Ponudbe pod »Ugodno« na upravo lista. OTVORITEV RAZSTAVE SLIK IN PLASTIKE V CELJU 28. aprila ob 17. uri likovne sekcije »Prešeren« in okraja Koper. Razstava bo odprta do 12. maja. ZAMENJAM dvosobno stanovanje za isto v Celju, Zličar, Teharje, Stolarina. NA POTI iz prodajalne mleka v Vodnikov ulici sem izgubila sivo denarnico z nad 32.800 dinarji. Prosim poštenega najditelja, da mi vrne moj večmesni zaslužek. Naslov v upravi lista.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem za uspešno zdravljenje mojega sina na kirurškem oddelku Celjske bolnišnice primariju dr. Rojca, primariju dr. Sušteršiču, dr. Verdelju, dr. Lukiču ter še posebej dr. Laknerju in vsem drugim osebam za skrb in nego mojega sina Petra. Pavliček Vera

KOMPAS

PRVOMAJSKE PRAZNIKE BOSTE PRIJETNO IN NAJČENEJE PREZIVELI NA KOMPASOVEM TRADICIONALNEM IZLETU!

1. TRADICIONALNI IZLET S POSEBNO LADJO (Ivan Cankar) PO JADRANU z bivanjem v naslednjih krajih: MALINSKA, RAB; PAGO, CRKVENICA. Na Rabu v hotelu Imperiale pripravljena zabava. Cena 3 dnevnega izleta 6.500 din, otroci do 10 let 3.800 din.
2. Z LETALOM V BEGRAD IN LADJO PO DONAVI V PRAHOVO (BERDAP), cena 3-dnevnega izleta 15.500 din, na legimitacijo K-15 pa samo 7.500 din. V ceni je vrzračuno ležišče na ladji v kabini I. razreda.
- VSI OSTALI 1. MAJSKI IZLETI SO ZE RAZPRODANI TER RAZPOLAGAMO SE Z NEKAJ PROSTIMI MESTI V ZGORAJ OMENJENIH ARANZMANIH!
5. OBRTNIKI! Prijave za obrtniški veseljejeje v MUNCHENU sprejemamo do vključno 25. aprila 1961.
6. BIVSI INTERNIRANCI KONCENTRACIJSKIH TAVORIŠČI! KOMPAS organizira v sklopu Glavnega odbora Zveze borcev Ljubljana avtobusno potovanje na slavnostno komemoracijo v DACHAU in v MAUTHAUSEN. V programu za Mauthausen je vključeno v povratku mednarodno srečanje bivših internirancev na DU NAJU. Prijave za celjsko področje sprejema KOMPAS Celje za Dachau do 10. maja, za Mauthausen samo do 5. maja 1961!
7. CLANE TURISTIČNIH DRUSTEV obveščamo, da razpolaga KOMPAS Celje za potovanje na svetelčno razstavo v TORINO še z nekaj prostimi mesti. Pohitite s prijavi!
8. KMETIJSKI STROKOVNJAKI! Obiščite kmetijski sejem v NOVIEM SADU v KOMPAS-ovem aranžmanu!

KOLEKTIVOM, NUDI KOMPAS CELJE V SVOJIH ARANZMANIH PROPAGANDNE CENE! VSE TURISTIČNE USLUGE VAM POSREĐUJE ZANESLJIVO TURISTIČNO IN AVTOSBUSNO PODJETJE.

Tel. 23-50 KOMPAS CELJE

Uredništvo Celje, Titov trg 5 — poštni predal 16 — telefon 23-23 in 24-25 uprava: Celje, Trg V. kongresa 3 — poštni predal 152 — telefon 23-75 in 20-89 — Tekoči račun pri Komunalni banki Celje 603-70-1-056 — izhaja ob petkih — letna naročnina 800, polletna 400, četrtletna 200 din — inozemstvo 2.400 — posmarzna številka 20 din — rokopisov ne vračamo.

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 28. aprila ob 20. uri — Shakespeare: Rihard II. — Gostovanje v Senjariju.
Sobota, 29. aprila ob 19.30 — Shakespeare: Rihard II. — Izven. Vstopnice so v prodaji.
Nedelja, 30. aprila ob 20. uri — Janez Zmavc: Rok in Lea. Gostovanje na Dobrni.
Četrtek, 4. maja ob 20. uri — Janez Zmavc: Rok in Lea. Gostovanje na Vrnskem.
Petek, 5. maja ob 20. uri — Shakespeare: Rihard II. — Gostovanje v Velenju.
Sobota, 6. maja ob 19.30 — Shakespeare: Rihard II. — Izven. Vstopnice so v prodaji.
Nedelja, 7. maja ob 19. uri — Shakespeare: Rihard II. — II. nedeljski dopoldanski abonma.
Ob 15. uri — Shakespeare: Rihard II. — Izven in za abonente iz Vojnika.

MELBROSIN — preparat svetnega prahu in maščenega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabiliziran, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalnik) dobite v vseh lekarnah. Lekarna, ki preparata še nimajo, naj ga nabavi pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

OBVESTILA

Lovska družina Smarje pri Jelšah vabi na razvitje lovskega prapora v nedeljo, dne 30. 4. 1961 ob 15. uri v lovskem domu pri Miklavžu. Po razvitju veselo razjaje in srečolov. Igra kvintet Jurija Zdočca. Lovski dom bo odprt tudi 1. in 2. maja.

OBVEŠILO

Oddelek za gospodarstvo Občinskega ljudskega odbora Celje obvešča potrošnike, da bodo prodajalne živile ob letošnjem praznovanju 1. maja poslovale takole:

V soboto, na dan 29. aprila bodo poslovale vse prodajalne živile in ostale trgovine neprekinjeno do 17. ure popoldne. V nedeljo, 30. aprila bodo poslovale prodajalne živile kot običajno ob nedeljah.

V ponedeljek, 1. maja bodo vse prodajalne zaprte.

V torek, 2. maja bodo poslovala naslednje prodajalne živile:

Mleko: vse prodajalne ob 17 — 11 ure. Kruh: prodajalne kruha v Stanetovi ulici, na Trzinici, v Gaberju, na Hudinji ulici, in pekarna ADA ob 5 do 12. ure. Sadje-zelenjava: prodajalne »Jabolka« v Gaberju, »Zelenjava« v Cankarjevi ulici, stojnica na trgu in trgovina Lava v Stanetovi ulici ob 7. do 12. ure. Meso: mesnice »Matica« v Stanetovi ulici, »Pri Jelencu« na Tomičevem trgu, »Detelja« v Gaberju in »Trzinica« ob 6. do 11. ure.

Vse ostale trgovine in prodajalne živile in ostale blaga poslujejo normalno. Istočasno opozarjamo vse gospodinjke, da si ostala živila in gospodinjke potrebščine nabavijo že pred 30. 4. 1961. Iz pisarne oddelka za gospodarstvo ObLo Celje

ITA IZLETNIK

Prijavite se na izlete, ki jih je za prvomajske praznike pripravil po propagandni ceni IZLETNIK poslovalnica Celje

1. Tridnevni avtobusni izlet preko Plitviških jezer v Crikvenico. CENA IZLETA: 6.600 din.
2. Tridnevni izlet s posebnim vlakom in posebnim ladjo v Crikvenico in Selce na tradicionalno »Jadransko noč«. CENA IZLETA: 5.200 din, otroci do 4. leta brezplačno, od 4. do 14. leta 4.100 din.

Usluge, ki vam jih nudi IZLETNIK poslovalnica Celje:
IZLETI, PREVOZI, EKSKURZIJE po domovini in v inozemstvo
POTNI LISTI — TUJI VIZUMI.
REZERVACIJE za letni oddih, prenočišča, spalne karte za vlak doma in v inozemstvu, avionske in ladijske karte.
INFORMACIJE — MENJAVA VALUT Za cenjena naročila se pripravite IZLETNIK turistična agencija poslovalnica CELJE, Titov trg 3 telefona 28-41, telegram ITA Celje

KINO

KINO UNION

30. 4.—3. 5. 1961 »STARANOVA BORBA ZA ŽIVLJENJE«, ameriški barvni Csc film

KINO METROPOL

29. 4.—3. 5. 1961 »KAPO«, jugosl. film

MATINEJA

Dne 30. 4. 1961 »ZAKON JE ZAKON«, francoski film

DPD »SVOBODA« CELJE — MLADINSKI KINO

Dne 29. in 30. 4. 1961 »NOCNI PREHOD«, ameriški film.
Predstave v soboto ob 15. in 17. uri ter v nedeljo ob 10., 15., ter 17. uri.

KINO DPD »SVOBODA« — ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

Dne 29. in 30. 4. 1961 »HELENA TROJANSKA«, ameriški barvni Csc film.

KINO DPD »SVOBODA« — ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

Dne 4. 5. 1961 »KRALJ IN JAZ«, ameriški barvni Csc film.
Dne 3. in 4. 5. 1961 »PESEK IWO JIME«, ameriški film.
Dne 6. in 7. 5. 1961 »ANASTAZIJA«, ameriški barvni Csc film.
Dne 10. in 11. 5. 1961 »MODERNA DEVICA«, francoski film.

STANOVANJA

PROTI tigradi nujno iščem v trgu Zalec primerno sobo za stanovanje. Samo resne ponudbe pošljite na upravo pod šifro »Do 20.000.«

OPREMLJENO sobo s posebnim vplodom oddam samskemu moškemu. Naslov v upravi lista.

MOSKO osebo sprejemem na stanovanje in hrano. Mariborska 32 b dvorišče.

AVTOSBUSNI PROMET CELJE OBVESCA!

V času od 30. aprila do vključno 2. maja 1961 bodo vozili avtobusi kot ob nedeljah.

V Logarsko dolino bo vozil avtobus iz Celja dne 30. aprila, 1. in 2. V.

Odhod iz Celja bo ob 7.30, prihod v Logarsko dolino ob 10. uri. Odhod iz Logarske doline bo ob 17. uri, prihod v Celje ob 19.30.

Avtobusni promet Celje uvaja dne 5. maja 1961 NOVO AVTOSBUSNO PROGO

CELJE—RIMSKÉ TOPLICE—RADEČE—SOPOTA

1	2	3	4	5
11.10	20.15	20.15	7.30	18.00
11.27	20.32	20.32	7.45	17.43
11.40	20.45	20.45	7.00	17.30
11.55	21.00	21.00	6.45	17.15
12.00	21.05	21.05		
5.30	12.30		6.40	17.10
5.43	12.43		6.25	16.55
6.00	13.00		6.05	16.35

Prometne zveze:
Pod 4 in 2 v Celju ugodna zveza za in iz Dobrne.
Pod 4 v Celju ugodna zveza za Logarsko dolino in Maribor.
V obratuje vsak dan.

KRVAVI CHICAGO 1886

Začelo se je z geslom treh osmic...

Po padcu Pariške komune je pod pritiskom buržoazije Prva internacionala, katere vodstvo se je iz Evrope preselilo v Ameriko brez Karla Marxa, prenehala delovati. Ostale pa so ideje in te ideje so vodile posamezne nacionalne delavske stranke.

Novembra 1884 je Gabriel Edmondston, delegat na četrtem kongresu Federacije strokovnih sindikatov, predložil resolucijo, po kateri naj bi bil osemurni delavnik od 1. maja 1886 stvarnost. Temu geslu buržoazija ni pripisovala nobene važnosti. Po zlomu proletarske Pariške komune se je čutila močno, nepremagljivo...

Ko pa je napočil 1. maj 1886 je širom po Združenih državah Amerike izbruhnilo nad 5000 stavk, ki se jih je udeležilo okoli 340.000 delavcev. Delavci so prirejali demonstracije, ob katerih so nosili gesla:

8 8 8

Tri osmice so bile simbol za delavsko terjatev:

Od danes naprej:
8 ur dela
8 ur počitka
8 ur kulturnega izobraževanja.

Moč delavskega gibanja je bila tolikšna, da je že prvi dan 200.000 delavcev doseglo osemurni delovnik, proti koncu maja je enako zmago doseglo še 50.000 delavcev.

Tedaj se je zapletlo v Chicago.

Na 1. maj 1886 je 40.000 čikaških delavcev ustavilo delo. Stavkaščim se je v naslednjih dneh pridružilo še 25.000 drugih delavcev v mestu. Stavka je trajala že tretji dan. 3. maja zvečer se je pred tovarno kme-

tijskih strojev Mac Cormick zbralo 8000 delavcev. Na tem mitingu je govoril Avgust Spees, vodja čikaških anarhistov. Sredi govora so se odprla tovarniška vrata in skozi je so se vsuli stavgokazi in plačani detektivi. Nastal je pretep, začelo se je streljanje, vmes je posegla policija in v splošnem melezu je obežalo pred tovarno šest delavcev, okoli 50 pa jih je bilo ranjenih.

Naslednji dan, 4. maja so bile ponovne demonstracije. V začetku so bile mirne, toda nenadoma je eksplozirala bomba. Nastalo je krvoprelitje. Okoli 200 ranjenih in neznanu številu mrtvih. Do danes se ne ve, kako je do tega prišlo.

Nekateri pripisujejo bombo buržoaziji, drugi pa anarhistom, ki so bili zaradi takih anarhističnih dejanj pred razpustom Prve internacionale izključeni.

Mnogi delavci so bili ob čikaških dogodkih zaprti. Čez čas je buržoazija obsodila na smrt pet voditeljev. Da bi zastrašili proletarijat, ki se je tako junaško boril za svoje pravice, so ubili:

Augusta Speesa, Alberta Parssona, Adolfa Fisherja, Georgesa Engela in Kitačca Luja Linga.

Buržoazija je dosegla ravno nasprotno...

Leta 1889 je bil na prvem kongresu Druge internacionale sprejet sklep, da naslednje leto na prvi maj delavci vsega sveta povzamejo gesla ameriških tovarišev. Sklenjeno je bilo tudi, da v spomin na čikaški pokol vsako leto na prvi maj delavski razred vsega sveta priredi demonstracije in stavke.

Napočil je 1. maj 1890. Ves svet je vzplamtel:

V Parizu je v demonstracijah sodelovalo 100.000 delavcev, v Marseillu 50.000, Lionu 50.000. Na Dunaju je bilo 60 mitingov, Budimpešta je bila poplavljena z rdečimi zastavami, ravno tako Praga, Trst, Graz. V Belgiji so se pominile dvorane in ulice, v Oslu je 3600 delavcev odšlo naravnost v parlament, delo so ustavili na Danskem.

Prvi maj so leta 1890 praznovali tudi slovenski delavci. V Ljubljani se je zboru udeležilo čez 500 delavcev, v Zagorju so rudarji ustavili delo, proslave pa so bile tudi v Rajhenburgu, Celju, Mariboru in Trbovljah.

Od takrat je postal 1. maj praznik dela, praznik mednarodne delavske solidarnosti. c. k.

TRIDNEVNA BITKA ZA KUBO

V noč med nedeljo in ponedeljkom, med 14. in 15. aprilom, se je uredničila na Kubi tisto, kar so Kubanci že dlje časa pričakovali. Ze večkrat poprej so kubanski predstavniki v OZN opozarjali, da ZDA pripravljajo invazijo na Kubo, ki se je pred letom osvobodila diktature Batista in nadvlade ameriškega kapitala. Nacionalizacija industrije, bank in agrarna reforma, to so bili ukrepi gibanja »26. julij«, ki so močno razburili ZDA, zlasti še ameriški kapital. Zahodni tisk, zlasti pa ameriški, je bil že mesecem sem po n. reportaž o gverilcih, ki se menda uspešno borijo proti Fidelu Castru in da je vprašanje Castrove vlade samo vprašanje nekaj mesecev.

No, pred desetimi dnevi se je zgodilo. Nenaadoma so nad Havano in drugimi mesti zakročila neznanata letala in odvrгла svoj morilski tovor škôraj v istem času so se na treh krajih otoške republike izkrcali intervencionisti, opremljeni z najmodernejšim ameriškim orožjem, podprti z artilerijo in letalstvom. Se danes ni čisto točno dognano, koliko kontrarevolucionarjev se je izkrcalo na Kubo. Govori se o 6000 in tudi o 12.000 ljudeh. Prvi dan intervencije je za Kubance izgledal zelo kritičen. Uporniki so vdrlji daleč v deželo, uporabljali so prave fašistične metode teroriziranja prebivalstva, ki so ga uporabili tudi za »živi ščite« pri svojem prodiranju.

Kubanska avantura je krepka klobuta Ameriki, je izvor nove moči neodvisne Kube, je še večja popularnost Castrovega režima. V treh dneh boja je svet lahko spoznal, da je kubansko ljudstvo na strani svoje vlade, da se po krinko ameriške mi-

ŽIVLJENJE NAD SMRTJO

Po vsem svetu poteka popis prebivalstva, ki ga posredno vodi OZN. Strokovnjaki v svetovni organizaciji so mnenja, da bo popis potrdil predvidevanja o močnem porastu svetovnega prebivalstva. Predvidevajo namreč, da bo naša Zemlja imela že 3 milijarde prebivalcev, če ne celo nekaj več.

Zanimalo vas bo, kateri so glavni vzroki za tako nagel porast prebivalstva? Razlogi so v glavnem trije:

- Boljši ekonomski pogoji za življenje držav na svetu.
  - Večja zdravstvena zaščita in boljše organizirana zdravstvena služba.
  - Vedno večje število svobodnih in k napredku stremelih dežel.
- Prebivalstvo sveta so po nepotrjenih podatkih v začetku dvajsetega stoletja cenili na podrgvo milijard. Torej v dobrih petdesetih letih podvojeno število. Zasluge za to ima brez dvoma široko napredno gibanje. V razvitih deželah so široke množice dosegle številne pridobitve še v začetku stoletja. Vrsti zaostalih polkolonialnih držav se je osvobodila ekonomske zaostalosti in

uedva socialistični družbeni red. Kolonialni sistem je po drugi svetovni vojni doživel porom, saj je samo še okoli 5 % ljudi pod kolonialnim gospodstvom. V vseh teh deželah se je povečal ekonomski razvoj, povsod so deloma ali pa v celoti uvedene socialne s.uzbe.

Jugoslavija se uvršča v dežele v razvoju, ki so na spodnjem robu razvitih dežel z ekonomske, socialne, kulturne in družbene plati. Pa si pogledajmo nekaj podatkov iz lanskega leta in jih primerjajmo s podatki za pet let nazaj:

Leta 1955 je umrljivost novorojenčkov na 1000 novorojenčkov znašala 113 primerov, lani komaj 81

primerov. Leta 1955 se je rodilo na 1000 ljudi 26 otrok, umrlo pa 11 ljudi. Lani je bilo sicer komaj 23 novorojenčkov na 1000 ljudi, smrtnih primerov pa komaj 9. Odnos med novorojenimi in umrliimi je bil lani takle: Rojenih je bilo 430.000 otrok, umrlo pa je komaj 170.000 ljudi, naravni prirastek je znašal torej čez četrt milijona. Pri tem smo Slovenci na najboljšem. Pri nas je na 1000 novorojenčkov komaj 33 mrtvorjenih in po rojstvu umrlih. Prednjačimo tudi v starostni meji prebivalcev, ki pri nas v povprečju že daleč presega petdeset let.

Kot pri nas, tako je tudi v svetu. Življenje zmaguje nad smrtjo.

IGRA NA SEDEM INSTRUMENTOV

Osemnajstletni Slavko Vragduk iz Jerlovca v Hrvaškem Zagorju igra na sedem instrumentov, in to: na violino, kitaro, trobentno, orgljice, harmoniko, klavir in na frulo. Vse-kakor prenakopičen muzikalni talent.

Ana

Ana Frank je bila samo ena izmed tiso- čee. Bila pa je tista, ki je za tisoče svojih vrstic napisala strahovito obtožbo fašizma. V svojem dnevniku, ki mu je v letu in pol trajajočem skrivališču zaupala vsi svoje misli, svoje želje, hrepenenja, žalost in veselje, najdemo usodo komaj prebujenega, na silo strtega in končno zverinsko umorjenega dekleta:

Prisluhnimo odlomkom njenih izpovedi:
... kaj je lepšega na svetu, kakor slo- neti ob oknu, občudovati naravo, poslušati žgolenje ptic, čutiti na licih sončni žarek in biti v objemu ljubega fanta? Ne veš, kakšen lep občutek miru in varnosti je, ču- titi njegovo bližino, njegovo rokò okrog pasu in vendar molčati. Saj ne more biti nič hudega, ko je pa ta mir tako blagode- jen...

... Večkrat sem bila potrta, toda nikdar obupana. Zame je to življenje v skrivališču sicer tvegana pustolovščina, vendar ne brez romantike in zanimivosti...

... to večno protu-lovje: danes se režim zaradi šaljevih okoliščin življenja v skrivališču, jutri že, ali bolje neprestano trepetečo od strahu, tako da se nam lahko že z obraza bere škrb, živčna napetost in obup...

... zakaj že toliko časa ne silim več k oknu, dasi sem kar nora na prirodne lepote.

Anin dnevnik je onemel. Prišli so, od-

vlekli so jih in pomorili. Ana, drobno de- kletce, oropano mladosti in naposled žo- ljenja. Kot četni popek na odžagani vej. Eichmannu sodijo. Krivo je. Krivo že za- radi Ane, kaj šele zaradi šest milijonov njenih rojakov?

KRATKE OD POVSOD

SOVJETSKA ZVEZA IMA NAJVEČ ZDRAVNIKOV

Sovjetska zveza ne prednjači samo v tehniki, temveč tudi v mnogih drugih dejavnostih. Tako ima Sovjetska zveza največ zdravnikov, saj na vsakih 10.000 prebivalcev pride nad 17 zdravnikov, ali na približno 6000 ljudi po en zdravnik. Na enako število prebivalcev pride v ZDA 12 zdravnikov, v Jugoslaviji 7, v Angliji 5, v Indiji pa komaj po eden.

OTROCI Z RADIOAPARATI V AMERIKI

V ZDA imajo spet prvenstvo v številu radijskih aparatov. Ugotovljeno je, da na 1000 ljudi pride 875 »astnikov radijskih aparatov. Ker v prebivalstvo štejemo otroke, starce, vojske itd., se nam ponuja dvom. Toda računajmo, da so številne družine, ki imajo nekoliko sprejemni-

kov, po dva v stanovanju, prenosnega in še avtomobilskega, nekateri pa še več.

KOZA IN OGLEDALO

Ko je neka gospodinja v Valjevu kuhala kosilo, je njena koza pricopotala v stanovanje, prišla v spalnico. Tu je v ogledalu zagledala »rogato nasprotnico«. Sklonila je glavo, se zopodila v boj in razbila poleg glave tudi ogledalo.

Dandanes otroci brez pridržka verjamejo, da je človek nastal iz opičjega prednika. Toda v isti sapi so prepričani, da je ta opica prišla na svet v konici vesoljske rakete.

Otroka boste najhitreje navadili, da bo znal ceniti denar na ta način. Če si ga od njega sposodite.

So ljudje, ki skrbijo za to, da se kaj zgodi, potem so taki, ki gledajo na to, kaj se je zgodilo, so pa tudi takšni, ki sploh ne opazijo, da se karkoli dogaja.

»CELJSKI STROP« JE ZAVAROVAN

Celjani se radi ponašamo s »Celjskim stropom«, in ga kažemo vsakomur, ki se le količkaj zanima za umetnost in zgodovino. Toda, ali veste, da so ta strop, to veliko kulturno in zgodovinsko vrednost našega mesta, šele lani zavarovali pred ognjem? Na srečo se ni pripetilo nič takšnega, zaradi česar bi lahko nekatere ljudi bolela glava. Zdej je umetnina rešena in zavarovana in bodimo veseli, da je tako.

Živel

1. maj

Kovinotehna · Celje

Kolektiv

Mesnine Celje

ŽELI VSEM DELOVNIM LJUDEM
IN POSLOVNIM PRIJATELJEM
PRIJETNE PRVOMAJSKE PRAZNIKE

Kolektiv

TERMOELEKTRARNE ŠOŠTANJ

ČESTITA VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU
NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE
K PRAZNIKU DELA 1. MAJU

Kolektiv trgovskega podjetja

Jadrano Celje

čestita svojim poslovnim
prijateljem
in vsem delovnim ljudem
k prazniku dela
1. maju

Kovinsko podjetje
K L I M A

VAM POŠILJA ISKRENE POZDRAVE
OB PRAZNIKU DELA
1. MAJU

Apnenik Pečovnik

pošilja iskrene pozdrave
k mednarodnemu
delavskemu prazniku
1. maju

Pridružujemo se
svečanemu razpoloženju
delovnih ljudi
ter jim čestitamo
k prazniku dela

1. maju

ŽELEZNINAR CELJE

★
Trgovsko podjetje
Kristalija
Celje

pošilja iskrene pozdrave
ob prazniku dela
1. maju

★

Vsem poslovnim prijateljem
kakor tudi
ostalemu delovnemu ljudstvu
čestita za naš veliki praznik
1. maj
kolektiv.

trgovskega podjetja
KURIVO
Celje

★

OPEKARNA LJUBEČNA BUKOVŽLAK, Ljubečna

Pošta Celje, poštni predal 13

Izdelujemo vse vrste zidne
opeke, specialno radialno
opeko za tovarniške dimnike
preko 100 metrov
in vse vrste stropnih opek
ter se s svojimi izdelki
priporočamo
cenjenim strankam.

Avtobusni promet

Celje

ISKRENO ČESTITA
K PRAZNIKU DELA 1. MAJU

Splošno gradbeno podjetje Rogaška Slatina

Izvršujemo vse visoke in nizke gradnje,
projektiranje ter vsa obrtniška dela v gradbeništvu
s konkurenčnimi cenami
Kolektiv iskreno čestita k prazniku dela
1. maju

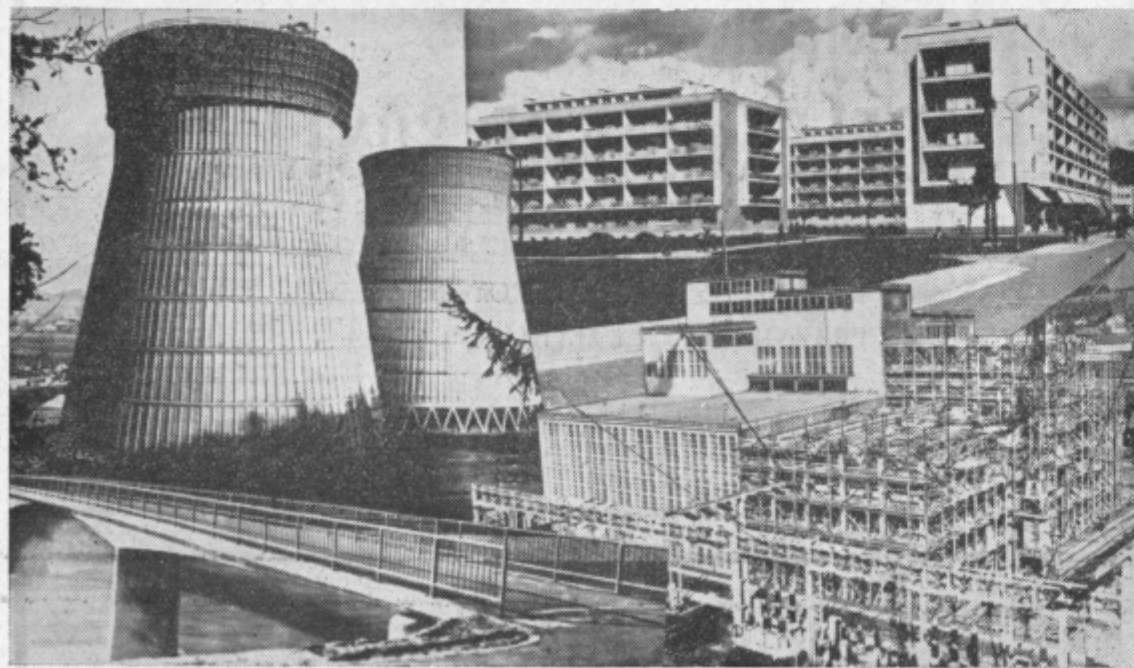
GRADIS

gradbeno vodstvo Celje

Iskreno čestita k prazniku dela

1. maju

ter želi delovnemu ljudstvu naše
socialistične domovine nadaljnjih uspehov
pri izgradnji socializma

Okrajni zavod

za socialno zavarovanje - Celje

se
pridružuje
manifestacijam

ob delavskem prazniku

1. maju

Občinski ljudski odbor Žalec
Občinski komite ZKS Žalec
Občinski odbor SZDL Žalec
Občinski odbor ZB Žalec
Občinski komite LMS Žalec

Pošiljajo iskrene pozdrave
vsem delovnim ljudem
k mednarodnemu

prazniku dela 1. maju

Ljubljanska 16

čestita
delovnim kolektivom,
investitorjem ter ostalim
delovnim ljudem
k prazniku dela

1. maju

Kolektiv gradbeno industrijskega podjetja

Občinski ljudski odbor Mozirje
Občinski komite ZKS Mozirje
Občinski odbor SZDL Mozirje
Občinski odbor ZB Mozirje
Občinski komite LMS Mozirje

Vsem delovnim ljudem
naše socialistične domovine
čestitamo k

prazniku dela 1. maju

CINKARNA CELJE

**Vsem svojim poslovnim
prijateljem in vsem delovnim
ljudem naše socialistične
domovine čestitamo
k prazniku dela**

1. maju

TKANINA GALANTERIJA CELJE

čestita za delavski praznik

1. MAJ

vsem svojim poslovnim prijateljem
in vsemu delovnemu ljudstvu.

Ob delavskem prazniku 1. MAJU
se pridružujemo manifestacijam
delovnega ljudstva.

kolektiv

MEIKA
MEHANIČNA TKALNICA
CELJE

Občinski ljudski odbor, Celje
Občinski komite ZKS, Celje
Občinski odbor SZDL, Celje
Občinski odbor ZB, Celje
Občinski komite LMS, Celje

Pridružujemo se svečanemu razpoloženju delovnih ljudi
ter pošiljamo iskrene pozdrave k delavskemu prazniku

1. MAJU

VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM
IN DELOVNIM LJUDEM
NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE
ŽELIMO SREČEN PRAZNIK DELA 1. MAJ
IN TUDI V BODOČE OBILO USPEHOV
V IZGRADNJI NAŠEGA GOSPODARSTVA

KOLEKTIV

ŽELEZARNE ŠTORE

Tovarna emajlirane posode

ČESTITA ZA DELAVSKI PRAZNIK 1. MAJ
SVOJIM ODJEMALCEM,
POSLOVNIM PRIJATELJEM
IN VSEM DELOVNEMU LJUDSTVU

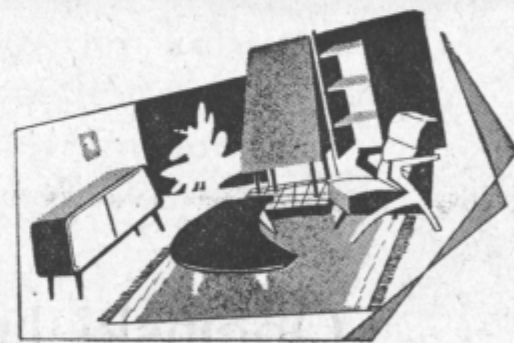

LESNA INDUSTRIJA

„SAVINJA“

CELJE

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM
TER VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM
K MEDNARODNEMU
DELAVSKEMU PRAZNIKU 1. MAJU

Elektro Celje

ISKRENE ČESTITKE
OB DELAVSKEM PRAZNIKU
1. MAJU

TRGOVINSKA ZBORNICA ZA OKRAJ CELJE

VAM ŽELI
PRIJETNO PRAZNOVANJE 1. MAJA —
MEDNARODNEGA DELAVSKEGA PRAZNIKA

Okrajni sindikalni svet Celje

OB DELAVSKEM PRAZNIKU
1. MAJU
SE PRIDRUŽUJEMO
MANIFESTACIJAM
DELOVNEGA LJUDSTVA

Kinopodjetje, Celje

Vam čestita
k prazniku dela
1. maju

Kmetijsko gospodarstvo, Celje

Iskrene pozdrave
k prazniku dela
1. maju

Gozdno gospodarstvo, Celje

Vam želi
veselo
praznovanje
1. maja

Agrotehnika export - import, Ljubljana, poslovalnica Celje

čestita
k mednarodnemu
prazniku dela
1. maju